

Keyifli Okumalar Dileriz

Binlerce kategoride milyonlarca PDF e-kitap, ders kitapları, dergiler ve romanlara platformumuz üzerinden ücretsiz ulaşabilirsiniz.

RESMİ WEB SİTEMİZ

<https://rantey.org>

Yedek ve Duyuru Kanallarımız

Sitemize erişim engeli gelmesi veya adres değişikliği durumunda aşağıdaki kanallardan güncel giriş adresine erişebilirsiniz:

- Telegram: <https://t.me/birkitapbir>
- WhatsApp Kanalımız : <https://whatsapp.com/channel/0029VbDHv8uE50Us4lvMoc0Y>

"Kanunun diğer yanında yer alsaydım
en başarılı suçlu olurdum."
Sherlock Holmes

Conan Doyle'un, üniversitedeki profesöründen esinlenerek yarattığı özel dedektiftir Sherlock Holmes. Dedektif kahramanlar içerisinde en meşhur olanıdır.

Olayları gözlem yoluyla çözmesi ile ünlüdür. Tümdengelim yöntemini çok iyi kullanmaktadır, sorduğu soruların cevaplarının birbiriyle tutarlı bir bütün oluşturmalarına dikkat eder. İpuçlarını bir araya getirip bir çözüm bulmak yerine, elindeki ipuçlarından anlamlı bir bütüne ulaşmaya çalışmaktadır; bunun yanı sıra kendi kendine yaptığı laboratuvar araştırmaları sonucunda elde ettiği bilgileri tekil olaylara uygular ve sigara izmaritlerinden, el yazılarından, ayak izlerinden ve her türlü bilgi kırıntısından sonuca ulaşır. Holmes oldukça kibirli bir adamdır ancak Dr. Watson'a yaklaşımı herkesten farklıdır.

Dr. Watson, bu kurgudaki en önemli yere sahiptir çünkü yazarın okuyucuya anlatmak istedikleri onun Holmes'a sorduğu sorular sayesinde ortaya çıkar. Holmes, hem onu kıskanan hem de ona hayranlık duyan ve asla olayı çözmemeyi beceremeyen Scotland Yard dedektifleri tarafından ya da Baker Sokak'taki evine gelen müşteriler tarafından yardıma çağırılır.

ONLYREAL18

Sherlock Holmes

Sir Arthur
Conan Doyle

Kızıl Çember

KIZIL ÇEMBER

İÇİNDEKİLER

WISTERIAKÖŞKÜ I	7
WISTERIAKÖŞKÜ II	37
KIZIL ÇEMBER	77
BRUCE PARTINGTON PLANLARI.....	125

WISTERIA KÖŞKÜ I

KIZIL ÇEMBER

WISTERIA KÖŞKÜ &İÜ

BAY JOHN SCOTT ECCLES'İN BAŞINDAN
GEÇEN TUHAF OLAYLAR

Notlarıma baktığımda, her şeyin 1892 yılı mart ayının sonlarına doğru soğuk ve rüzgârlı bir günde başlamış olduğunu görüyorum. Öğle yemeğine oturduğumuz sırada bir telgraf gelmiş, Holmes aceleyle bir cevap karalamıştı. Bu telgrafla ilgili bir şey söylememiş olsa da meseleyi aklından çıkaramadığını anlayabiliyor-

dum. Yemekten sonra yüzü düşünceli bir hal almış; ateşin karşısına geçip piposunu tütürürken elindeki mesaja ara sıra göz atmaktan geri durmamıştı. Neden sonra dönüp, gözünde muzip bir pırıltıyla bana baktı.

"Watson seni bir edebiyatçı sayabiliriz değil mi?" dedi. 'Acayip' sözünün karşılığı nedir sence? "

"Garip... sıra dışı, " diye cevap verdim.

Holmes bu açıklamadan tatmin olmamıştı.

"Kesinlikle fazlası da var," dedi. "Bana trajik ve korkunç bir şeyleri çağrıştıyor. Dertli okurların yaralarını dağladığın o hikâyeleri düşünürsen "acayip" sözünün ardından nasıl çoğu zaman suç dünyasının geldiğini de fark edersin. Örneğin şu kızıl saçlı adamların küçük macerasını hatırla. Başlangıçta ne kadar acayip görünüyordu, değil mi? Ama sonunda altından başarısız bir soygun girişimi çıktı. Ya da portakal çekirdekleriyle ilgili acayip meseleyi düşün; sonunda bir komplo planı olduğunu öğrenmiştik değil mi? Bu kelime beni her zaman tedirgin

ediyor."

"Elindeki mesajda da bu mu var?" diye sordum.

Telgrafi yüksek sesle okudu:

"Başımdan inanılmaz, acayip olaylar geçti. Size danışabilir miyim?"

SCOTT ECCLES, Charing Cross Postanesi.

"Erkek mi kadın mı?" diye sordum.

"Elbette erkek. Hiçbir kadın ödemeli telgraf göndermez. Kendisi trizzat çıkıp gelir."

"Görüşmeyi kabul edecek misin?"

"Sevgili dostum Watson, Albay Carrut-hers'i içeri tıktığımızdan bu yana nasıl sıkıldığımı biliyorsun. Zihnim, yapması gereken işe koşulmamış bir hız makinesi gibi paramparça oluyor. Hayat çok sıradan; gazeteler renksiz; cesaret ve aşk, suç dünyasını hepten terk etmiş sanki. O halde, ne kadar basit olursa olsun yeni bir meseleye atılıp atılmayacağımı sorman an-

U

lamsız değil mi? Bu arada yanılmıyorsam müşterimiz de geldi zaten."

Önce merdivenlerde ölçülü ayak sesleri duyuldu ve sonra içeri iri yan, uzun boylu, favorileri kırışmış, saygın görünümlü bir beyefendi girdi. Derin yüz hatları ve kibirli tavırlarından hayat hikâyesi okunuyordu. Toz-luklarından altın çerçeveli gözlüklerine kadar her halinden bir Muhafazakâr, bir kilise adamı ve iyi bir vatandaş olduğu anlaşılıyordu. Ama kabarık saçları, öfkeyle kızarmış yanakları ve sabırsız tavırlarına bakılırsa son zamanlarda yaşadığı bazı alışılmadık olaylar tabiatını bozmuş olmalıydı.

"Başımdan son derece tuhaf ve sevimsiz olaylar geçti Bay Holmes," dedi. "Ömrüm boyunca hiç böyle bir duruma düşmemiştim. O kadar yanlış, o kadar ahlâk dışı ki. Bir açıklama bekliyorum." Bunları söylerken öfkeyle soluyordu.

"Lütfen oturun Bay Scott Eccles," dedi Holmes, yumuşak bir sesle. "İlk olarak, neden

bana geldiğinizi sorabilir miyim?"

"Bakın beyefendi, bu mesele polisi ilgilendirecek cinsten değil; öte yandan, dinleyince siz de anlayacaksınız ki, olduğu gibi bırakmaya da gelmez. Aslında özel dedektifler hiç de hoşlandığım türden insanlar değıllerdir ama ne yazık ki, isminizi duyduktan sonra..."

"Doğrudur. Pekâlâ, şimdi de, neden hemen gelmediğinizi soracağım."

"Ne demek istediğinizi anlayamadım."

Holmes saatine baktı.

"Saat ikiyi çeyrek geçiyor," dedi. "Telgrafınız ise saat birde gönderilmişti Ama halinize bakılırsa, uyanır uyanmaz buraya gelmiş gibisiniz."

Müşterimiz taranmamış saçlarını düzeltti, tıraşsız çenesini sıvazladı.

"Haklısınız Bay Holmes. Üstüme başıma aldırmadan çıkıp geldim. Tek istediğim, bir an önce o evden kurtulmaktı. Ama buraya gelmeden önce bazı araştırmalar yapmadım da değil. Emlak bürolarına gittim; Bay Garcia'nın kira*

sını düzenli olarak ödediğini, Wisteria Köşkü'-nde herhangi bir sorun olmadığını söylediler."

"Yapmayın beyefendi/' dedi Holmes gülererek, "siz de dostum Dr. Watson gibi hikâyelerinizi yanlış yerden anlatmayı seviyorsunuz galiba. Şimdi lütfen düşüncelerinizi toparlayın ve sizi böyle saçınız başınız dağınık halde tavsiye ve yardım istemeye getiren'olayları sırasıyla ve eksiksiz anlatmaya başlayın."

Müşterimiz dağınık haldeki kıyafetlerine utanarak baktıktan sonra konuşmaya başladı:

"Çok kötü görüldüğüme eminim Bay Holmes. Hayatım boyunca başıma böyle bir şey gelmedi. Ama bu tuhaf meseleyi anlattıktan sonra sizin de bana hak vereceğinize şüphem yok. "

Konuğumuz tam hikâyesine başlıyordu ki dışarıda bir gürültü koptu. Sonrasında Bayan Hudson kapıyı açarak iri yapılı, resmi kıyafetli iki adamı içeri buyur etti. Aralarından biri, Scotland Yard'ın enerjik, cesur ve kendince başarılı sayılabilecek memurlarından Müfettiş

Gregson'dı. Holmes'un elini sıktıktan sonra yanındaki arkadaşını, Surrey Karakolu'ndan Müfettiş Baynes'i de tanıştırdı.

"ikimiz av peşindeyiz Bay Holmes ve izler burayı gösteriyor." Müfettiş buldok gözlerini ziyaretçimize çevirdi. "Popham Malikânesinden Bay John Scott Eceles siz misiniz?"

"Evet. "

"Biz de sabahtan beri sizi arıyorduk."

"izini telgraftan yakaladınız herhalde," dedi Holmes.

"Kesinlikle Bay Holmes. Charing Cross Postanesi'nde kokuyu alıp buraya kadar geldik. "

"Peki ama beni neden takip ettiniz? Benden ne istiyorsunuz?"

"Dün gece, Esher yakınlarındaki Wisteria Köşk'ünde, sonu Bay Aloysius Garcia'nın ölümlüyle biten olaylarla ilgili bir açıklama bekliyoruz Bay Scott Eceles."

Müşterimiz şaşkın gözlerle oturduğu yerde doğruldu. Yüzü renkten renge giriyordu.

"Ne dediniz? Öldü mü?"

"Evet bayım, öldü."

"Peki nasıl olmuş? Kaza mı?"

"Cinayet. En azmdan öyle görünüyor."

"Yüce Tanrım! Bu korkunç! Yoksa siz... siz beni mi suçluyorsunuz?"

"Ölen adamın cebinden size ait bir mektup çıktı. Anlaşılan, dün geceyi onun evinde geçirgi meyi planlıyormuşsunuz."

"Evet oradaydım.."

"Demek siz de kabul ediyorsunuz."

Resmi evraklar çıkıvermişti.

"Acele etme Gregson," dedi Sherlock Holmes. "Senin tek istediğin doğru bir ifade, değil mi? "

"Tabii Bay Scott Eccles'i, anlatacaklarının, aleyhine kullanılabileceğine dair uyarmak da görevimdir."

"Zaten Bay Eccles da siz içeri girdiğiniz sırada anlatmaya başlamıştı. Watson, sanırım şimdi bir brendi soda hiç fena gitmez. Pekala beyefendi, size tavsiyem, hikâyenizi yeni misa-

fırlerimiz hiç yokmuş gibi rahatça anlatmaya başlamanız."

Müşterimiz brendiyi bir dikişte içince yüzüne renk gelmişti. Müfettişin not defterine şüpheli bir bakış attı ve sıra dışı hikâyesini anlatmaya koyuldu.

"Ben bekâрім," diye söze girdi, "ama sosyal yanım kuvvetli olduğu için çok sayıda dostum vardır. Kensington, Albenarle Malikânesinde yaşayan eski bira imalatçısı Melville ailesi de bunlardan biridir. Garcia adındaki o genç adamla tanışmam da orada oldu. Bay Garcia anladığım kadarıyla İspanyol kökenliydi ve büyükelçilikle bağlantıları vardı. Dilimizi mükemmel konuşuyordu ve hayatımda gördüğüm en yakışıklı, en cana yakın insanlardan biriydi.

"Bu genç adamla aramızda zamanla yakın bir dostluk oluşmuştu. O da benden hoşlanmışa benziyordu. Tanışmamızdan iki gün sonra beni görmek için Lee'ye geldi. Laf lafı açtı ve sonunda o da beni Esher ile Oxshott arasındaki evi Wisteria Köşkü'nde birkaç gün geçirmeye

davet etti Dün akşam bu davet  zerine Esher'a gittim.

"Ev halkını bana önceden anlatmıştı. Her işine koşan, kendi memleketinden sadık bir uşağıyla birlikte yaşıyormuş. Bu adam da İngilizce biliyor ve ev işlerim o hallediyormuş. Bir de, seyahatleri sırasında karşılaşıp yanma aldığı ve nefis yemekler hazırladığım söylediği melez bir aşçısı varmış. Surrey'nin göbeğinde daha tuhaf bir ev halkı olamayacağım söylemiş; ben de ona katılmıştım. Ama sandığımdan daha büyük garipliklerle henüz karşılaşmamıştım.

"Esher'in yaklaşık iki mil güneyindeki köşke arabayla gittim. Yoldan biraz uzak olan ev köşeli bir yapıya sahipti ve dış kapıya doğru, kenarları yüksek fundalıklarla kaplı bir yol kıvrılıyordu. Eski, yıkık dökük bir evdi ve görünüşe göre hiç de bakım yapılmamıştı. Fayton, lekeli ve aşınmış kapının önünde durduğunda, fazla tanımadığım bir adamı ziyaret etmekle iyi edip etmediğimi düşünmeye başlamıştım. Neyse, beyefendi kapıyı kendi açtı ve beni i ten-

likle karşıladı. Sonra melankolik görünümlü, esmer uşak ortaya çıktı ve çantamı alarak beni kalacağım odaya çıkardı. Evin oldukça kasvetli bir havası vardı. Akşam yemeğini baş başa yedik. Ev sahibi bana hoşça vakit geçirtmek için elinden geleni yapıyor olsa da konuşurken sürekli daldan dala atladığı ve ara sıra anlaşılmasız şeylerden bahsettiği dikkatimden kaçmamıştı. Parmaklarıyla masada ritim tutuyor, tırnaklarını yiyor; her halinden sabırsız ve sinirli olduğu anlaşılıyordu. Kaldı ki ne yemek iyiydi, ne de servis. Ruhsuz uşağın kasvetli varlığı da bizi canlandırarak gibi görünmüyordu. İnanın, o akşam boyunca birçok kez, Lee'ye geri dönmemi sağlayacak bahaneler bulmaya çalıştım.

"Sizin araştırmalarınızla ilgili olduğunu sandığım bir şey geliyor aklıma. Gerçi o anda üzerinde durmamıştım ama sizin ilginizi çekebilir. Yemeğin sonuna doğru uşak bir mesaj getirdi. Ev sahibinin okuduktan sonra daha da tuhaf davranmaya başladığım fark ettim. O vakitten sonra artık şirinlik yapmayı da bıraktı ve dıfç

şüncelere dalmış bir halde, sigaranın birini söndürüp birini yakmaya başladı. Saat on biri vurunca yatma zamanının geldiğine sevinmiştim. Bir süre sonra Garcia kapımda belirdi - oda karanlıktı - ve zili çalıp çalmadığımı sordu. Çalmadığımı söyledim. O da beni gecenin bu saatinde rahatsız ettiği için özür dileyip gitti. Son-ra uykuya daldım ve deliksiz bir uyku çektim. "Şimdi hikâyemin asıl garip kısmına gelebilirim. Uyandığımda gün çoktan ağarmıştı. Saatime baktım; dokuzaya geliyordu. Oysa beni saat sekizde kaldırmalarını söylemiştim. Yataktan fırlayıp zili çalarak uşağı çağırdım. Ama cevap gelmedi. Tekrar tekrar çalmama rağmen gelen giden olmuyordu. O anda zilin çalışmadığına karar verdim ve hemen üstüme bir şeyler geçirerek aşağı indim. Ortalıkta kimselerin olmadığını görünce nasıl şaşırdığımı tahmin edebilirsiniz. Salonda seslendim. Cevap gelmedi. Bütün odalara baktım. Kimsecikler yoktu. Bay Garcia önceki gece kendi yatak odasını da göstermişti bana; gidip kapısını çaldım. Yine cevap

yoktu. Ben de kapıyı açıp içeri girdim. Oda boştu ve yatak bozulmamıştı, O da diğerleriyle birlikte gitmiş olmalıydı. Yabancı ev sahibi, yabancı uşak, yabancı aşçı; gece hep#kaybol-muştu! Wisteriâ. Köşkü'ndeki ziyaretim işte böyle sona erdi."

Sherlock Holmes, bu tuhaf olayı koleksiyonuna katmış olmanın zevkiyle ellerini ovuşturuyor, kıkırdıyordu.

"Bütün bunlar, daha önce yaşanmamış, benzersiz şeyler," dedi sonunda. "Peki sonra ne yaptığınızı sorabilir miyim acaba?"

"Öfkeden kudurmuştum, tık aklıma gelen, kötü bir şakanın kurbanı olduğumdu. Eşyalarımı toplayıp kapıyı arkamdan çarparak, çantam elimde Esher'm yolunu tuttum. Köyün en büyük emlak bürosu olan Allan Kardeşler'e uğradım ve evin bu büro tarafından kiralandığını öğrendim. Bütün bu oyunların sadece beni aptal konumuna düşürmek için değil, aslen kiradan kurtulmak için olabileceğini düşünmek bile istemiyordum. Takdir edersiniz ki, martın sonla-

rına geliyoruz; kira ödeme tarihi yaklaşıyor. Ama bu teori de boş çıktı. Emlakçı evdeki gelişmeleri anlattığıma sevinmişti ama kiranın önceden ödenmiş olduğunu söylemekten fazlasını yapamıyordu. Bunun üzerine ben de şehre gidip İspanyol Büyükelçiliği'ne uğradım. Adamı orada da tanımıyorlardı. Garcia'yla ilk kez tanıştığım yer olan Melville'in evine de gittim ama onlar adamı benden bile az tanıyorlardı. Nihayet telgrafıma cevap alınca size geldim. Sizin en zor durumlarda bile tavsiye verebileceğinizi duymuştum. Ve şimdi Sayın Müfettiş, odaya girdiğinizde söylediklerinizden anladığım kadarıyla, hikâyeyi devam ettirmeye niyetiniz var ve ortada korkunç şeyler dönüyor. Sizi temin ederim ki, söylediğim her şey doğrudur ve adamın sonu hakkında başka da bir şey bilmiş yorum. Şimdi tek isteğim, mümkün olan her şekilde kanuna yardım etmek."

"Bundan eminim Bay Scott Eccles... eminim," dedi Müfettiş Gregson sevecen bir şekilde. "Söylediğiniz her şeyin bizim bildik-

lerimizle uyuşmaz bir tarafı olmadığını da ekleyeyim. Örneğin siz yemekten gelen şu not: Adamın notu ne yaptığına dikkat ettiniz mi? "

"Evet beyefendi. Buruşturup ateşe attı."

"Buna ne dersiniz Bay Baynes?" Dedektif Baynes şişman, tıknaz, kırmızı suratlı bir adamdı. Yanaklarıyla alnı arasında neredeyse tamamen kaybolan gözlerinin olağanüstü bir ışıkla parlamaya başladığını görebiliyordum. Gevşek bir gülümsemeyle cebinden, katlanmış ve bozarmış bir kâğıt parçası çıkardı.

"Çocuk oyuncağı oldu Bay Holmes. Bunu ızgaranın arkasında buldum."

Holmes gülümseyerek memnuniyetini belirtti.

"Böyle küçük bir kâğıt parçasını bulmak için evin altını üstüne getirmiş olmalısınız."

"Haklısınız Bay Holmes. Ben böyle çalışırım. Okumamı ister misiniz Bay Gregson?" Londralı müfettiş başını salladı.

"Not bildik, krem rengi bir kâğıda yazılmış ve üstünde hiç su izine rastlanmadı. Kâğıt tam tabakadan, kısa bıçaklı bir makasla ikiye bölünmüş. Sonra üç kez katlanıp, mor mühürle kapatılmış ve mühür düz, oval bir nesneyle bastırılmış. Gönderilen kişi Wisteria Köşkü'nden Bay Garcia. Şöyle yazıyor:

"Kendi renklerimiz yeşil ve beyaz. Yeşil açık, beyaz kapalı. Ana merdiven, birinci koridor, sağdan yedinci, yeşil çuha. Acele D."

"El yazısı bir kadına ait ve sivri uçlu bir kalem kullanılmış. Ama adres ya başka bir kalemle yazılmış ya da başka biri yazmış. Gördüğünüz gibi harfler daha kaim ve dolgun."

"İlgi çekici bir yazı," dedi Holmes, göz attıktan sonra. "Sizi tebrik etmeliyim Bay Bay-nes; incelemede gösterdiğiniz dikkat gerçekten takdire değer. Belki önemsiz birkaç ayrıntı daha eklenebilir, o kadar. Örneğin şu oval mühür konusunda haklı olabilirsiniz - başka ne böyle bir

şekle sahip olabilir ki? Makas ise katlanabilen türden bir tırnak makasıymış. Kısa kesiklere baktığında her birinde aynı eğimin olduğu görülüyor."

Taşra dedektifi kıkırdadı.

"Ben ne var ne yok gördüğümü sanıyordum ama anlaşılan fazlası da varmış," dedi. "Şu kadarını söyleyebilirim; nottan fazla bir şey çıkaramasam da bir işler dönüyor ve her zamanki gibi bu işte de bir kadın parmağı var."

Bay Scott Eccles bu konuşma boyunca oturduğu yerde kıvranıp durmuştu.

"Notu bulduğunuza sevindim. En azından anlattıklarımın doğru olduğunu gösteriyor," dedi sonunda. "Ama lütfen şu noktayı kaçırmayın; hâlâ Bay Garcia'nın-ve ev halkının başına neler geldiğini bilmiyoruz."

"Garcia meselesi," diye söze girdi Greg-son, "bitti sayılır. Bu sabah evinden bir mil kadar ötedeki Oxshott Bahçeleri'nde ölü bulundu. Kesenekten çok ezdiği anlaşılan bir kum torbası ya da ona benzer bir aletle kafası darmadağın

edilmişti. Söz konusu yer pek işlek bir yer değil. Çeyrek millik bir alanda hiç yerleşim yok. Önce arkadan darbe almış ama saldırgan, adam öldükten çok sonra bile vurmaya devam etmiş. Anlayacağınız,, hunharca işlenmiş bir cinayet bu. Suçluyla ilgili ayak izi ya da herhangi bir ipucuna rastlanmadı."

"Soyulmuş mu peki?"

"Hayır soygun girişiminde bulunulmamış."

"Ne kadar acı - ne kadar korkunç ve acı," dedi Bay Scott Eccles, sesi titreyerek. "Buna yüreğim el vermiyor. Bir ahababım gece gezintisine çıkıyor ve sonu böyle üzücü bitiyor. Peki ama benim bununla bağlantım ne düzeyde olacak?"

"Çok basit beyefendi," diye cevap verdi Müfettiş Baynes. "Maktulün üstünde bulunan tek belge, öldüğü gece kendisine uğrayacağınızı bildirdiğiniz bir mektup. Ölen adamın adını ve adresini de sizin gönderdiğiniz bu mektuptan öğrendik. Evine ilk gittiğimizde saat sabahın

dokuzuydu ve içeride ne sizi ne de bir başkasını bulabildik. Bunun üzerine Bay Gregson'a telgraf çekerek, biz Wisteria Köşkü'nü araştırırken sizi Londra'da takip etmesini istedik. Daha sonra ben de şehre gelip Bay Gregson'a katıldım. Ve doğruca buraya geldik."

"Bana kalırsa," dedi Gregson ayağa kalkarak, "meseleyi resmiyete dökmenin zamanı geldi. Bay Scott Eccles, bizimle birlikte karakola gelip yazılı ifade vereceksiniz."

"Elbette, hemen gelirim. Ama bu meseleyle sizin de ilgilenmenizi istiyorum Bay Holmes Gerçeği bulmak için hiçbir masraftan ve zahmetten kaçınmayın lütfen."

Dostum taşralı müfettişe döndü.

"Herhalde sizinle işbirliği yapmamızda bir sakınca yoktur Bay Baynes."

"Onur duyarım beyefendi. Buna emin olabilirsiniz."

"Anlaşılan, işinizi çok seri ve zekice icra ediyorsunuz. Şunu sormak istiyorum: acaba adamın ölüm saatiyle ilgili bir ipucu bulundu

mu?"

"Saat birden beri oradaymış. O saatlerde yağmur yağmıştı ama ölümü yağmurdan önce gerçekleşmiş."

"Bu kesinlikle imkânsız Bay Baynes," diye atıldı müşterimiz. "Yanılıyor olamam. O saatte yatak odamda konuştuğum kişinin o ol-duğuna yemin edebilirim."

"İlginç ama imkânsız değil," dedi Holmes gülümseyerek.

"İpucunuz var mı?" diye sordu Gregson.

"İlk bakışta bazı görülmedik, ilgi çekici özellikleri olsa bile fazla karmaşık bir vaka olmadığı ortada. Ama son kararımı vermeden önce başka deliller de bulmam gerekiyor. Sırası gelmişken, Bay Baynes, evi incelediğinizde bu nottan başka dikkat çekici şeyler buldunuz mu? "

Dedektif, dostuma tuhaf bir bakış attı.

"Oldukça dikkat çekici birkaç şey daha vardı," dedi. "Belki karakoldaki işim bittikten sonra gelip fikrinizi bizzat belirtme nezaketini

gösterirsiniz."

"Hizmetinizdeyim," dedi Sherlock Holmes, zili çalarken. "Beyleri geçirin Bayan Hud-son. Sonra da bu telgrafi çocuğa verin. Beş şilinlik cevap ücretini eklemeyi unutmasın."

Konuklarımız gittikten sonra bir süre sessizce oturduk. Holmes, kaşları gözlerine doğru iyice çatılmış, kafasını o kendine özgü şekliyle düşünce içinde önüne eğmiş halde piposunu ardı ardına tütürüp durdu.

"Pekâlâ Watson," diye sordu, birden bana dönerek, "bütün bunlardan sen ne çıkarıyorsun? "

"Scott Eccles'in gizemli hikâyesinden hiç* bir şey çıkaramıyorum."

"Peki ya cinayet?"

"Ev halkının da ortadan kaybolduğunu düşünürsek bu cinayetle bir şekilde bağlantıları olduğunu ve adaletten kaçmış olduklarını söyleyebilirim."

"Bu kesinlikle ihtimal dahilinde olan bir yaklaşım. Ancak sen de kabul etmelisin ki, o iki

hizmetçinin adama karşı bir komplo kurmuş olmaları ve konuğu olduğu bir gece saldırıya geçmeleri çok garip. Aynı şeyi haftanın başka herhangi bir günü de yapabilirlerdi."

"O zaman neden kaçtılar?"

"Haklısın. Neden kaçtılar? Ortada büyük bir gerçek var, değil mi? Diğer bir büyük gerçek ise müşterimiz Scott Eccles'in başından geçen çarpıcı olaylar. Pekâlâ sevgili Watson, bu her iki büyük gerçeği de kapsayabilecek bir açıklama yaratmak insan zekâsının sınırlarını aşar mı sence? Kulağa tuhaf gelen kelimelerden oluşan o gizemli notu da açıklayabilecek bir bakış açısı mevcut olsa bile geçici bir varsayım olarak kabul etmek gerekir. Eğer yakında elde edeceğimiz taze deliller bu çerçeveye sığarsa varsayımımız da adım adım bir çözüme gidecektir."

"Peki fikrin nedir?"

Holmes, yan kapalı gözlerle arkasına yaslandı.

"Kabul etmelisin ki Sevgili Watson, bunun bir şaka olması imkânsız. Çünkü görüldüğü

üzere, ardından korkunç olaylar yaşanmış. Ama Scott Eccles'i Wisteria Köşkü'ne çekmenin mutlaka bir gerekçesi olmalı."

"Nasıl bir gerekçe olabilir ki?" "Halka halka düşünelim. Her şeyden önce, genç İspanyol ile Scott Eccles arasında gelişen bu tuhaf ve ani dostlukta bir terslik var. Bunu başlatan, İspanyol'un kendisi olmuş. Eccles'i, tanıştıktan günün hemen sonrasında Londra'nın bir ucundaki evinde Ziyaret etmiş ve onu Esher' e getirene kadar da yalan temas halinde olmuş. Peki Eccles'dan ne istiyordu? Eccles ona ne verebilirdi? Ben adamda çekici bir yan göremiyorum. Pek zeki biri değil - hele kıvrak zekâlı bir Latin'e göre hiç değil. Peki o kadar insan arasından seçilmesinin nedeni, Garcia'nın onda amacına uygun bir özellik görmesi olabilir mi? Bana kalırsa öyle. Bay Eccles, geleneksel İngiliz güvenilirliğinin bütün özelliklerine sahip. Diğer İngilizleri ikna etmek için ondan iyi tanık bulunamaz. Kendin de gördün; anlatılanlar ne kadar olağan dışı olursa olsun, müfettişler ada-

mm ifâdesinden bir an olsun şüphelenmediler."

"Peki ama adam neye tanık olacaktı?"

"Olanlara bakılırsa hiçbir şeye. Ama anladığım kadarıyla işler yolunda gitmemiş. Ben meseleyi böyle görüyorum."

"Anlıyorum. Lehte tanıklık yapabilirdi yani."

"Kesinlikle sevgili Watson; lehte tanıklık yapabilirdi. Diyelim ki, Wisteria Köşkü'nün ev halkı, aynı amaç için bir araya gelmiş insanlar. İstedikleri her neyse, saat birden önce harekete geçmeyi planlamış olsunlar. Evdeki saatlerle oynayarak Scott Eccles'ı zamanından önce yatmaya göndermiş olabilirler Bu durumda Garcia ona saatin bir olduğunu söylediğinde, gerçekte on iki olabilirdi. Garcia yapması gerekeni yapıp, söylediği saatte geri dönmeyi başarabilseydi, her türlü suçlamaya karşı güçlü bir savunması olacaktı. Bizim saygıdeğer İngiliz beyefendisi mahkemede, sanığın söylenen saatte evde olduğuna dair yemin edebilecekti. Tabii bu, en kötü ihtimale karşı bir önlem."

"Evet, evet anladım. Peki ya diğerlerinin kayboluşu?"

"Henüz bütün delilleri bulmuş değilim a-ma karşımızda aşılmayacak engeller olduğunu da sanmıyorum. Yine de kanıtlar olmadan tartışmak hatadır. Sonunda onları teorilerine uydurmaya başlarsın."

"Ya mesaj?"

"Ne yazıyordu? 'Kendi renklerimiz, yeşil ve beyaz.' Yarışlara benziyor. "Yeşil açık, beyaz kapalı.' Bu bir işaret olmalı. 'Ana merdiven, birinci koridor, sağdan yedinci, yeşil çuha.' Bu da bir randevu yeri. Bütün bunların altından kışkanç bir koca bile çıkabilir. Meselenin tehlikeli olduğu açık. Yoksa kadın 'Acele' diye yazmazdı. 'D' ise bir şifre olmalı."

"Adam İspanyoldu. Bu 'D' Dolores olmaz mı? İspanya'da yaygın bir kadın ismidir."

"Fena değil Watson, hem de hiç fena değil, ama pek kabul edilir gibi de değil. Bir İspanyol başka bir İspanyola kendi dilinde yazardı. Bu mesajı yazan kişi kesinlikle İngiliz. Şu muhte-

şem müfettiş bize dönene kadar ruhumuza huzur yok. Yine de bizi aylaklığın dayanılmaz yorgunluğundan birkaç saatliğine de olsa kurtaran talihimize teşekkür borçluyuz."

Surrey'li memur geri dönmeden önce Holmes'un telgrafına bir cevap geldi. Holmes me-sajı okumuş, defterinin arasına yerleştirmeye yelleniyordu ki, benim merakla beklediğimi fark etti. Bunun üzerine yazıyı gülerek bana attı.

"İşin içinde büyük adamlar var," dedi.

Telgraf isimler ve adreslerin bulunduğu bir listeden ibaretti.

Lord Harringby, Küçük Vadi; Sir George Folliott, Oxshott Kuleleri; Bay Hynes Hynes, J.P., Purdey Binası; Bay James Baker Williams, Forton Sarayı; Bay Henderson, Büyük Kubbe; Rahip Joshua Stone, Aşağı Walsling.

"Böylece çalışma alanımızı iyice daralta-

bileceğiz," dedi Holmes. "Şüphesiz Baynes de, kendi yöntemlerine göre benzer bir plan yapmıştır."

"Pek anlayamadım?"

"Sevgili dostum, Garcia'nın akşam yemeğinde aldığı mesajın bir çeşit randevu olduğu sonucuna varmıştık değil mi? Şimdi, eğer mesajı doğru yorumladıysak, randevu yerine ulaşmak için bir ana merdivenden çıkmak ve kordodaki yedinci kapıyı çalmak gerekiyor ki, bu da evin epeyce büyük olduğunu gösteriyor. Ayrıca, Garcia'nın dolaştığı yerleri düşünersek bu evin Oxshott'a sadece bir-iki mil uzaklıkta olduğunu da çıkarabiliriz. Oxshott'daki büyük evlerin sayılı olacağını düşünerek, Scott Eccles'in da sözünü ettiği emlak bürosuna telgraf gönderdim ve evlerin bir listesini istedim. Gelen cevabı sen de okudun. Bu karmaşık yumağın ucu burada bir yerde gizli olmalı."

Müfettiş Baynes'i de yanımıza alıp, Esher* in şirin Surrey kasabasına ulaştığımızda saat al-

tıya yaklaşıyordu.

Holmes'la ben geceyi geçirmek için hazırlıklı gelmiştik.. Kendimize kalacak bir yer bulduktan sonra dedektifle birlikte Wisteria Köşkü'ne doğru yola çıktık. Soğuk ve karanlık bir mart akşamıydı. Yüzümüze vuran sert rüzgâr ve çiseleyen yağmur, bizi bekleyen trajik sona uygun bir hava hazırlıyordu.

KIZIL ÇEMBER

WISTERIA KÖŞKÜ II

WISTERIA KÖŞKÜ II

SAN PEDRO KAPLANI

Birkaç mil süren soğuk ve karanlık bir yürüyüşten sonra, ahşap, yüksek bir kapının önüne geldik. Buradan kestane ağaçlarıyla süslü kasvetli bir yola giriliyordu. Bu kıvrımlı ve karanlık yolun sonunda ise, turkuvaz renkli göğün altında kapkaranlık kalan, alçak bir ev duruyordu. Kapının solunda kalan ön pencerelerden birinden zayıf bir ışık sızdığını fark ettik.

"Bir memur nöbet tutuyor," dedi Baynes.

"Pencereyi tıklatacağım." Bunu söyledikten sonra çimenli bahçeye girip pencereye uzandı. Buzlu camın arkasında bir adamın hızla sandalyesinden fırladığını hayal meyal seçebiliyorduk. Ardmdan da keskin bir çığlık duyuldu. Çok geçmeden, yüzü kireç kesmiş, nefes nefese bir polis memuru kapıyı açtı. Mum elinde titri-yordu.

"Ne oluyor Walters?" diye sordu Baynes sertçe.

Adam mendiliyle alnını sildikten sonra derin bir oh çekti.

"Geldiğimize çok sevindim efendim. Uzun bir nöbet oldu ve ben sinirlerimin bu kadar yıpranacağını tahmin etmemiştim."

"Sinir mi dedin? Sende bir gram sinir yok sanıyordum."

"Şey efendim, hep bu sessiz ev ve mutfaktaki acayip şey yüzünden. Siz pencereye vurunca yine geldi sandım."

"Yine gelen nedir?"

"İblisin ta kendisi efendim. Pencereye gel-

misti de/'

"Neymiş bu pencereye gelen? Ne zaman geldi, söylesene?"

"Yaklaşık iki saat önce. Hava yeni karan-yordu. Ben de oturmuş bir şeyler okuyordum. Nasıl olduysa bir an kafamı kaldırdım ve pencereden bana bakan bir yüz gördüm. Tanrım ne korkunç bir yüzdü o! Kesin rüyama girer. "

"Çok ayıp Walters. Bir polis memuruna hiç yakışmıyor."

"Biliyorum efendim, biliyorum, ama gerçekten çok korktum efendim, inkâr edecek değilim. Siyah değildi efendim, beyaz da değildi; daha önce öyle bir renk görmemiştim; sanki kilin üstüne süt dökülmüş gibi acayip bir renkti. Büyüklüğünü sorarsanız, sizin iki katınızdı efendim. Bir de bakışları yok mu? Kocaman patlak gözler, gözü dönmüş bir canavarın beyaz dişleri. İnanın bana efendim, çekip gidene kadar parmağımı bile kımıldatamadım. Sonra dışarı koşup fundalığa baktım ama Tanrıya şükür kimsecikler yoktu."

"İyi bir polis olduğunu bilmesem bunu siciline geçirirdim Walters. Ama bir polis memuru şeytanın ta kendisiyle bile karşılaşsa, onu ele geçiremediği için Tanrıya şükretmemeli. Anladığım kadarıyla gördüğün şey, hayal ürünü değilmiş."

"En azından bunu anlamak zor değil," dedi Holmes, cep lambasını yakarak. "Evet," diye sözüne devam etti, yerdeki çimenleri kısaca inceledikten sonra. "Ayakkabı izi görülüyor. Ayakları bu kadar büyükse kim bilir kendisi nasıl bir şeydi?"

"Sonra ne tarafa gitmiş?"

"Anlaşılan, fundaları geçip yola çıkmış."

"Pekâlâ," dedi müfettiş, düşünceli bir tavırla, "bu her kimse ve istediği her neyse, şimdilik görünürde yok ve yapmamız gereken daha acil işlerimiz var. Evet Bay Holmes, izin verirseniz size evi gezdireyim."

Dikkatli bir araştırmaya rağmen evin yatak odaları ve oturma odalarından hiçbir şey çıkmadı. Görüldüğü kadarıyla ev sakinleri yanlarında

pek bir şey getirmemişlerdi; ve getirdikleri azıcık eşyayı da giderken götürmüşlerdi. Ama üs-fünde 'Marx, High Holborn' etiketi olan bir sürü giysi bırakmışlardı. Telgrafla yapılan araştırmalar sonucunda Marx'ın, müşterisi hakkında, iyi para verdiğiinden başka bir şey bilmediği ortaya çıktı. Evde bulunan kişisel eşyalar arasında ise birkaç pipo, ikisi İspanyol dilinde yazılmış bazı romanlar, eski moda horozlu bir tabanca ve bir gitar sayılabiliirdi.

"Bunlar bu kadar," dedi Baynes, elinde mumla odadan odaya gezerken. "Ama şimdi Bay Holmes, bütün dikkatinizi mutfağa vermenizi rica ediyorum."

Burası, evin sonunda, yüksek tavanlı, kasvetli bir odaydı. Köşeye atılmış hasırda aşçı yatıyor olmalıydı. Masanın üstü, akşam yemeğinden kalma yansı bırakılmış tabaklar ve kirli tepsilerle doluydu.

"Şuna balan," dedi Baynes. "Bundan ne çıkarıyorsunuz?"

Mumunu kaldırıp, dolabın arkasında duran

garip bir objeye tuttu. O kadar kırışıp bozarmıştı ki, ne olduğunu anlamak çok güçtü. İlk bakışta siyah deriden yapılmış, cüce gibi bir insan figürüne benziyordu. Yakından incelediğimdeyse mumyalanmış zenci bir bebek olduğunu düşündüm; ama sonradan daha çok bir maymun kalıntısına benzetmeye başladım. En sonunda hayvan mı yoksa insan mı olduğuna karar verememiştim. Dikkatimi çeken başka bir şey ise, ortasına asılmış olan beyaz kabuklardı.

"Çok ilginç - gerçekten çok ilginç!" dedi Holmes, bu tuhaf antikaya bakarken. "Başka bir şey var mı?"

Baynes bizi sessizce lavaboya götürüp mumunu tuttu. Tüyleri yolunmadan vahşice parçalanmış büyük, beyaz bir kuşun kalıntıları dağılmıştı her yere. Holmes kesik kafanın üstündeki ibiklere işaret etti.

"Beyaz bir horoz," dedi. "Çok ilginç! Gerçekten tuhaf bir vaka olmaya başladı."

Ama Bay Baynes en uğursuz parçayı sona saklamıştı. Lavabonun altından, içinde bir mik-

tar kan bulunan çinko bir kova çıkardı. Sonra da masanın üstünden, kömürleşmiş küçük kemik parçalarıyla yığılı bir tepsi getirdi.

"Burada bir şeyler öldürülmüş ve yakılmış. Bunları şömineden çıkardık. Sabah getirdiğimiz doktor kemiklerin insan kemiği olmadığını söyledi."

Holmes gülümseyerek ellerini ovuşturdu.

"Böyle benzersiz ve eğitici bir vakayı ele alışınızdan dolayı sizi tebrik etmeliyim Müfettiş. Yanlış anlamamanızı istemem ama sahip olduğunuz yetenekler, elinizdeki fırsatların çok çok üstünde."

Müfettiş Baynes'in küçük gözleri zevkten parıldıyordu.

"Haklısınız Bay Holmes. Taşrada köreliyoruz. Böyle bir vaka bizim için bir şanstır ve umarım bu şans iyi değerlendiririm. Bu kemiklerden ne çıkarıyorsunuz?"

"Kuzu olabilir; ya da bir oğlak."

"Peki ya beyaz horoz?"

"Garip Bay Baynes, çok garip. Görülme-

miş bir şey olduğunu söyleyebilirim."

"Evet beyefendi, bu evde çok tuhaf huyları olan çok tuhaf insanlar yaşıyor olmalı. Biri öldü. Acaba onu yandaşları mı öldürdü? Eğer öyleyse onları da yakında ele geçiririz çünkü bütün limanlara haber salındı. Ama benim görüşüm farklı. Evet efendim, benim görüşüm çok farklı. "

"Demek bir teoriniz var."

"Ve bunu kendi başıma geliştirmek zorundayım Bay Holmes. Bu, benim için büyük bir îrsat. Sizin bir şöhretiniz var ama ben henüz işin başında sayılıyım. Sonunda meseleyi sizin yardımınız olmadan kendim çözdüğümü söyle-yebilirsem çok sevineceğim."

Holmes güldü.

"Pekâlâ Müfettiş," dedi. "Siz kendi yolunuzu izleyin, ben de benimkini. Bana danışacak olursanız bulduğum sonuçlar her zaman hizmetinizdedir. Sanırım bu evde görmek istediğini her şeyi gördüm. Artık zamanımı burada harcamaya gerek kalmadı. Au revoir ve iyi

şanslar!"

Başkalarının görüp de anlam veremeyeceği sayısız işaretlere bakarak Holmes'un güçlü bir koku aldığını söyleyebilirdim. Dışarıdan bakan birine ne kadar tepkisiz gelirse gelsin, ben parlamaya başlayan o gözlerde gizli bir heves ve gerilim seziyor, tavırlarındaki canlılıktan ise avın çok uzakta olmadığı arılayabiliyordum. O alışıldığı üzere hiçbir şey söylemedi; ben de alışıldığı üzere soru sormadım. Ava katılmak ve bu istekli beynin dikkatini gereksiz müdahalelerle dağıtmadan naçizane yardımda bulunmak benim için yeterliydi. Nasıl olsa sonunda her şeyi öğrenirdim.

Dolayısıyla beklemeye koyuldum. Ama gittikçe artan bir hayal lanklığıyla birlikte boşuna beklediğimi anlamaya başlamıştım. Günler geçiyor, ama dostum bir adım olsun ilerlemiyordu. Şehre indiği bir sabah British Museum'u ziyaret ettiğini tesadüf eseri öğrenmiştim. Bu küçük yolculuğu dışında günlerini uzun ve çoğu zaman yalnız yürüyüşlerle geçiriyor,

bazen de tanıdıklanıyla köydeki dedikodular hakkında konuşuyordu.

"Watson eminim kırdaki bir hafta geçirmek sana iyi gelecektir," dedi bir gün. "Fundalıkların ilk filizlerini, kestane ağaçlarının çiçeklenişini izlemek ne hoştur. Bir kazma, teneke bir kutu ve botanik üzerine bir kitap sayesinde günlerimiz çok öğretici geçebilir." Holmes yanında bu aletlerle gezintiye çıkıyor, ama akşamları sadece birkaç önemsiz bitkiyle geri dönüyordu.

Bu gezintilerin birinde Müfettiş Baynes'e rastladık. Dostumu görünce küçük gözleri parladı; tombul, kırmızı yüzünde bir gülümseme belirdi. Vaka hakkında fazla bir şey söylemedi ama söylediklerine bakılırsa, olayların gidişatından onun da memnun olmadığı anlaşılıyordu. Ancak suçun işlenişinden beş gün sonra, sabah gazetemi açtığımda gerçekten çok şaşırdığımı itiraf etmeliyim. Gazetede büyük harflerle şöyle yazıyordu:

OXSHOTT VAKASI
BİR ÇÖZÜM
CİNAYET SANIĞININ TUTUKLANIŞI

Ben başlıkları okuduğumda Holmes oturduğu yerden, yılan sokmuş gibi ayağa fırladı, "Tanrı aşkına!" diye bağırdı. "Yoksa Bay-nes onu yakalamış mı?"

"Öyle görünüyor," dedim ve haberi okumaya başladım:

"Dün gece, Oxshott cinayetiyle bağlantılı olarak gerçekleştirilen bir tutuklama neticesinde, Esher ve civarında büyük heyecan yaşandı. Hatırlanacağı üzere, Wisteria Köşkü'nden Bay Garcia, Oxshott Bahçelerinde ölü bulunmuş, cesedinden aşın şiddete maruz kaldığı anlaşılmış, aynı gece uşağı ve aşçısı da kaçmıştı. Merhum beyefendinin evinde değerli eşyaları bulunabileceği, suçun amacının da bu olabileceği ileri sürülmüş, ancak bu iddialar ispat edilememişti. Vakanın başında bulunan Müfet-

tiş Baynes, kaçakların saklandığı yeri bulmak için elinden geleni ardına koymamakta; ve fazla uzağa gitmiş olamayacaklarını, önceden hazırlanmış bir yerde saklandıklarına inanmak için yeterli nedenleri bulunduğunu ifade etmektedir. Başından beri kaçakların bulunacağına dair inanç hiç kaybedilmemiş; nitekim iri yan, çir-kin bir melez olarak son derece dikkat çekici özelliklere sahip olan aşçının birkaç tüccar tarafından görüldüğü bildirilmiştir. Aynı adam, Wisteria Köşkü'ne geri dönme cüretini gösterince Memur Walters tarafından tespit ve takip edilmiştir. Müfettiş Baynes ise bunun üzerine, böyle bir ziyaretin belli bir amacı olduğuna ve tekrarlanabileceğine kanaat getirip sadece bahçede birkaç gizli nöbetçi bırakarak evi boşaltmıştır. Nitekim adam dün gece tuzağa düşmüş ve Memur Downing'in de ağır yaralandığı bir boğuşma sonucunda ele geçirilmiştir. Sanığın hakim önüne çıkar çıkmaz tutuklanacağını ve bu gelişmeden sonra vakada büyük yol alınacağını tahmin etmekteyiz."

"Baynes'i hemen görmek zorundayız," diye atıldı Holmes, şapkasını kaparak. "Başlamadan yakalasak iyi olur."

Aceleyle köye ulaştığımızda müfettişin, tahmin ettiğimiz gibi evinden yeni ayrılmakta olduğunu gördük.

"Okudunuz mu Bay Holmes?" diye sordu müfettiş, gazeteyi uzatarak.

"Evet Baynes, gördüm. Umarım sana dostça bir uyanda bulunursam bana gücenmezsin."

"Uyan mı dediniz Bay Holmes?"

"Meseleyi dikkatle inceledikten sonra doğru iz üzerinde olmadığınıza karar verdim. Emin olmadan fazla ileri gitmeni istemem."

"Çok nazıksınız Bay Holmes."

"İnan bana, senin iyiliğin için söylüyorum."

Bir an için Bay Baynes'in küçük gözlerinden birini kırptığını sandım.

"Herkes kendi yolunda gidecekti Bay Holmes. Öyle anlaşmıştık."

"Pekâlâ," dedi Holmes. "Benden günah gitti."

"Hayır beyefendi, niyetinizin iyi olduğuna inanıyorum. Ama herkesin kendince yöntemleri vardır Bay Holmes. Sizin varsa benim de vardır"

"Daha fazla konuşmayalım."

"Ben yine de haberleri anlatayım size. Bu adam tam bir vahşi; bir öküz kadar kuvvetli ve acımasız. Onu zaptedene kadar neredeyse Downing'in parmağını ısırıp koparacaktı. Dilimizi hiç bilmiyor. Ondan duyabildiğimiz tek şey ho murtu."

"Ve efendisini öldürdüğüne dair kanıtlarınız var, öyle mi?"

"Öyle bir şey demedim Bay Holmes. Siz kendi yolunuzu deneyin, ben de benimkini. Anlaşma böyleydi."

Holmes omuz silkti ve müfettişin yanından ayrıldık. "Adamı ikna edemiyorum. Ama sonu hiç iyi olmayacak. Neyse, dediği gibi, herkes kendi yoluna gitsin bakalım. Yine de şu Müfet-

tiş Baynes'de anlayamadığım bir şeyler var."

"Şu sandalyeye oturuver Watson," dedi Sherlock Holmes, Bull'daki odamıza döndüğümüzde. "Bu gece yardımına ihtiyacım olabilir; olan bitenden haberdar olmanı istiyorum. Sana takip edebildiğim kadarıyla vakanın gelişimini anlatacağım. Ana hatlarıyla ne kadar basit görünürse görünsün, tutuklama aşamasında bazı güçlükler çıkabilir. Anlayacağın, hâlâ doldurmamız gereken bazı boşluklar var.

"Öldüğü gece Garcia'ya verilen şu nota geri dönelim. Şimdilik işin içinde Garcia'nın hizmetçilerinin de parmağı olduğu fikrini bir yana bırakalım. Scott Eccles'ı lehte bir tanıklık için evine çağırmanın Garcia olduğunu gözden kaçırmamak gerekiyor. O halde sonunda ölümlüyle biten bir girişimde - muhakkak yasa dışı bir girişimde - bulunmak isteyen de yine Garcia'ydı. Yasa dışı diyorum çünkü sadece yasa dışı planları bulunan biri lehte tanıklık ister. O halde, onu kim öldürmüş olabilir? Tabii ki bu

yasa dışı girişimde hedef olan kişi. Buraya kadar bir yanlışlık olduğunu sanmıyorum.

"Şimdi de Garcia'nın adamlarının kayboluşu için bir neden arayalım. Hepsi de bu bilinmeyen suçun ortaklarıydı. Garcia eve döndüğünde, her şey anlaşılırsa İngiliz beyefendinin tanıklığı sayesinde bütün şüphelerden kurtulu-nacak, işler yolunda gidecekti. Ama bu girişimleri tehlikeliydi; dolayısıyla Garcia belirlenen bir saatte geri dönemezse hayatını kaybettiği sonucuna varılabilirdi. Bu durumda, kalan iki adamın soruşturmadan kaçmak için önceden ayarlanmış bir yere gizlenmeleri ve ortalık durulunca planlarına devam etmeleri kararlaştırılmış olmalıydı. Bu her şeyi açıklardı değil mi?"

Olan biten her şey şimdi gözümde canlanmaya başlamıştı. Her zamanki gibi, nasıl oldu da daha önce düşünemedim diye hayıflanıyordum.

"Peki adamlardan biri neden geri dönsün?" diye sordum.

"Kaçış karmaşası sırasında değerli bir

şeyin, arkada bırakılmaması gereken bir şeyin unutulduğunu ileri sürebiliriz. Bu da adamın ısrarını açıklayabilir, değil mi?"

"Sonraki adım nedir?"

"Sonraki adım Garcia'nın yemekte aldığı not. Bu, öteki uçta başka bir ortakları daha olduğunu gösteriyor. Peki bu öteki uç neredeydi? Daha önce büyük evlerden ve civardaki büyük evlerin sınırlı sayıda olduğundan söz etmiştim. Köydeki ilk günlerimi, botanik araştırmalarından vakit buldukça bütün büyük evleri ve ev sakinlerinin aile tarihlerim inceleyerek geçirdim. Olsa olsa Oxshott'ın öteki ucunda, olay mahalline yarım mil kadar uzaklıktaki meşhur Jako-ben çiftliği Büyük Kubbe olabilirdi. Diğer malikâneler gösterişten uzak yaşayan sıkıcı ve saygın insanlara aittir. Ama Büyük Kubbe'nin sahibi Bay Henderson, nereden bakarsan bak tuhaf maceralara hiç de yabancı olmayan türden bir adamdı. Bunun üzerine bütün dikkatimi adama ve diğer ev sakinlerine vermeye başladım.

"Eşi benzeri görülmemiş insanlardı Wat-

son - en başta da adamın kendisi. Mantıklı bir bahane bulup adamla görüşmeyi başardım ama karanlık, çökük gözlerine baktığımda neyin peşinde olduğumu anladığım sezmiştım. Adam el-lili yaşlarında, güçlü, aktif, kır saçlı, siyah gür kaşlı, dimdik, imparator gibi bir havası var -solgun yüzünün ardında alev alev yanan bir ruha sahip acımasız, otoriter bir adam. Ya yabancı ya da uzun süre tropik bölgelerde yaşamış; çünkü cildi san ve cansız ama adamın kendisi sopa gibi dimdik. Arkadaşı ve yardımcısı Bay Lucas da şüphesiz onun gibi yabancı, esmer, kurnaz, yumuşak tavırlı ve konuşmasından zehir gibi bir nezaket akıyor. Gördüğün gibi Watson, karşımızda iki ayrı yabancı aile var -biri Wisteria Köşkü'nde, diğeri ise Büyük Kubbe'de. Yani boşluklar dolmak üzere.

"Yakın arkadaş olan bu iki adam evin her şeyi; ama ilk etapta bizim için daha önemli sayılabilecek bir kişi daha bulunuyor. Henderson'ın iki çocuğı var. 11 ve 13 yaşlarında iki kız. Bakıcıları ise kırklı yaşlarında bir tegiliz ha-

nimefendi, Bayan Burnet. Ayrıca bir de aile yadigârı bir uşakları var. Bu küçük grup gerçek aileyi oluşturuyor. Henderson durmayı sevmeyen tam bir gezgin olduğu için seyahatlere de hep beraber çıkıyorlar. Büyük Kubbe'ye de, bir yıllık bir seyahatten sonra birkaç hafta önce gelmişler. Unutmadan adamın kanın gibi zengin olduğunu, canı ne isterse yapabilecek kadar parası olduğunu da ekleyeyim. Evin geri kalanı uşaklar, ayakçılar, hizmetçi kızlar ve bir İngiliz malikânesinde görebileceğin türden aşın beslenmiş, tembel hizmetlilerle dolu.

"Buraya kadarını köydeki dedikodulardan, biraz da kendi gözlemlerimden öğrendim. Bu konuda, işten atılmış, kin dolu hizmetçilerden iyisi yoktur; şans eseri ben de böyle birini bulmayı başardım. Şans dediğime bakma; arama-saydım karşıma çıkmazdı. Baynes'in de altım çizdiği gibi herkesin kendince bir sistemi vardır. Yani kendi sistemim olmasaydı, patronu tarafından bir öfke anında kovulan, Büyük Kwb-be'nin eski bahçıvanı John Warner'ı asla bu-

lamayabilirdim. Warner'ın, kendisi gibi, eski patronlarından duydukları korku ve nefrette birleşen başka arkadaşları da vardı. Böylece evin sırlarına giden anahtarı bulmuştum.

"Bunlar tuhaf insanlar Watson! Henüz tam olarak anlayabilmiş değilim ama gerçekten çok tuhaf insanlar. Ev iki kısımdan oluşuyor. Bir ka-atta hizmetçiler, diğerinde ise ev sahipleri kalıyor. Bu iki kanat arasında, ailenin yemek servisine bakan Henderson'ın uşağı hariç neredeyse hiçbir bağlantı yok. Servisler evdeki tek bağlantı noktası olan bir kapıya getiriliyor. Mürebbiye ve çocuklar nadiren dışarı çıkıyorlar; o da bahçeden başka bir yere değil. Henderson'ı yalnız yürürken görmek imkânsız. Esmer yardımcısı adamı gölge gibi takip ediyor. Hizmetçiler arasındaki dedikodulara bakılırsa, efendilerinin bir şeylerden ödü kopuyormuş. 'Adam para için ruhunu şeytana satmış,' diyor Warner. Nereden geliyorlar, kimin nesiler, bilen yok. Çok asabiler. Henderson uşaklara iki kez kırbağıyla saldırmış da ancak kesenin ağzını açarak

yırtmış.

"Şimdi Watson, bu yeni bilgiler ışığında durumu tekrar değerlendirelim. Artık mektubun bu garip aileden geldiğini ve Garcia'yı önceden planlanmış bir girişimi tamamlamaya davet ettiğini farz edebiliriz. Peki mektubu kim yazdı? Yazan kişi, evin sınırları içinde yaşayan bir kadın olmalı. O halde mürebbiye Bayan Burnet'tan başkası olamaz. Her şey buna işaret ediyor. Ne olursa olsun bunu varsayım olarak alıp bizi nereye götüreceğine bakabiliriz. Sırası gelmişken ekleyeyim; Bayan Burnet'm yaşı ve karakterini göz önüne aldığımızda meselede bir gönül ilişkisi bulunma ihtimalini yok sayabiliriz.

"Notu o yazdıysa Garcia'nın arkadaşı ve yandaşı olmalı. O halde onun ölümünü haber aldığı zaman ne yapmasını bekleriz? Eğer adam gizli kapaklı bir meselede öldüyse kadın acısını yüreğine gömmüş olabilir. Ama yine de onu öldürenlere karşı içten içe bir nefret besleyeceğinden, intikam uğruna elinden gelen yardımı yapmaya hazır olacaktır. O halde kadınla görü-

şüp bundan faydalanmaya çalışmalı mıyız? İşte ilk düşüncem bu oldu. Ama gerçekler pek sevimli değil. Bayan Burnet'ı cinayet gecesinden beri gören olmamış. O akşamdan beri kayıp. A-caba yaşıyor mu? Belki arkadaşını çağırdığı gece onun da hayatı son bulmuştur. Birileri tarafından alıkonuluyor olabilir mi? Üzerinde durmamız gereken konu da bu.

"Durumun zorluğunu anlamış olmalısın Watson. Şikâyetle bulunabileceğimiz hiçbir şey yok. Böyle bir dosyayla hakim karşısında gü-lünç duruma düşebiliriz. Kadının kayboluşu hiçbir şeyi ispat etmez çünkü onlarınki gibi sıra dışı bir evde herkes bir haftalığına gözden kaybolabilir. Ama yine de kadının hayatı tehlikede olabilir. Tek yapabileceğim, evi gözetlemek ve casusum Warner'ı kapıya nöbetçi koymak. Böyle bir durumun devam etmesine izin veremeyiz. Kanun bir şey yapamıyorsa kendimizi tehlikeye atmak zorundayız."

"Tavsiyen nedir?"

"Kadının odasını öğrendim. Dışarıdaki bir

binanın tepesinden girebiliriz. Tavsiyem şu: gece ikimiz oraya gidelim ve bu gizemli evin sırrını çözmeye çalışalım."

İtiraf etmeliyim ki, bu teklif pek hoşuma gitmemişti. Üstüne ölüm kokusu sinmiş eski bir ev, tuhaf ve tekinsiz ev sakinleri, karşımıza çıkabilecek bilinmeyen tehlikeler ve yaptığımız işin kanunlara aykırı olduğu gerçeği hevesimi kırmaya yetiyordu. Ama Holmes'un soğukkanlı mantığında, insanı her türlü maceraya atılmaya iten bir şey vardı. Ancak bu şekilde bir sonuca ulaşılabilirdi ortadaydı. Yani sessizce dostumun peşinden gidip kendimi kaderin oyunlarına bırakmaktan başka şansım yoktu.

Yine de araştırmamızın büyük bir macerayla sonuçlanacağını bilemezdik elbette. Köylülerden biri heyecanla odamıza daldığında saat beşe geliyordu ve bu mart akşamında gölgeler uzamaya başlamıştı.

"Gittiler Bay Holmes. Son trenle gittiler. Kadın kaçmayı başardı. Şimdi aşağıdaki arabanın içinde bekliyor."

"Harika Warner!" diye atıldı Holmes, ayağa fırlayarak. "Watson boşluklar hızla kapanmaya başladı."

Arabada sinirleri yıpranmış, yarı baygın bir kadın oturuyordu. Çökmüş yüzünde yakın zamanda yaşanmış bir trajedinin izleri okunuyordu. Başı bezgince göğsüne düşmüştü. Kafa-sun-kaldırıp donuk gözlerini bize çevirdiğinde gözbebeklerinin geniş iris içinde kaybolduğunu fark ettim. Afyon verilmişti.

"Söylediğiniz gibi kapıda nöbet bekledim Bay Holmes," dedi eski bahçıvan. "Araba dışarı çıktığında onları istasyona kadar takip ettim. Kadın ayakta uyuyor gibiydi ama trene bindirmeye kalktıklarında canlanıp karşı koymaya başladı. Zorla da olsa bindirdiler. Yine kurtulmayı başardı. Ben de onu kaptığım gibi bir arabaya atarak buraya getirdim. Vagondaki o yüzü asla unutamam. O kara gözlü, san şeytan fırsatını bulsaydı şu anda hayatta olamazdım. "

Kadım yukarı çıkardık ve kanepeye yatır-

dik. Birkaç koyu kahve sonrasında ilacın etkisinden kurtulmaya başlamıştı. Bu arada Baynes de çağırılmış; gelişmeler çabucak anlatılmıştı.

"Hay Allah, tam da istediğim kanıtı bulmuştunuz," dedi müfettiş, dostumun elini sıkarak. "Demek başmdan beri sizinle aynı iz üze-rindeymişiz."

"Nasıl? Siz de Henderson'ın peşinde miydiniz?"

"Evet Bay Holmes, siz Büyük Kubbe'deki çalılıklarda sürünürken ben de civardaki ağaçlardan birinin tepesinden sizi izliyordum. Ama önce siz buldunuz işte."

"Peki o melezi neden tutukladınız?"

Baynes kıkırdadı.

"Kendisine Henderson diyen adamın, gözlerin üstünde olduğunu bildiğinden emindim. Tehlikede olduğunu hissettiği sürece bekler, hiç harekete geçmezdi. Ben de onunla ilgilenmediğimizi düşünmesi için yanlış adamı tutukladım. Böylece kaçmaya çalışırlarken Bayan Burnet'i yakalama fırsatı bulacağımızı biliyordum"

Holmes elini müfettişin omzuna koydu.

"Mesleğinde çok yükseleceksin. İçgüdü ve sezgilerin kuvvetli," dedi.

Baynes zevkten kıpkırmızı oldu.

"İstasyonda bütün tafta tebdili kıyafet bekleyen bir adamımız vardı. Büyük Kubbe' dekiler her nereye giderse o da peşlerinden gidecek. Bayan Burnet'i ellerinden kaçırınca endişelenmiş olmalılar. Neyse ki adamımız onu yakaladı da istediğimiz oldu. Kadının tanıklığı olmadan kimseyi tutuklayamayız; bu yüzden bir an önce ifadesini almak zorundayız."

**Kendine geliyor," dedi Holmes, mürebbiyeye bakarak. "Söylesene Baynes, bu Hender-son kimin nesi?"

"Henderson," diye cevap verdi müfettiş, "bir zamanlar San Pedro Kaplam olarak da bilinen Don Murillo."

San Pedro Kaplam! Adamın bütün geçmişi bir çırpıda aklıma gelmişti. Bir ülkeyi uygarlık bahanesiyle sömüren, kan kusturan daha alçak bir diktatör var olmamıştır herhalde. Güçlü,

korkusuz ve zeki bir adamdı. Bu özellikleri sayesinde bir halkı on, on iki yıl boyunca yıldır-
mayı başarmıştı. İsmi Orta Amerika'da korkuyla özdeşleşmişti. Diktatörlüğünün sonlarına doğru bütün dünya ona karşı birleşmişti. Ama adam acımasız olduğu kadar kurnazdı da; belanın geldiğini anlar anlamaz bütün servetini bir gemiye yükleyip kaçmıştı. İsyancılar ertesi gün girdiklerinde saray bomboştu. O günden bu yana onu gören olmamış, yeni kimliğiyle ilgili yorumlar Avrupa basınından eksik olmamıştı.

"Evet efendim, San Pedro Kaplanı Don Murillo," dedi Baynes. "Araştırırsanız San Pedro'nun resmi renklerinin, notta yazıldığı gibi yeşil ve beyaz olduğunu görürsünüz Bay Holmes. Adamın, Paris, Roma, Madrid ve Barselona'ya kadar izini sürdüm. Nihayet gemisinin 86'da Barselona'ya ulaştığını öğrendim. O zamandan beri intikam için aranıyormuş ama ancak şimdi bulmuşlar."

"İzini bir yıl önce buldular," dedi Bayan Burnet. Oturduğu yerde doğrulmuş, konuşma-

lan dinlemeye başlamıştı. "Daha önce bir kez daha suikast girişiminde bulundular ama iblisin teki kendini feda edip adamı kurtardı. Bu kez de soylu Garcia hayatını kaybetti ama canavar yine yoluna devam ediyor. Ama bir kez daha deneyecekler, bir kez daha, ve bir gün adalet yerini bulacak; buna adım gibi eminim." Kadın zayıf ellerini kavuşturdu. Yorgun yüzü tutku dolu nefretinden bembeyaz kesilmişti.

"Peki ama bu işe siz nasıl karıştınız Bayan Burnet?" diye sordu Holmes. "Bir ingiliz hanımefendisi böyle cinayetlere nasıl olur da bulaşır? "

"Katıldım çünkü adaletin yerini bulması için başka yol yok. San Pedro'da yıllar önce oluk oluk akan kan, çalman gemi yüküyle hazine İngiltere kanunlarının çok mu umurunda sanki? Sizler için bunlar başka bir gezegende işlenmiş suçlardan farksız. Ama biz biliyoruz. Gerçeği üzüntü ve acı içinde öğrendik. Bizler için Juan Murillo'dan büyük cehennem zebanisi olamaz. Ve mağdurları intikamlarını alana kadar hayatta

huzur bulamayacaklar."

"Şüphesiz," dedi Holmes, "dedikleriniz doğru. Gaddarlıklarını duymuştum. Peki ama bundan siz nasıl etkilendiniz?"

"Size her şeyi anlatacağım. Bu alçağın yöntemi bellidir: ileride kendisine tehlikeli bir rakip olacağını tahmin ettiği herkesi bir bahane bulup öldürür. Kocam İ evet gerçek adım Sinyora Victor Durando'dur - San Pedro'nun Londra elçisiydi. Orada: tanışıp evlendik. Dünya üzerinde ondan soylu bir adam olamazdı. Ama ne yazık ki Murillo kocamın nasıl biri olduğunu öğrendi, bir bahane uydurarak yanına çağırttı ve onu vurdurdu. Kocam başına gelecekleri hissetmiş olacak ki, giderken beni yanında götürmemişti. Sonradan bütün mal varlığına da el konunca bana geriye sadece kırık bir kalp kalmıştı.

"Sonra o despotun çöküşü başladı. Sizin de bildiğiniz gibi kaçmayı başardı. Ama hayatlarını mahvettiği insanlar; yakınlarım, sevdiklerini işkenceyle yitirenler meseleyi böyle kapat-

mamaya kararlıydılar. Bir araya gelerek bir topluluk kurdular ve iş bitene kadar ayrılmamaya yemin ettiler. Eski* despot Murillo'nun Hender-son adıyla ortaya çıktığını öğrendiğimizde, ev halkına kendini kabul ettirmek ve yaptıklarından diğerlerini haberdar etmek görevi bana düştü. Mürebbiye rolüyle aileye katılmayı başarmıştım. Her yemekte yüz yüze geldiği bu kadının, kocasını aceleyle, bir saat içinde ebediyete gönderdiği kadının ta kendisi olduğunu bilmiyordu tabii. Yüzüne gülüyor, çocuklarını eğitiyor, bir yandan da doğru zamanı kolluyordum. Takipçilerden kaçmak için Avrupa'da oradan oraya mekik dokuduk ve sonunda, İngiltere'ye ilk gelişinde aldığı bu eve döndük.

"Ama adaletin bekçileri onu burada da bekliyordu. San Pedro'nun ileri gelen ailelerinden birinin oğlu olan Garcia buraya geri döneceğini tahmin etmiş; her biri intikam ateşiyle yanan iki yandaşını da alarak beklemeye koyulmuştu. Gündüzleri fazla bir şey yapılamazdı çünkü Murillo her türlü önlemi alıyor; eski par-

lak günlerde Lopez adıyla tanınan, şimdinin Lucas'ını yanından ayırmıyordu. Ama geceleri yalnız uyuyor olması intikamcılar için iyi bir fırsattı. Neyse, önceden ayarlanan bir akşam dostuma son talimatları ilettim. Adam sürekli tetikte olup, odasını sürekli değiştirdiği için bilginin taze gönderilmesi gerekiyordu. Benim görevim ise kapıyı açık tutmak ve yola bakan pencerelerden birinden, her şeyin yolunda olup olmadığına göre yeşil veya beyaz ışıkla sinyal vermektir.

"Ama işler yolunda gitmemişti. Nasıl olduysa Lopez'in şüphesini çekmiştim. Arkama saklanmış, notu yazar yazmaz üstüme atılmıştı. O ve efendisi beni odama götürdüler ve bir vatan hainiymişim gibi ne ceza vereceklerini tartışmaya başladılar. Yapacaklarının sonuçlarından nasıl kurtulacaklarını bilseler hemen oracıkta öldürürlerdi beni. Nihayet uzun tartışmalardan sonra bu cinayetin tehlikeli olduğuna karar verdiler. Ama Garcia'dan da kurtulmak istiyorlardı. Sonunda Murillo kolumu öyle bir

bükmeye başladı ki acıya dayanamayıp Garcia'nın adresini söyledim. Yemin ederim, Garcia'nın başına gelecekleri bilseydim ağzımdan tek bir söz alamazlardı. Neyse, Lopez yazdığım nota adresi yazdı, mühürledi ve uşak Jose'yle gönderdi. Onu nasıl öldürdüklerini bilmiyorum; ama Lopez bana gözcülük etmekle meşgul olduğu için bunu yapanın Murillo olduğundan eminim. Herhalde patikanın yanındaki sık çalışlıklardan birine saklanıp Garcia geçerken üstüne atlamıştır. Başta Garcia'nın eve girmesine izin verip hırsız süsü verilerek öldürmeyi düşündüler; ama sonra bir soruşturmaya karışırlarsa gerçek kimliklerinin ortaya çıkmasından korktukları için bundan vazgeçtiler. Kaldı ki, Garcia'nın ölümüyle, arkadakilere de göz dağı verebilirlerdi.

"Ben yaptıklarından haberdar olmasam onlar için her şey yolunda gidiyor denebilirdi. Hayatımın pamuk ipliğine bağlı olduğu zamanlar oldu. Beni odama kapatmışlar; yıldırım için korkunç tehditlerle gözümü korkutmaya başla-

mışlardı. Omzumdaki yara izini ve kollanm-daki çizikleri görüyor musunuz? Bir kez pencereden bağırmaya çalıştığım bir sırada yakalayıp ağzımı da bağladılar. Bu acımasız mahkûmiyet beş gün sürdü ve bu süre içinde iyice zayıf düşmem için doğru düzgün yemek vermemişlerdi. Bu akşam üzeri önüme mükellef bir yemek getirdiler. Ama bana uyuşturucu verdiklerini, yemeği yedikten sonra anladım. Beni yan itip, yan taşıyarak arabaya götürdüklerini hayal meyal hatırlıyorum. Aynı halde trene götürülmüştüm. Ancak tekerlekler hareket etmeye başladığında kendime.geldim, özgürlük için başka şansım kalmamıştı. Var gücümle ayağa fırladım ama geri çektiler. Beni arabaya bindiren bu iyi adam olmasa ellerinden asla kurtulamazdım. Neyse ki bana artık el süremeyecek-ler."

Bu çarpıcı hikâyeyi hepimiz dikkatle dinlemiştik. Sessizliği ilk bozan Holmes oldu.

"Güçlükler henüz geçmedi," dedi Holmes, kafasını sallayarak. "Polislik iş kalmadı ama

yasal işlemler yeni başlıyor."

"Kesinlikle," dedim. "İyi bir avukat davayı kolaylıkla nefsi müdafaaya çevirebilir. Geçmişte yüzlerce suç işlemiş olabilirler ama sadece bundan yargılanacaklardır."-

"Yapmayın beyler," dedi Baynes neşeyle, "kanun bundan daha iyisini de başarabilir. Nefsi müdafa başka şey, bir insanı soğukkanlılıkla tuzağa düşürüp öldürmek başka şey. Hayır, hayır, bir kez Büyük Kubbe'nin sakinlerini Guil-dford Mahkemesine getirdik mi gerisi kolay."

Ancak San Pedro Kaplanının yakalanması için biraz daha süre geçmesi gerekiyordu. O ve arkadaşı Edmonton Sokağı 'ndaki belediye binasına girip Curzon Meydanı'na açılan arka kapıdan kaçarak izlerini kaybettirmeyi başarmışlardı. O günden sonra oıları bir daha İngiltere'de gören olmadı. Yaklaşık altı ay sonra Mon-talva Markizi;ve yardımcısı Sinyor Rulli, Madrid'deki Eşcurial Oteli 'ndeki odalarında ölü bulundular. Suç Nihilistlere atıldı ama katiller hiç-

bir zaman bulunamadı. Müfettiş Baynes bir gün Baker Sokağı'nda bizi ziyarete geldi. Yanında getirdiği resimlerde yardımcının karanlık yüzünü; efendisinin otoriter hatlarını, büyüleyici siyah gözlerini ve gür kaşlarını tanımamak imkânsızdı. Geç de olsa adaletin yerini bulduğuna hiç şüphemiz kalmamıştı.

"Karmaşık bir vaka sevgili Watson," dedi Holmes, bir akşam piposunu yakarak. "Bunu her zamanki gibi kısaca anlatıp geçemeyeceksin. İşin içinde iki kıta, ikisi de birbirinden gizemli odaklar var. Tabii iş, saygıdeğer dostumuz Scott Eccles'in da katılımıyla iyice karışıyor. Burada merhum Garcia'nın parlak zekâsı ve kendini koruma yönündeki sağlam içgüdüleri ortaya çıkıyor. Ayrıca tam bir ihtimaller karmaşasının içinde bulunmamıza rağmen, değerli işbirlikçimiz müfettişin kılavuzluğunda doğru yolu bulmamızı da unutmamak gerek. Senin için açıklığa kavuşmamış bir şey kaldı mı?" "Şu melez aşçının geri dönüşü?" "Sanırım bunun nedeni de mutfaktaki o ga-

rip yaratık. Adamın San Pedro ormanlarından gelmiş bir vahşi olduğunu düşünürsek bunun kendisi için önemli bir put olduğunu varsayabiliriz. Arkadaşıyla birlikte önceden ayarladıkları bir yere kaçtıklarında— ki orada da onları muhakkak bir başka yandaşları bekliyordu—adamı bu Önemsiz parçayı unutması için ikna etmeye çalışmış olmalılar. Ama melezin aklı geride kalmıştır bir kere. Ertesi gün geri döndüğünde memur Walters'm nöbet tutmakta olduğunu gördü. Üç gün daha bekledi ama inançları yüzünden tekrar geri döndü. Müfettiş Baynes her zamanki kurnazlığıyla meseleyi bize anlatırken aslında işin önemini kavramış, o yaratığın geçeceği yerlere tuzağını kurmuştu bile. Başka bir şey var mı Watson?"

"Parçalanmış kuş, kan dolu kova, yanmış kemikler, o tuhaf mutfağın esrarı?"

Holmes defterine not düşerken gülümsedi.

"Bir sabah British Museum'a gidip bu ve bunun gibi konulan araştırdım. Eckermann'ın Zencilerin Dinleri ve Voodoo adlı eserinde şöy-

le yazıyor:

Gerçek bir voodoo müridi, Masum olmayan tanrılarıyla arasını hoş tutmak için belli bazı kurbanlar verir. Bazı ileri vakalarda, bu ayinlerin insan kurbanı şeklini aldığı ve sonrasında yamyamlığın takip ettiği bilinmektedir. Ancak en yaygın kurbanlar, canlı canlı parçalanmış beyaz bir horoz ya da boğazı kesilip vücudu yakılan siyah bir keçidir.

Gördüğün gibi, vahşi dostumuz pek bir inançlıymış. Gerçekten acayip Watson," diye ekledi Holmes, defterini kapattıktan sonra, "ama bu vakada bir kez daha tanık okluğum üzere 'acayip'in bir adım ötesi dehşet olabiliyor."

KIZIL ÇEMBER

KIZIL ÇEMBER

KIZIL ÇEMBER

"Pekâlâ Bayan Warren, heyecanlanmanızı gerektirecek herhangi bir sebep göremediğim gibi, zamanı değerli sayan bir kişi olarak bu konuda bir şey yapmamı gerektirecek bir neden de göremediğimi söylemeliyim. Doğrusunu isterseniz ilgilenmem gereken başka işler var." Sherlock Holmes bunları söyledikten sonra, yeni haberleri girmekte olduğu not defterine döndü.

Ne var ki pansiyoncu kadın, hemcinsleri-

nin bütün dik kafalılığına ve kurnazlığına sahipti ve görünüşe göre vazgeçmeye hiç mi hiç niyetli değildi.

"Geçen yıl kiracılarımdan birinin bir işine bakmıştınız," dedi. "Sözünü ettiğim kişi Bay Fairdale Hobbs'tur."

"Ah, evet, basit bir meseleydi."

"Ama Bay Fairdale her fırsatta bu konudan bahsederdi efendim; ne kadar nazık biri olduğunuzu söyler, onun için (karanlığı nasıl aydınlattığınızı anlatıp dururdu hep. Kendimi karanlıkta kaybolmuş hissettiğimde birden onun sözlerini hatırladım. Bir deneseniz olayı çözebileceğinizden eminim."

İltifatlara karşı bir çeşit zaafı vardı Hol-mes'ün; haksızlık etmeyeyim, nezaket de yumuşatırdı onu. Bu iki güç bir araya gelince iç çekerek kurşun kalemini bıraktı ve oturduğu yerde arkasına yaslandı.

"Peki, peki, Bayan Warren, anlatacaklarınızı dinleyelim o halde. Tütüne bir itirazınızdır yoktur umarım? Teşekkür ederim. Watson, kib-

rit! Şayet yanlış anlamadıysam, huzursuzluğunuzun nedeni, yeni kiracınızın sürekli odasında kalması ve onu hiç görememeniz. Rica ederim Bayan Warren, kiracınız olsam beni de bazen haftalarca ortalıkta göremeyebilirdiniz."

"Buna şüphem yok efendim; ama bu seferki farklı bir durum. Olanlar beni korkutuyor Bay Holmes. Geceleri gözüme uyku girmez oldu. Sabahın erken saatlerinden gecenin bir yarısına kadar yukarıda yürüdüğünü duyduğum halde adamı bir kez olsun göremedim - artık buna dayanamıyorum. Bu olay yüzünden kocam da tıpkı benim gibi gergin, ama o bütün gün çalışırken ben hep evdeyim. Adam kimden saklanıyor? Ne suç işlemiş olabilir? Hizmetçi kız haricinde, koca evde o adamla tek basmayım, sinirlerim bunu kaldırmıyor artık."

Holmes öne eğilerek ince uzun parmaklarını kadının omzuna koydu. İsteddiği zaman, insanların üzerinde hipnoza benzer bir etki yaratarak onları sakinleştirebiliyordu. Kadının gözlerindeki korku yavaş yavaş silindi, gergin yüzü

gevşedi. Holmes'un gösterdiği bir sandalyeye oturdu.

"Vakayı üstleneceksem bütün ayrıntıları bilmek isterim," dedi Holmes. "Her şeyi iyice düşünün. En önemsiz görünen ayrıntılar bazen hayati bir değer taşıyabiliyor. Adamın on gün önce geldiğini, iki haftalık ücretini peşin ödediğini söylüyorsunuz, öyle mi?"

"Şartları sordu, efendim. Haftada elli şilin dedim. Evin üst katında, küçük bir oturma odası ve bir yatak odası olan bir daire var."

"Evet. "

"Bana dedi ki, "Benim şartlarımı kabul e-derseniz size haftada beş sterlin veririm/ Ben fakir bir kadını efendim; Bay Warren de az kazandığı için adamın teklif ettiği parayı geri çeviremedim. On sterlinlik bir banknot çıkarıp uzattı ve 'Şartlarıma uyduğunuz sürece iki haftada bir bu parayı alabilirsiniz,' dedi. 'Hayır dersiniz sizinle işim olmaz.'" "Şartları neymiş peki?" "Şey, efendim, öncelikle evin anahtarını is-

tiyordu. Bunda bir sorun yoktu. Kiracılar genelde anahtarı isterler. Bundan başka, onu hiçbir şekilde, her ne bahaneyle olursa olsun rahatsız etmeyecek, tamamıyla yalnız bırakacaktık."

"Bunda olağanüstü bir şey yok, öyle değil mi? "

"Mantığa vurursanız yok efendim. Ama mantık kalmadı ki bu işte. Adam tam on gündür yukarıda ve bu süre içinde ne Bay Warren ne ben ne de kız, hiçbirimiz görmedik onu. Gece gündüz, odada bir aşağı bir yukarı yürüdüğünü duyabiliyoruz; ama o ilk gecenin haricinde, bir defa bile olsun evden çıkmadı." "

Ah, demek ilk gece dışarı çıktı, öyle mi?"

"Evet efendim, çok da geç bir saatte döndü - hepimiz yattıktan sonra. Daireyi tutarken, dışarı çıkacağını, gece kapıyı sürgülemem gerektiğini bana söylemişti. Gece yansından sonra merdivenden çıktığını duydum." "Peki ya yemek işi?" "Bize verdiği talimatlara göre, kendisi zili çaldığında yemeğini kapının dışındaki bir san-

dalyeye bırakacak, bitirdiğini haber veren ikinci zille de gelip boş tabakları alacaktık. Başka herhangi bir şey istediği zaman, büyük harflerle bir kâğıda yazıp tepsiyle beraber bırakıyor."

"Büyük harflerle mi yazıyor?"

"Evet, efendim; kurşun kalemle. Sadece ve sadece istediği şeyi yazıyor, başka herhangi bir şey yok. Size göstermek için birkaç tanesini yanımda getirdim: işte - SABUN. Bir diğeri de bu - KİBRİTLER. Bunu da ilk sabah bırakmıştı - DAILY GAZETTE. Her sabah, kahvaltısıyla birlikte gazetesini de veriyorum."

"Olur şey değil Watson," dedi Holmes, pansiyoncu kadının uzatmış olduğu notları büyük bir dikkatle incelerken, "gerçekten de ilginç bir durum. Yalnız kalma isteğini anlayabilirim; ama büyük harflerle tek kelime halinde not yazmak neden? Büyük harflerle yazmak hiç de pratik bir yol değil, neden el yazısıyla yazmıyor acaba? Sence ne anlama geliyor Watson? "

"El yazışım saklamak istiyordur."

"Peki ama neden? Ev sahibinin onun el yazısını görmesinde ne gibi bir sakınca olabilir? Senin dediğin de doğru olabilir tabii. Ne diye bu kadar kısa ve öz mesajlar yazıyor peki?"

"Hiçbir fikrim yok."

"Zeki bir gözlemci için zevkle incelenecek bir alan. Kelimeler kaim uçlu, mora çalan bir kurşun kalemle yazılmış. Burada, yazı yazma işlemi bittikten sonra, kâğıdın yırtılmış olduğunu görebilirsin; 'SABUN' kelimesindeki 'S' harfinin bir kısmı böyle gitmiş. Bu bir şeyler ima ediyor, Watson, öyle değil mi?"

"Tedbir mi? "

"Kesinlikle. Söz konusu şahsın kimliğini ele verebilecek bir işaret, parmak izi gibi bir şey varmış kâğıtta. Peki Bayan Warren, kiracınızın orta boylu, esmer ve sakallı biri olduğunu söylemişsiniz. Kaç yaşlarındaydı acaba?"

"Genççeydi efendim - otuzunu geçmiş olamaz."

"Onunla ilgili başka ne söyleyebilirsiniz peki?"

"Konuşması düzgündü efendim, ama buna rağmen, aksanından bir yabancı olduğu izlenimine kapılmıştım."

"İyi giyimli miydi?"

"Çok şıktı efendim* - tam bir centilmen. Koyu renkli giysiler - dikkatinizi çekecek bir şey yoktu."

"İsmini vermemiş miydi?"

"Hayır efendim."

"Ziyarete gelen misafiri ya da adına gelen bir mektup filan yok mu peki?"

"Hayır, yok."

"Ya evdeki kız? ikinizden biri sabahlan odasına giriyor olmalı, öyle değil mi?"

"Hayır, efendim, adam kendi işlerini kendi yapıyor."

"Olur şey değil! Son derece ilginç bir durum. Peki yanında eşyası var mıydı?"

"Büyük, kahverengi bir bavulu vardı - hepsi o kadar."

"Pekâlâ, bize yardımcı olacak fazla bir veri yok. Odasından dışarı tek bir şey bile çıkmadı

mı - herhangi bir şey?"

Pansiyoncu kadın, çantasından bir zarf çıkardı ve içindekileri masaya döktü. Bunlar yanmış iki kibrit ve bir sigara izmaritiydi.

"Bu sabah tepsisindeydiler. Küçük şeylerden büyük şeyler okuyabildiğinizi duyduğum için onları da getirdim yanımda."

Holmes omuzlarını silkti.

"Burada bir şey yok," dedi "Kibritler sigarayı yakmak için kullanılmış. Yanmış ucun kısılgından belli bu. Oysa pipo ya da puro yakmak istediğin zaman kibritin en azından yansı yanar. Vay canına! Bu sigara izmaritinde ilginç bir özellik var. Sözünü ettiğimiz adamın sakalı bıyığı vardı, yanılıyor muyum?"

"Doğru efendim."

"Buradaki izmarit aksini söylüyor. Ancak sakalsız biri içmiş olabilir bunu. Evet Watson, senin mütevazı bıyığın bile biraz olsun yanardı. "

"Ağızlık kullanılmış olamaz mı?" diye önerdim.

"Hayır, hayır, izmaritin ucu keçeleşmiş. Acaba dairenizde iki kişi olması mümkün mü Bayan Warren?"

"Hayır efendim. Adam o kadar az yiyor ki hayatta kalmasına bile şaşıyorum,"

"Bu durumda biraz daha delil edininceye kadar beklemek en doğrusu olacak galiba. Nâsılsa şikâyet edecek bir şeyiniz yok. Kiranızı aldınız ve adam tuhaf biri olsa da size sorun çıkarmıyor. İyi para ödediğı bir gerçek, kendini göstermemeyi seçmesi sizi şimdilik ilgilendirmesin. Suç işlemiş olduğuna kanaat getirmeden özel hayatma müdahale etmeye hakkımız yok. Vakayı kabul ediyorum ve gelişmeleri yakından takip edeceğim. Herhangi bir şey olursa beni haberdar edin ve gerekirse size yardımcı olacağımı da bilin."

"Vakanın oldukça ilginç birkaç nokta içerdiği kesin Watson," diye söze girdi dostum, pansiyoncu kadın gittikten sonra. "Sıradan bir şey olabilir tabii - alışılmadık bir kişilik gibi

KIZIL ÇEMBER

mesela; öte yandan, görüldüğünden çok daha derin bir şeyler de çıkabilir, insanın aklına gelen ilk şey, odaları kiralayan kişiyle şimdi orada kalan kişinin farklı insanlar olabileceğidir."

"Neden öyle düşünüyorsun?"

"Ne diyeyim, sigara izmaritini saymazsak, kiracının odaları tuttuktan hemen sonra çıkması ilginç değil mi sence? Adam bütün görgü tanıkları ortalıktan çekildikten sonra dönmüş - dönen her kimse artık. Dışarı çıkan insanın, geri gelen insanla aynı kişi olduğuna dair bir kanıtımız yok. Sonra, odaları tutan adamın konuşması düzgünmüş. Bu diğeriyse, 'kibrit' demesi daha uygun olacakken 'kibritler' diye yazmış. Kelimenin, bir sözlükten bakılmış olduğunu tahmin ediyorum; çoğul olarak yazmanın doğru olacağını düşünmüş olabilir. Tek kelimelik mesajlar, dilinin yetersiz olduğunu gizlemek için benimsenmiştir bence. Evet, Watson, kiracının değişmiş olma olasılığı çok büyük."

"İyi de neden?"

"Ah! İşte bulmamız gereken şey de bu; üs-

telik araştırmamıza başlamak için elimizin altında bir kaynak bile var." Holmes, Londra'nın çeşitli gazetelerinden her gün keitiği haberleri dosyaladığı büyük defterim aldı kitaplıktan. "İnanılmaz!" dedi, sayfaları çevirdikçe, "homurdanan, inleyen, mız mızmızlanan dev bir koro! Aslına bakarsan, olağanüstü olaylarla dolu bir paavradan başka bir şey değil! Ama sıra dışı olaylarla ilgilenen bir öğrenciye verilebilecek en iyi kaynağın da bu olduğu kesin! Söz konusu kiracı yapayalnız ve arzu edilen gizlilik bozulmadan herhangi bir mektup alması mümkün değil. Bu durumda dışarıdan nasıl haber alacak? Tabii ki gazeteye verilen bir ilan vasıtasıyla. Başka yolu yok. şansımıza hangi gazete olduğunu da biliyoruz. Son on beş günün Daily Gazette sayılan da burada. 'Prensın Paten Kulübünde siyah atkılı kadın...' - geçiniz. 'Jimmy, annesinin kalbini kırmayacaktır...' - ilgisiz görünüyor. 'Brixton otobüsünde fenalaşan bayan ortaya çıkarsa...' - ne olacağı beni ilgilendirmez. 'Bütün kalbimle seni özlüyorum...' saçmalık,

Watson - katıksız saçmalık! Ak, bak bu olabilir işte. Dinle: 'Sabırlı ol. İletişim için bir yol bulacağım. Şimdilik bu sütunda - G.' Bu, Bayan Warren'in kiracısının gelişinden iki gün sonraki gazete. Gizemli kiracı yazamıyorsa bile, anladığı kesin. Bakalım başka bir şeyler bulabilecek miyiz. Evet, üç gün sonra bir mesaj daha var. 'Hazırlıklar iyi gidiyor. Tedbiri elden bırakma. Bulutlar yalanda dağılacak - G.' Sonraki bir hafta boyunca bir şey yok. Ardından çok daha önemli bir mesaj gelmiş. 'Önümüz açılıyor. Işık mesajı gönderebilirsem konuştuğumuz şifreyi unutma - bir A, iki B ve saire. Haberlerimi bekle - G.' Bu, dünkü gazeteydi ve bugünkünde bir şey yok. Bayan Warren'in kiracısı olduğundan eminim. Biraz beklersek Watson, vakanın daha açık bir hal alacağından eminim."

Gerçekten de söylediği gibi oldu, çünkü ertesi sabah uyandığımda, arkasını şömineye dönmüş bir halde memnun memnun gülümseyen bir halde buldum Holmes'u.

"Şu nasıl Watson?" diye atıldı, gazeteyi

masanın üzerinden alarak. 'Taşlı ön cephe-
siyle kırmızı, yüksek bina. Üçüncü kat. Soldan
ikinci pencere. Karanlık çökünce - G.' İşte bu
yeterince kesin bir mesaj. Sanırım kahvaltıdan
sonra gidip Bayan Warren'ın evinin çevresini
araştırmaya girişsek fena olmaz. Aa, Bayan
Warren! Bu sabah ne haberler getirdiniz bize?"

Müşterimizin odaya hışımla girişine bakı-
lırsa gerçekten çok önemli bir gelişme yaşan-
mıştı.

"Polis çağırmamı gerektirecek bir durum,
Bay Holmes!" diye bağırdı. "Buna daha fazla
katlanacak değilim! Adam çantasını aldığı gibi
evimden gidecek. Aslında hemen yukarı çıkıp
kendim söyleyecekfim^ma fikrinizi almadan
harekete geçmenin size haksızlık olacağını dü-
şündüm. Artık sabrım taşıtı; benim yaşlı beyi
dövmeye gelince..."

"Bay Warren'ı dövdü mü?"

"En azından hırpaladı."

"Kim yaptı bunu?"

"Ah, bizim de merak ettiğimiz bu ya! Bu

KIZIL ÇEMBER

sabah oldu efendim. Bay Warren, Tottenham'-deki Morton ve Waylights şirketinde kontrol memuru olarak çalışıyor. Saat yediden önce evden çıkması gerekiyor. Neyse, bu sabah evden dışarı adımım attığı anda iki adam ona arkadan saldırmış. Kafasının üzerine bir palto atıp hemen evimizin önüne çekilmiş bir arabaya sokmuşlar onu. Bir saat kadar dolaştırmışlar, sonra da kapıyı açıp onu öylece dışarı atmışlar. Kocam, arabanın hangi yöne gittiğini bile görmeyecek kadar sarsılmış bir halde, hareket edemedi yolun kenarında yatmış bir süre. Kendine gelince Hampstead Heath'te olduğunu fark etmiş; otobüse bindiği gibi eve gelmiş. Olanları size anlatmak için doğruca buraya gelirken, onu evde bıraktım."

"Son derece ilginç," dedi Holmes. "Adamların dış görünüşleriyle ilgili bir şey söyleye-bildi mi? Konuşmalarını duymuş mu?"

"Hayır; tamamıyla sersemlemiş bir halde. Sanki sihirle havaya kaldırılmış ve yine sihirle yola düşmüş gibi hissediyor kendini. En azın-

dan iki kişiymişler; belki de üç."

"Ve siz de bu saldırının yeni kiracınızla bağlantılı olduğunu düşünüyorsunuz öyle mi?"

"Şey, tam on beş yıldır o muhitte yaşıyoruz ve daha önce başımıza böyle bir şey gelmemişti. Canıma tak etti artık. Para her şey değil ki. Bugünden tezi yok, o kiracı benim evimden gitmiş olacak."

"Bir saniye Bayan Warren. Acele karar vermeyin. Meselenin ilk başta görüldüğünden çok daha ciddi olduğunu düşünmeye başladım. Kiracınızın başının dertte olduğu kesin. Kapınızın önünde pusu kurmuş olan düşmanları, sisli sabah alacakaranlığında kocanızı onunla kanştırmış olmalı. Hata yaptıklarını anlayınca da bırakmışlar zaten. Doğru kişiyi almış olsalardı neler olurdu siz düşünün."

"Bu durumda ne yapmam gerekiyor Bay Holmes?"

"Şu sizin kiracıyı merak etmeye başladım Bayan Warren. Onu görmek istiyorum."

"Bu nasıl ayarlanır bilmem ki; kapıyı kırıp

içeri dalamazsınız ya. Ben tepsiyi bırakıp merdivenlerden aşağı inince kapının kilidinin açıldığını duyuyorum gerçi."

"Tepsiyi içeri almak zorunda. Bir yere saklansak, tepsiyi aldığı sırada onu gözlemleyebiliriz!"

Pansiyoncu kadın bir iki dakika sessizce düşündü.

"Aslında düşünüyorum da odasının hemen karşısında bir gardırop var efendim. Belki bir ayna ayarlayabilirim - siz de kapının arkasında gizlenecek olursanız..."

"Mükemmel!" dedi Holmes. "Öğlen yemeğini ne zaman yiyor?"

"Saat bir gibi, efendim."

"O halde Dr. Watson'la ikimiz saat bire doğru yanınızda olacağız. Şimdilik hoşça kaim Bayan Warren."

Saat yarımda, Bayan Warren'm evinin önünde bulduk kendimizi. British Museum'un kuzeydoğusunda kalan Great Örme sokağında

yüksek, ince, san cepheli bir binaydı. Sokağın köşesine yakın bir yerde durduğu için, daha gösterişli evleriyle Howe Caddesi'ne de bakıyordu. Holmes kıkırdayarak, göze çarpacak yükseklikteki bu binalardan birini gösterdi.

"Bak Watson," dedi. 'Taşlı ön cephesiyle kırmızı, yüksek bina.' İşte sinyal istasyonumuz. Yeri de kodu da biliyoruz; işimiz pek zor olmayacağı benziyor. Şuradaki pencerede 'kiralık' yazısı asılı. Burası, kiracımızın işbirlikçisinin rahat rahat girdiği boş bir daire olmalı. Evet, Bayan Warren, şimdi ne yapıyoruz?"

"Her şeyi hazırladım. Ayakkabılarınızı çıkarıp burada bırakırsanız sizi yukarı alabilirim."

Bize ayarlamış olduğu yer gizlenmek için mükemmeldi. Ayna öyle yerleştirilmişti ki, karanlıkta oturduğumuz yerden karşıdaki kapıyı açık ve net bir şekilde görebiliyorduk. Yerlerimizi aldığımız anda, gizemli komşumuzun acıktığını haber veren zil çaldı ve pansiyoncu hanımefendi elinde bir tepsiyle yukarı gelip tepsiyi kapının yanındaki sandalyeye bıraktı ve

sonra sert adımlarla aşağı indi. Holmes'la ikimiz, gözlerimiz aynada, kapının arkasında birbirimize iyice sokulmuştuk. Pansiyoncu hanımın ayak sesleri duyulmaz olunca bir kilidin açılma sesi duyuldu, kapı kulpu döndü ve iki işçe el kapıdan uzanıp tepsiyi hızla içeri aldı. Bir saniye kadar sonra, yine aynı aceleci şekilde, tepsi sandalyeye geri döndü ve esmer, güzel bir yüzün, dehşet dolu gözlerle bulunduğumuz gardıroba doğru baldığını gördüm. Ardından kapı kapandı, anahtar kilitte döndü ve ortalık yine sessizliğe büründü. Holmes beni kolumdan çekiştirdi ve beraberce, sessiz bir şekilde merdivenlerden aşağı indik.

"Akşam yine uğrayacağım," dedi Holmes, beklenti içindeki ev sahibesine. "Watson, sanırım meseleyi kendi dairemizde tartışsak daha iyi olacak."

"Senin de gördüğün gibi tahminim doğru çıktı," dedi Holmes, koltuğunda gömülü halde otururken. "Kiracılarda bir değişme yaşanmış.

Tahmin etmediğim şeyse yeni kiracının bir kadın - dikkatini çekerim Watson, kesinlikle sıradışı bir kadın - olabileceğiydi"

"Bizi gördü."

"Onu korkutan bir şey gördüğü kesin. Ama olayların genel gidişatı gayet açık, öyle değil mi? Bir çift, büyük bir tehlikeden kaçmak için Londra'ya sığınır. Tehlikenin boyutu, aldıkları önlemlerden anlaşılıyor. Halletmesi gereken birtakım işleri olan adam, kendisi ortalıkta değilken kadının güvende olmasını istemektedir. Basit bir sorun değil, ama adam buna orijinal bir çözüm bulur - o kadar başarılı bir çözüm ki, kadına yemeğini getiren ev sahibesi bile değişimin farkına varmaz. Mesajların büyük harflerle yazılmasının sebebi, odada kalan kişinin cinsiyetinin anlaşılmasını istememeleriydi. A-dam, kadını görmeye gelemmez; çünkü aksi halde düşmanlarına yerini belirtmiş olacak. Yüz yüze görüşemedikleri için de iletişim aracı olarak bir gazete sütununu kullanmayı seçmiş. Buraya kadar her şey açık."

"İşin kökeninde ne yatıyor acaba?" "Ah, evet, Watson - her zamanki gibi, son derece gerçekçi bir yaklaşım! Bütün bunların kökeninde ne yatıyor? Bayan Warren'in tuhaf sorunu, vaka ilerledikçe daha derin, daha ciddi bir boyut kazanıyor. Şu kadarını söyleyebiliriz ki; bu, sıradan bir aşk macerası değil. Tehlikeyi sezdiğinde kadının yüzünün aldığı hali sen de gördün. Ayrıca, her ne kadar kiracının kendisini hedef ahyorduysa da ev sahibinin basma gelen saldırıdan da haberdarız. Bu olaylara, bir de alınan tedbirleri kattığımızda, bunun bir ölüm kalem meselesi olduğunu düşünmek abartı olmayacaktır bence. Bay Warren'e yapılan saldırı, düşmanın da - her kimse artık - kadımla adamın yer değiştirdiğinden habersiz olduğunu gösteriyor. Son derece ilginç ve karışık bir vaka Watson? "

"Peki ne diye bu konuyla daha fazla ilgile-nesin ki? Bunun sana ne gibi bir yaran olacak?"

"Ne yaran mı olacak? Sanat için sanattır bu Watson. Doktorluk yaparken bazı vakaları,

alacağın ücreti aklına bile getirmeden incelediğin olmuştur herhalde, öyle değil mi?"

"Bu, eğitimim için gerekliydi Holmes."

"Eğitim hiçbir zaman sona ermez Watson. Eğitim, en esaslı derslerin sonda yer aldığı bir süreçtir. Biz de şu anda son derece eğitici bir vakayla karşı karşıyayız. Sonuçta ne para ne de şöhret bulacağız, ama insan yine de onu çözüme kavuşturmak istiyor. Karanlık çöktüğünde, araştırmamızda büyük bir adım atmış olacağımıza inanıyorum."

Bayan Warren'in evine döndüğümüzde, Londra akşamlarının kışın aldığı gri renk, kaim bir perde gibi etrafımızı sarmıştı. Bu cansız, durağan tabakayı kıran tek şey aydınlık kareler şeklinde gözüken pencereler ve gaz lambalarından yayılan san renkli ışıktı. Pansiyon evinin kararmış oturma odasından dışarı baktığımızda, karşımızda sisi delip geçen bir ışık daha bulduk.

"O odada birileri var," dedi Holmes fısıl-

tıyla. Meraklı yüzünü pencereye iyice yaklaştırmıştı. "Evet, adamın gölgesini görebiliyorum. İşte, yine gözüktü! Elinde bir mum var. Şimdi karşıya bakıyor. Kadının baktığından emin olmak istiyor. Mesajı vermeye başlıyor. Watson, sen de not al ki sonradan karşılaştıra-bilelim. Tek bir flaş - bu A demek herhalde. Devam edelim. Sen kaç tane saydın? Yirmi. Ben de öyle. Yani T harfi. AT - pekâlâ, bir anlamı var en azından! İkinci kelimeye başlıyor. Bakalım - TENTA. Durdu. Hepsi bu kadar olamaz değil mi Watson? ATTENTA; bunun bir anlamı yok ki. Üç kelime olarak bile bir işe yaramaz: AT TEN TA. TA bir kişinin baş harfleri olsa belki. Bak, yine başlıyor! Ne? ATTE - ama bu yine aynı mesaj. Çok ilginç Watson, çok ilginç! Bir kez daha başladı! AT - inanılmaz, mesajı üçüncü bir kez tekrar ediyor. Üç defa ATTENTA diye yazdı! Daha kaç defa tekrar edecek acaba? Hayır, işini bitirmiş görünüyor. Adam pencereden çekildi. Bunun anlamı ne sence Watson?" "Şifreli bir mesaj Holmes."

Dostum her şeyi kavramış gibi keyifle gü-lüverdi. "Ve öyle karmaşık bir şifre de değil Watson," dedi. "Bu, İtalyanca! Sondaki 'A', bir kadına hitap edildiğini gösteriyor. 'DİKKATLİ OL, DİKKATLİ OL, DİKKATLİ OL! İ Buna ne dersin Watson?"

"Tam gözünden vurdun bana kalırsa."

"Elbette. Çok acil bir mesaj; üç kez tekrarlanmasının sebebi de bunu vurgulamak herhalde. Peki, ama hangi konuda dikkatli olmak gerekiyor acaba? Dur bir dakika, adam tekrar geldi pencereye."

Eğilen adamın silueti ve sinyaller tekrar başlarken parıldayan küçük alev yeniden karşımızdaydı. Şimdi harfler eskisinden daha seri bir şekilde geliyordu - o kadar hızlıydı ki takip etmekte zorlanıyorduk.

"PERİCOLO - pericolo - ha, ne demekti o Watson? 'Tehlike' anlamına geliyordu, değil mi? Evet, tabii ya, bir tehlike sinyali bu! İşte yine başlıyor! PERİ. Hey, neler oluyor...?"

Işık birdenbire sönmüş, ısıltılı pencere

kaybolmuş ve üçüncü kat, yüksek binanın parıltılı pencerelerine tezat oluşturacak şekilde karanlık bir bant gibi sarmıştı binayı. O son uyan mesajı her nedense yanda kesilmişti. Ama kim tarafından ve nasıl? ikimizin de kafasında aynı düşünce dolaşıyordu. Holmes, çömeldiği yerden hızla ayağa fırladı.

"Bu ciddi bir şey Watson," diye bağırdı. "Pis bir iş dönüyor burada! Öyle bir mesaj ne diye ansızın yanda kesilsin ki? Scotland Yard'a mı haber versem acaba - fakat şu anda buradan ayrılmamız imkânsız."

"Ben gidip polis çağırayım istersen." "Önce durumumuzu biraz daha netleştirmemiz gerekiyor. Belki de sandığımızdan daha masumane bir şeyler oluyordur. Hadi gel Wat-son, gidip şu binaya göz atalım da önce kendi gözlerimizle görelim neler olduğunu."

Howe Sokağı'ndan aşağı hızlı adımlarla yürürken, arkama dönüp biraz önce terk etmiş olduğumuz binaya baktım. Orada, en üst kat-

takı pencerenin çerçevesinde, gözünü heyecanla karanlığa dikmiş, endişeyle, yarıda kesilmiş olan o mesajın devamını bekleyen bir kadının yüzünü gördüm. Howe Sokağı'ndaki dairelere yaklaştığımızda, paltolu ve kravatlı bir adamın parmaklıklara yaslanmış halde durduğunu fark ettim. Adam bizi görünce olduğu yerde sıçradı.

"Holmes!" diye bağırdı.

"İnanılmaz bir şey, bu Gregson," dedi dostum, bir yandan Scotland Yard müfettişiyle el sıkışırken. "Dünya ne kadar küçük, öyle değil mi? Ne işin var senin burada?"

"Büyük bir ihtimalle seninle aynı iş için buradayım," dedi Gregson. "Olaydan nasıl haberdar olduğunu anlayamadıysam da."

"Aynı düğümde buluşan ayrı ipuçlarının yardımıyla buradayız. Ben ışıkla verilen şu mesajların peşinden geldim."

"Mesajlar mı?"

"Evet, şuradaki pencereden. Birdenbire kesildiler. Nedenini araştırmak için bir uğrayalım

dedik. Ama madem senin ellerinde güvende, olayla daha fazla ilgilenmek için bir neden göremiyorum."

"Durun biraz!" diye bağırdı Gregson heyecanla. "Size karşı dürüst olmalıyım, Bay Holmes. Yanımda olmanızı bu kadar isteyeceğim başka bir vaka olmamıştır herhalde. Bu dairelere sadece bir çıkış var, yani adam elimizde."

"Adamımız kim?"

"Vay canına, demek bir kez olsun sizden öndeyiz Bay Holmes. Bu sefer bizi tebrik etmelisiniz." Bastonunu sertçe yere vurdu ve bunun-üzerine, yolun karşısında park etmiş bir faytonun sürücüsü elinde kırbacıyla çıkageldi. "Sizi Sherlock Holmes'la tanıştırayım," dedi Gregson faytoncuya. "Bu, Pinkerton Amerikan Ajansından Bay Leverton."

"Long Island Mağarası Vakasının kahramanı mı?" dedi Holmes. "Beyefendi, sizinle tanıştığımıza çok memnun oldum."

Sessiz, işadamı tipli genç bir adam olan Amerikalının temiz yüzü, Holmes'un övgü

yüklü kelimeleri üzerine kızardı. "Şu anda hayatımın en önemli izinin üzerindeyim Bay Holmes," dedi. "Gorgiano'yubiryakalayabilsem."

"Ne! Kızıl Çember'deki Gorgiano'dan mı bahsediyorsun?"

"Ah, demek Avrupa'da da ün yapmış, öyle mi? Neyse, biz onunla ilgili her şeyi Amerika'da öğrendik. Toplam elli cinayetin arkasında onun isminin olduğunu biliyoruz, buna rağmen elimizde onu suçlayacak bir kanıt yok. New York'tan beri peşindeyim ve bir haftadır kelepçeleri takmama yarayacak bir şey bulabilmek için Londra'da onu gözetliyorum. Bay Gregson ve ben onu şuradaki büyük binada kısırdık. Binanın tek çıkışı olduğu için bu sefer elimizden kurtulamaz. İçeri girdiğinden beri üç kişi çıktı ve hiçbirinin o olmadığından eminim."

"Bay Holmes ışıklı mesajlardan bahsediyor," dedi Gregson. "Eminim, bizim bilmediğimiz bir sürü şey biliyordur yine."

Birkaç kelimeyle bildiklerimizi onlara an-

lattık. Amerikalı sinirle ellerini birbirine vurdu.

"Bizi görmüş olmalı!" diye bağırdı.

"Öyle düşünmenize neden olan ne?"

"Her şey gayet açık değil mi? Adamımız suç ortaklarından birine - ki Londra'da, onun çetesinden bir sürü kişi var - mesaj yolluyor. Sonra mesajı ansızın yarıda kesiliyor, üstelik tam da tehlikeden bahsederken. Bu, sadece ve sadece, pencereden bizden birini gördüğü anlamına gelebilir. Tehlikenin sandığından daha yakın olduğunu fark edince, kaçmak için hemen harekete geçmek zorunda olduğunu anladı tabii. Siz ne dersiniz Bay Holmes? "

"Bir an önce üst kata çıkıp yukarıdakini kendi gözlerimizle görmeyi teklif ediyorum."

"Fakat, onu tutuklamak için elimizde bir kanıt olmayabilir."

"Boş bir dairede şüphe uyandıracak işler çeviriyor," dedi Gregson. "Şimdilik bu da yeterli. Onu bir kere yakaladık mı, elimizde tutmamıza yarayacak bilgiler New York'tan gelir nasıl olsa. Tutuklamanın sorumluluğunu bizzat

üstleniyorum/'

Zekâya gelince resmi polis müfettişlerimiz çok parlak olmayabilirler, ama cesaret konusunda üstlerine yoktur. Gregson, Scotland Yard ofisinin merdivenlerden nasıl tırmanırsa, şimdi de, katili tutuklamak için aynı şekilde dimdik ve sessizlik içinde merdivenlerden yukarı tırmanmaya başlamıştı. Pinkerton'dan gelen adam önüne geçmeye çalıştıysa da Gregson, kolunu uzatarak ona engel oldu. Londra'nın tehlikeleri Londra emniyetinin işiydi.

Üçüncü katta soldan ilk dairenin kapısı aralık duruyordu. Gregson kapıyı iterek açtı. İçerisi karanlık ve sessizdi. Müfettişin elindeki lambayı yakmak için bir kibrit çaktım. Küçük alev odayı aydınlatınca, hep beraber nefeslerimizi tuttuk. Halisiz olan yerlerin ahşap kaplamasında, henüz taze, kanlı ayak izleri görünüyordu. Bu kanlı adımlar, kapısı kapalı iç odalardan birinden uzaklaşarak, bizim durduğumuz yere doğru bakıyordu. Gregson bu kapıyı da açtı ve bizler omuzlarının üzerinden merakla ba-

karken ışığı önüne tuttu.

Odanın ortasında, yerde, dev gibi bir adam yatıyordu. Sakalsız, esmer yüzü, korkunç bir şekil almış; kafası, açık renkli ahşap yere kocaman bir daire şeklinde yayılmış kandan kopkoyu bir haleyle çevrilmişti. Dizleri gövdesine doğru çekilmiş, kollan ıstırapla iki yana açılmıştı. Yukarı dönük esmer boynunun ortasında, dibine kadar saplanmış bir bıçağın sapı görünüyordu. Kocatılan bir adam olsa da, ölümünü getiren bu darbe karşısında, başı kesilen bir sığır gibi düşmüş olmalıydı. Sağ elinin hemen yanında, iki yüzü keskin, boynuz saplı ürkütücü bir kama vardı - onun yanında da siyah bir eldiven.

"Aman Tanrım! Bu Kara Gorgiano'nun ta kendisi!" diye bağırdı Amerikalı müfettiş. "Bu sefer birileri bizden önce davranmış."

"Penceredeki mum burada Bay Holmes," dedi Gregson. "Ne yapıyorsunuz öyle?"

Holmes, pencerenin yanma gidip mumu yakmış, sonra da onu pencereye bir yaklaştırıp

bir uzaklaştırmaya başlamıştı. Ardından karanlık sokağa baktı ve mumu söndürüp yere fırlattı.

"Yanılmıyorsam bu bize yardımcı olacaktır," dedi. Sonra yanımıza geldi ve iki resmi dedektif cesedi incelerken derin düşüncelere daldı. "Siz aşağıda beklerken apartmandan çıkan üç kişi görmüştünüz, değil mi?" diye sordu sonunda.

"Evet, doğru."

"Peki, bunlardan biri, otuz yaşlarında, siyah sakallı, esmer, orta boylu bir adam olabilir mi? "

"Evet; son çıkan adam oydu."

"Sanırım aradığınız adam o. Ben onu teşhis ederim; hem ayak izlerine de sahibiz. Bunlar sizin için yeterli olmalı."

"Pek değil Bay Holmes, Londra'nın kalabalığını düşünürseniz..."

"Haklı olabilirsin. Zaten onun için bu hanımefendiyi yardımınıza çağırmanın iyi olacağını düşündüm."

Sözlerinin üzerine hepimiz arkamıza bak-

tık. Kapıda uzun boylu güzel bir kadın duruyordu - Bloomsbury'nin gizemli kiracısının ta kendisi. Yavaş yavaş bize doğru ilerledi, yüzü kireç rengine bürünmüş, kocaman gözleri dehşetle açılmış, yerde yatan karanlık gövdeye bakıyordu.

"Onu öldürmüşsünüz!" diye mırıldandı. "Ah, Dio mio, onu öldürmüşsünüz!" Önce derin bir nefes aldığını duydum; ardından neşeyle bağırarak havaya sıçradı. Odanın içinde dans etmeye başlamıştı - el çırpıyor, koyu renkli gözleri mutlulukla panldıyor ve ağzından binlerce, tatlı, İtalyanca söz dökülüyordu. Böyle bir manzara karşısında bir kadının mutlulukla kendinden geçtiğini görmek hayret verici bir şeydi. Neden sonra olduğu yerde durdu ve sorgulayıcı gözlerle bize baktı.

"Ama siz! Siz polissiniz, öyle değil mi? Giuseppe Gorgiano'yu öldüren sizlersiniz, öyle değil mi? "

"Biz polisiz madam."

Kadın, odanın gölgeli köşelerine göz gez-

dirdi.

"Peki ama Gennaro nerede?" diye sordu.
"Kendisi benim kocamdır, Gennaro Lucca. Ben adım da Emilia Lucca. İkimiz de New York'tan geldik buraya. Gennaro nerede? Biraz önce bu pencereden beni çağırdı - ben de var gücümle koşup buraya geldim.

"Sizi çağıran bendim," dedi Holmes.

"Siz mi! Beni nasıl çağırabildiniz?"

"Şifreniz hiç de zor değildi madam. Buraya gelmeniz gerekiyordu. Yapmam gereken tek şeyin, 'Vieni' diye mesaj yollamak olduğunu; buna karşı koyamayıp geleceğinizi biliyordum."

Güzel İtalyan, şaşkın gözlerle dostuma baktı.

"Bunları nereden bildiğinizi anlayamıyorum," dedi. "Giuseppe Gorgiano - o nasıl..." durakladı, sonra yüzü birden gurur ve neşeyle aydınlandı. "Şimdi anladım! Gennaro'm benim! Beni bütün tehlikelerden korumuş olan canım Gennaro'm, bir tane Gennaro'm, o yaptı

bunu, kendi güçlü elleriyle bu canavarı öldüren oydu! Ah, Gennaro, sen harika bir adamsın! O-nun gibi bir adama hangi kadın lâayık olabilir ki? "

"Pekâlâ, Bayan Lucca," dedi, Gregson sabırsızlıkla ve sanki karşısındaki bir kadın değil de sokak serserisiymiş gibi sertçe kolunu kavradı. "Kim olduğunuzu tam olarak bilmiyorduk, ama sizi Scotland Yard'da görmek istemen^ yetecek kadar çok şey söylediniz."

"Bir dakika Gregson," dedi Holmes. "Emnim buradaki hanımefendi ihtiyaç, duyduğumuz bilgileri bize vermek konusunda son derece istekli olacaktır. Anlıyorsunuz, değil mi madam? Kocanız, önümüzde yatan bu adamı öldürmek suçuyla tutuklanıp mahkemeye çıkarılacak. Söyleyecekleriniz mahkemede kanıt olarak kullanılabilir. Ama kocanızın bu eylem için haklı gerekçeleri olduğuna inanıyorsanız, bize tüm hikâyeyi anlatmakla ona büyük yardımınız dokunacağını bilmenizi isterim."

"Artık Gorgiano öldüğüne göre hiçbir şey-

den korkumuz kalmadı," dedi kadın. "O bir şeytandı, bir canavar - ve onu öldürdüğü için kocama ceza verebilecek tek bir yargıç yoktur yer-yüzünde."

"O halde," dedi Holmes, "bu kapıyı kilitlemeyi ve her şeyi bulduğumuz gibi bırakmayı öneriyorum. Hanımefendiyle birlikte odasına gidelim ye fikrimizi onun anlattıklarını dinledikten sonra oluşturalım."

Yarım saat sonra dördümüz Sinyora Lucca'nın küçük oturma odasında oturmuş, şans eseri şahit olduğumuz bu garip sona yol açan korkunç hikâyeyi dinlemeye koyulmuştuk. Hanımefendi dilimizi hızlı ve akıcı, fakat son derece bozuk konuşuyordu; ama ben, okur tarafından anlaşılması için bunu düzgün bir hale getirerek aktaracağım.

"Napoli yakınlarında bulunan Posilippo'da dünyaya geldim," diye anlatmaya başladı kadın, "ve bir zamanlar o bölgenin valiliğini de yapmış olan başsavcı Augusto Barelli'nin kızıyım.

Gennaro babamla birlikte çalışıyordu ve ben, orada yaşayan her kadın gibi, ona gönlümü kaptırmıştım. Gennaro'nun parası da, iyi bir konumu da yoktu - bir tek yakışıklılığı, gücü ve enerjisi vardı - babam evlenmemize karşı çıktı tabii. Birlikte kaçtık, Bari'de evlendik ve bizi Amerika'ya götürecek parayı elde etmek için de mücevherlerimi sattık. Bunlar dört yıl önceydi; o zamandan beridir de New York'taydık. "tik başlarda şans bizden yanaydı. Gennaro, İtalyan bir beyefendiye yardım etti - Bowery denen bir yerde onu serserilerin elinden kurtardı ve böylece iyi bir dost kazanmış oldu. Beyefendinin ismi Tito Casalotte'ydi ve kendisi New York'un önde gelen meyve ithalat şirketlerinden Casalotte & Zamba'nın ortağıydı. Sinyor Zamba yatalak olduğu için, yeni dostumuz Casalotte, üç yüz kişiden fazla çalışanı olan firmada tek başına söz sahibidir. Kocamı işe aldı, onu bölüm başkanı yaptı ve bize her bakımdan iyi davrandı. Sinyor Casalotte bekârdı ve kocamı kendi oğlu gibi sevdiğine inanıyorum çün-

kü kocam da ben de onu bir baba olarak benimseyip öyle sevdik. Brooklyn'de dayalı döşeli küçük bir ev tutmuştuk ve geleceğimiz parlak görünüyordu - ta ki, çok geçmeden bütün gökyüzünü kaplayacak olan-o koyu bulut ortaya çıkana kadar.

"Gennaro, bir gece işten dönerken yanında memleketten bir adam da getirmişti. Adamın ismi Gorgiano'ydu ve o da Posilippo'dan geliyordu, iriyarı bir adamdı - cesedini siz de gördünüz. Sadece şeklen bir dev olmakla kalmıyordu; adamın her şeyi devasa, anormal ve korkunçtu. Sesi, küçük evimizin duvarlarında gök gürültüsü gibi yankılanırdı. Konuştuğu zaman, küçük evimizde delice savurduğu kocaman kollarına neredeyse yer kalmıyordu. Düşünceleri, duygulan, tutkuları, her şeyi abartılı ve canavarcaydı. Öyle bir enerjiyle konuşurdu ki - kükrerdi demek daha doğru - diğer insanların yapabileceği tek şey oturup onu dinlemektir. Bakışlarındaki ateş, sizi boyunduruğu altına almasını sağlıyordu. Ürkütücü, anlaşılması güç

bir adamdı. Öldüğü için Tanrıya şükrediyorum!

"Gorgiano tekraf tekrar geldi evimize. Fakat Gennaro'nun da onun varlığından benim kadar tedirgin olduğunu zamanla anladım. Zavallı kocam beti benzi atmış bir halde oturur, misafirimizin, politika ya da sosyal sorunlarla ilgili bitmek bilmeyen konuşmalarım dinlemek zorunda kalırdı. Gennaro hiçbir şey söylemiyordu, ama onu çok iyi tanıdığım için, daha önce onda hiç görmediğim bir duygu içinde olduğunu fark ediyordum. İlk başlarda adamdan sadece hoşlanmadığını düşünüyordum. Ama sonra sonra, bunun hoşlanmamaktan öte bir şey olduğunu anladım. Korkuydu Gennaro'da gördüğüm; derin, gizli ve sinik bir korku. O gece -korkusunun farkına vardığım geceden söz ediyorum - onu kollarımla sardım ve bana duyduğu sevginin, sevdiği her şeyin adına benden hiçbir şey saklaması için ona yalvararak Gorgia-no'dan neden korktuğunu anlatmasını istedim.

"Bana her şeyi anlattı. Hikâyesini dinledikçe kalbimin donduğunu hissetmiştim. Za-

vallı Gennaro'm, tüm dünya ona karşıymış gibi hissettiği çılgın gençlik günlerinde - dünyadaki haksızlıklar yüzünden aklını kaçırmak üzere olduğu zamanlarda - Carbonari'yle de yandaşı o-lan Kızıl Çember adında bir Napoli cemiyetine katılmıştı. Söz konusu kardeşliğin sırları dehşet uyandıracak nitelikteymiş; bir kez egemenliğine girdin mi, bir daha asla çıkamazmışsın. Amerika'ya kaçtığımızda, Gennaro onlardan tamamen kurtulduğunu düşünmüştü. Bu yüzden bir akşam, kendisini bizzat üyeliğe kabul etmiş olan adama, dev Gorgiano'ya; işlediği sayısız cinayet yüzünden İtalya'nın güneyinde 'Ölüm' olarak adlandırılan adama sokakta rastlayınca Gennaro'mun nasıl korktuğunu tahmin edebilirsiniz! Gorgiano, İtalyan polisinden kaçmak için New York'a gelmişti ve yeni evinde daha o zaman bile, tehlikeli cemiyetinin tohumlarını ekmeye başlamıştı. Gennaro bütün bunları bana anlattıktan sonra tam da o gün almış olduğu çağrıyı gösterdi; üzerine bir Kızıl Çember çizilmiş bir kâğıttı; altına da, toplantının hangi ta-

rihte yapılacağı yazılmış, gelmesinin şart olduğu belirtilmişti.

"Bütün bunlar yetmiyormuş gibi, çok geçmeden işler daha da korkunç bir hâl alacaktı. Gorgiano'nun bize geldiğinde, ki bu hep akşamları olurdu, neredeyse sadece benimle konuştuğunu fark etmişim bir süredir. O dehşet verici, çılgın ve canavar bakışları kocamla konuşurken bile hep benim üzerimde olurdu. Ve bir gece sırrı ortaya çıktı. İçinde, onun 'aşk' dediği bir şey uyandırmışım - bir canavarın, bir vahşinin aşkı. O gün evimize geldiği vakitte Gennaro henüz işten dönmemişti. O zebani zorla içeri girdi, beni korkunç kollarıyla yakalayıp göğsüne bastırdı ve yüzümün her tarafım öpüp onunla birlikte gitmem için yalvardı. Ben bağırpıp çağırarak karşı koymaya çalışırken Gennaro gelip üzerine atladı. Gorgiano, kocamı bir vuruşta yere serdi ve koşarak kaçtı. O gece, ölümcül bir düşman edinmiştik.

"Birkaç gün sonra toplantı vardı. Gennaro oradan döndüğünde, korkunç bir şey olduğu yü-

zünden okunuyordu. Hayal edebileceğimizden bile daha dehşet vericiydi. Cemiyet, zengin italyanlara şantaj yaparak para kazanıyor, ödemeyi kabul etmeyenler ölümle tehdit ediliyordu. Hatta sevgili dostumuz ve kurtarıcımız Bay Casalotte'ye de şantaj yapılmış, ama o, tehditlere kulak asmayıp cemiyetten gelen gözdağı mektuplarını polise teslim etmişti. Toplantıda, başka kurbanların da isyan etmesini önlemek maksadıyla Casalotte'ye örnek bir ders verilmesi kararlaştırılmıştı. Evi ve kendisi dinamitle havaya uçurulacaktı ve görevi kimin yerine getireceğini tespit etmek için de kura çekilecekti. Gen-naro elini torbaya daldırdığında düşmanımızın iğrenç yüzünde beliren gülümsemeyi asla unutamayacağını söylemişti. Çekiliş, daha önceden bir şekilde ayarlanmış olmalıydı; çünkü Gun-naro'nun çektiği kâğıtta, Kızıl Çember'in ölümcül işareti, yani cinayet emrini veren işaret varmış. Ya en iyi dostunu öldürecek ya da beni ve kendisini cemiyet kardeşlerinin intikamına maruz bırakacaktı. Cemiyetin şeytani kuralları,

korktukları ya da nefret ettikleri kişiye zarar vermekle kalmıyor, sevdiklerini de cezalandırmayı buyuruyordu; zavallı Gennaro'yu dehşete düşürüp onu endişeden neredeyse deliye döndüren şey de buydu.

"Bütün gece birbirimize sarılmış halde, önümüzdeki korkunç günler için birbirimize güç vererek oturduk. Cinayet hemen bir sonraki gece işlenecekti. Ertesi gün öğlen olunca, sevgili dostumuzu tehlikeye karşı uyarıp onu koruma sözü veren polislere de gerekli bilgileri aktardıktan sonra kocamla beraber Londra'ya doğru yola çıkmıştık bile.

"Gerisini zaten biliyordunuz baylar. Düşmanlarımızın bizi takip edeceğinden emindik. Gorgiano'nun, intikam almak için kişisel sebepleri vardı ve ne kadar acımasız, ne kadar kurnaz ve inatçı biri olduğunu biliyorduk. İtalya'da da Amerika'da da, sahip olduğu bağlantılar konusunda çok şey anlatılırdı; bu bağlantıları şimdi devreye sokmayacaksa ne zaman sokacaktı. Sevgilim, kaçışımızın bize sağladığı

güvenli birkaç gün içinde, tehlikelerden tamamen uzak kalabileceğim bir sığınak ayarladı benim için. Amerikan ve İtalyan polis güçleriyle bağlantı kurabilmek adına kendi saklanmayı reddetti. Nerede ve nasıl yaşadığını bilemiyorum. Onunla tek bağlantım bir gazetenin sütunundan ibaretti. Geçenlerde pencereden baktığımda, evi gözetleyen iki İtalyan gördüm; Gor-giano'nun bizi bir şekilde bulmuş olduğunu anladım böylece. Gennaro son olarak, gazetede ki sütun vasıtasıyla, bana pencereden ışıkla şifreli bir mesaj göndereceğini yazmıştı. Mesajı uyanlardan ibaretti ve ansızın kesildi. Şimdi anlıyorum ki Gennaro, Gorgiano'nun onu bulmuş olduğunu biliyordu. Tanrıya şükürler olsun ki saldırısına hazırды! Evet, baylar, kanunlardan korkmamız için bir sebebimiz var mı diye sormak isterim size şimdi; dünyada, yaptıkları için Gennaro'yu suçlu bulabilecek bir hakim var mıdır?"

"Evet, Bay Gregson," dedi Amerikalı, memura bakarak, "siz İngilizlerin fikri ne bile-

mem, ama öyle sanıyorum ki bu kadınla kocası, New York'ta büyük bir takdirle karşılanacaktır. "

"Yine de benimle merkeze kadar gelmek zorunda," diye cevap verdi Gregson. "Söyledikleri doğrulanırsa ne onun ne de kocasının bir şeyden korkmasına gerek olduğunu sanmıyorum. Yalnız benim anlayamadığım Bay Holmes; bu vakaya siz nasıl bulaştınız?"

"Eğitim, Gregson, eğitim. Yeni bilgiler edinme hevesi. Pekâlâ Watson, koleksiyonuna ekleyecek trajik ve korkunç bir hikâyen daha oldu. Aklıma gelmişken, saat henüz sekiz olmadı ve bu gece Covent Garden'da Wagner konseri düzenleniyor! Acele edersek belki ikinci yansına yetişebiliriz."

KIZIL ÇEMBER

BRUCE
PARTINGTON
PLANLARI

BRUCE PARTINGTON PLANLARI

1895 yılının Kasım ayının üçüncü haftasında, yoğun, san bir sis çöktü Londra'nın üzerine. Pazartesinden Perşembeye kadar, sis yüzünden Baker Sokağı'ndaki pencerelerimizden karşıdaki binaları bile göremez olmuştuk. Holmes, sisin ilk gününü, büyük kaynak kitabının endeksini yenilemekle geçirirken, ikinci ve üçüncü gün sabır içinde, yeni hobisi olan Orta Çağ müzikleriyle ilgilendi. Ama dördüncü gün de kahvaltı sofrasından kalkıp, o yağlı, yoğun, kahverengi tabakanın hâlâ etrafımızı sardığını,

pencerelerin üzerinde yoğunlaşıp yağlı damlalara dönüştüğünü gördüğümüzde, dostumun sabırsız ve enerjik tabiatı isyan etti. Bastırmış olduğu enerjinin ateşiyle yanıp tutuşarak oturma odamızda bir ileri bir geri yürümeye koyuldu. Tırnaklarını kemiriyor, mobilyaların üzerinde parmaklarını tıkırdatıyor, hareketsizlik yüzünden giderek daha çok asabileşiyordu.

"Gazetede ilginç bir şeyler yok mu Watson?" diye sordu sonunda.

İlginç derken Holmes'un, suç açısından ilginçliklerden bahsettiğinin farkındaydım.

Bir devrimle ilgili, savaş çıkma olasılığıyla ilgili ve yakında yaşanacak bir hükümet değişikliğiyle ilgili haberler vardı, ama bunların hiçbirisi dostumun ilgisini çekebilecek şeyler değildi. Sıradan ve boş olmayan, suçla ilgili hiçbir haber bulamadım. Holmes bunun üzerine homurdandı ve huzursuz gezinmelerine geri döndü.

"Londra'nın suçluları gerçekten de sıkıcı insanlar," dedi, az önce oyunu kaybetmiş bir

sporcunun aksiliğiyle. "Pencereden dışarı bak Watson. İnsanların ortaya çıkıp silik bir şekilde göründükten sonra nasıl yeniden bulutun içinde kaybolduklarına baksana. Oysa bir hırsız ya da katil, böyle bir günde Londra'da ormandaki kaplan gibi dolaşabilir; saldırıya geçtiği ana kadar görünmez - o anda da kurbanından başkası onu görmez."

"Bir sürü önemsiz hırsızlık vakası olmuş," dedim gülerek.

Holmes, küçümseyici bir homurtu çıkardı.

"Bu büyük ve kasvetli sahne bundan çok daha önemli bir iş için kurulmuş," dedi. "Bir suçlu olmadığım için toplum şanslı."

"Kesinlikle haklısın!" dedim içtenlikle.

"Brooks, Woodhouse, ya da beni öldürmek için iyi bir sebebi olan diğer elli kişiden biri olduğumu düşünsene, kendime ne kadar karşı koyabilirdim ki? Bir davet, düzmece bir randevu; ve her şey sona ererdi. Latin ülkelerinde günler boyu süren sislerin yaşanmaması büyük şans -suikastçılar ne iş yapardı düşünsene. Bak şu işe!

Nihayet bizi monotonluktan kurtaracak bir şey. "

Hizmetçi kız bir telgraf getirmişti. Holmes onu yırtarak açtı ve birden kahkahalarla gülme-ye başladı.

"Vay vay, daha neler göreceğiz bakalım," dedi. "Ağabeyim Mycroft gelecekmiş."

"Neden olmasın?"

"Neden olmasın mı? Kırdaki bir patikadan aşağı inen bir tren görmek gibi bir şey bu. Mycroft'un hattı bellidir ve sadece onun üzerinde gidip gelir. Pall Mall'daki dairesi, Diyojen Kulübü, Whitehall - rotası bu. Tek bir defa, daha önce sadece bir defa gelmiştir buraya. Onu şimdi raylarından çıkaran nasıl bir karışıklık acaba? "

"Telgrafta bir şey söylememiş mi?" Holmes, ağabeyinin telgrafını bana uzattı.

Cadogan West konusunda sizinle görüşmeliyim. Hemen geliyorum

MYCROFT

"Cadogan West mi? O ismi duymuştum."

"Bende bir şey uyandırmıyor. Mycroft'un böyle bir çılgınlık yaptığına bakılırsa, bir gezegen de yörüngesinden çıkmış olabilir pekâlâ. Bu arada, Mycroft'un işinin ne olduğunu biliyor musun sen?"

Yunanlı Tercüman Vakasıyla ilgilendiğimiz zaman yapılmış bir açıklamayı az çok hatırlıyordum. "İngiliz Hükümetine bağlı küçük bir ofisinin olduğunu söylemiştin bana."

Holmes kıkırdadı.

"O günlerde seni henüz çok iyi tanı mıyordum. İnsan, hükümetin gizli işleri konusunda konuştuğunda tedbirli olmalı. Haklısın, İngiliz Hükümeti için çalıştığı doğrudur. Bir bakıma, arada sırada İngiliz hükümetinin ta kendisi bile sayılabilir."

"Sevgili Holmes!!"

"Seni şaşırtabileceğimi tahmin etmiştim. Mycroft yılda dört yüz elli sterlin kazanıyor, emir altında çalışmaya devam ediyor, hırsı yok, hedefi yok, ne ün ne de etiket kabul ediyor, ama

yine de ülkenin en vazgeçilmez adamıdır."

"Peki, ama nasıl?"

"Ne diyeyim, konumunun eşi benzeri yok. Kendi kendine yaratmış olduğu bir mevki. Daha önce böyle bir makam olmadığı gibi, bundan sonra da olmayacaktır. Mycroft'un beyni, dünyaya gelmiş geçmiş en derli toplu, en düzenli beyindir ve bilgi depolamakta üstüne yoktur. Benim, suçları araştırmak için kullanmayı seçtiğim güçleri, Mycroft bu özel işi için kullanıyor. Bütün bakanlıkların kararları Mycroft'un elinden geçer - o bir merkez, dengeleri sağlayan bir temizlikçidir. Diğer adamlar uzmandır, ama Mycroft'un uzmanlığı her şeyi bilmektir. Örneğin bir bakanın, donanmayı, Hindistan'ı, Kanada'yı ve parayı ilgilendiren bir mesele konusunda yardıma ihtiyacı olduğunu varsayalım; çeşitli bakanlıklardan her konuda ayn ayn tavsiye alabilir, oysa konuların her birini bir araya getirip birbirlerini nasıl etkileyebileceklerini ancak Mycroft söyleyebilir. İlk başlarda, onu bir kestirme yol, bir kolaylık olarak kullandılar;

ama şimdi vazgeçilmez bir adam oldu çıktı. Mycroft'un o büyük beyninde, her şey, istendiği anda ortaya çıkarılabilecek şekilde dosyalanmış halde durur. Ağzından çıkan sözler, çoğu kereler ulusal siyasetimizi yönlendirmiştir. Politikanın içinde yaşıyor o. İşinden başka hiçbir konuyla ilgilenmez; sadece ve sadece ben onu arayıp küçük vakalarımın biri konusunda tavsiye istediğimde bana bir ayrıcalık yapar, o da entelektüel bir alıştırma olsun diye. Fakat görünüşe göre bugün Jüpiter yörüngesinden çıkmış. Bunun ne anlama geldiğini ancak Tanrı bilir. Cadogan West kim; Mycroft'un onunla işi ne? "

"Buldum," diye bağırdım ve koltuğun üzerindeki kâğıt tomarının içine daldım. "Evet, evet, işte burada! Cadogan West, Salı sabahı Metroda ölü bulunan adammış."

Holmes, piposunu ağzına götürürken ilgiyle yerinde doğruldu.

"Bu iş ciddi olmalı Watson. Ağabeyimin alışkanlıklarını değiştirmesine yol açan bir ö-

lüm vakası. İkisinin arasında ne gibi bir bağlantı var acaba? Hatırladığım kadarıyla, sıradan bir olaydı. Genç adam trenden düşüp ölmüştü. Soyulmamıştı ve şiddetten şüphelenmek için belirli bir sebep yoktu. Yanılıyor muyum?"

"Bir soruşturma yapılmış," diye cevap verdim, "ve sonucunda bir sürü yeni ipucu elde edilmiş."

"Ağabeyimin üzerindeki etkisine bakılırsa olağanüstü bir vaka olmalı." Holmes sandalyesine çöktü. "Evet, Watson, edinilen bilgileri duyalım."

"Adamın ismi Arthur Cadogan West'miş. Yirmi yedi yaşında, bekâr; ve Woolwich Cephaneliğinde mühendislik yapıyormuş."

"Hükümet görevlisi demek. İşte Mycroft'-la bağlantısı!"

"Pazartesi gecesi ansızın Woolwich'ten ayrılmış. En son, aynı akşam saat 7:30 civarında siste bıraktığı nişanlısı Bayan Violet Westbury tarafından görülmüş. Aralarında tartışma yaşanmamış ve bayan Violet, olanları açıklayacak

hiçbir yorumda bulunamıyor. Adamın bundan sonra başından neler geçtiği bilinmiyor. Mason adında bir maden işçisi tarafından, Metronun Aldgate İstasyonu'nun hemen dışında ölü bulunmuş."

"Ne zaman. "

"Cesedi salı sabahı saat altıda bulmuşlar. Doğuya hareket eden trenin raylarının ötesinde, trenin istasyondan çıkıp tünele girdiği yerde yatıyormuş. Kafası fena halde ezilmiş durumdaymış - muhtemelen trenden düştüğünde olmuş. Ceset ancak o şekilde oraya gitmiş olabilirmiş zaten; yakındaki bir sokaktan taşınarak getirilmiş olsa, her zaman bir biletçinin hazır bulunduğu istasyon girişinden geçmeliymiş çünkü -trenden düşmüş olduğu kesin gibi."

"Çok güzel. Mesele yeterince açık. Adam, ölü ya da diri, ya trenden düşmüş ya da aşağı itilmiş. Buraya kadar tamam. Devam et."

"Cesedin bulunduğu noktanın karşısındaki trenler batıdan doğuya doğru hareket etmekte olanlarmış. Bazıları sadece şehir içinde gidip

gelirken, bazıları Willesden'den ve şehir dışı bağlantılardan geliyor. Şurası kesin ki, genç a-dam ölümüyle buluştuğunda gecenin geç bir saatinde bu yönde hareket ediyordu; ne var ki trene bindiği noktayı belirlemek imkânsız."

"Bu, elbette biletine bakarak bulunabilir."

"Ceplerinde bir bilete rastlanmamış."

"Bileti yok muymuş? Olur şey değil Watson, bu gerçekten de çok garip. Tecrübelerime dayanarak söyleyebilirim ki, Metropolitan trenlerinin peronuna biletsiz ayak basamazsın. Yani genç adamın, en başta bir bileti olduğunu farz edebiliriz. Bu bilet, hangi noktadan binmiş olduğunu gizlemek için alınmış olabilir mi? Mümkün tabii. Diğer bir ihtimal de, biletini vagonun içinde düşürmüş olmasıdır. Hım, ilginç bir nokta. Yanılmıyorsam soyguna dair bir işaret yok, değil mi?"

"Anlaşılan, yokmuş. Eşyalarının bir listesi de var burada. Cüzdanında iki sterlin, on beş peni varmış. Ayrıca, Başkent ve İlçe Bankası'nın Woolwich bağlantısının hesap defteri de

varmış yanımda; kimliği bu şekilde tespit edilmiş zaten. Woolwich Tiyatrosu için, o akşam tarihli iki de bilet varmış. Bir de bir tomar teknik belge. "

Holmes birden memnuniyetle iç geçirdi.

"İşte sonunda bulduk Watson! İngiliz hükümeti - Woolwich Cephaneliği - teknik kâğıtlar - ağabeyim Mycroft - zincirin halkaları tamamlandı. Ah, yanılmıyorsam kendisi de geldi zaten. Gerisini ondan dinleyeceğiz."

Bir an sonra, Mycroft Holmes'un uzun boylu, iri cüssesi belirmişti kapımızda. Geniş vücuduna bakılırsa, hareketsiz bir yaşam tarzım seçmişti; ama bu devasa bedenin üzerinde öyle güçlü kaşları, çelik-gri renkli, gömülü öyle uyanık gözleri, yüzünde sert ve zekâ yüklü öyle bir ifade vardı ki, insan bir kez baktığında, iri cüsseyi unutup bu güçlü zekâda takılıp kalıyordu.

Hemen arkasından da Scotland Yard'dan eksi dostumuz Lestrade'in ince silueti girdi görüntüye. İkisinin yüzündeki ciddiyet, önemli bir araştırmanın habercisiydi. Müfettiş, tek kelime

etmeden bizimle el sıkıştı. Mycroft Holmes'sa üzerindeki paltoyu çıkarıp koltuklardan birine kuruldu.

"Son derece sinir bozucu bir iş, Sherlock," dedi. "Alışkanlıklarımın ödün vermekten hiç hoşlanmıyorum ama başka çare yoktu. Siyam'daki koşulları düşününce ofisimden uzak olmam son derece uygunsuz. Fakat dediğim gibi gerçek bir krizle karşı karşıyayız. Başbakanımızı ilk defa bu kadar endişeli görüyorum. Bakanlıklara gelince - ters dönmüş bir an kovanı gibi vızıldıyorlar. Olayı okudun mu?"

"Evet, az önce okuduk. Şu teknik belgeler neyin nesiymiş?"

"Ah, asıl mesele de bu zaten! Neyse ki basma sızmadı. Yoksa işler çığırından çıkardı. Zavallı genç adamın yanında taşıdığı kâğıtlar, Bruce-Partington denizaltısının planlarının bir kısmıydı."

Mycroft Holmes, konunun önemini ortaya koyan bir ciddiyetle konuşuyor, kardeşiyle ben- se, ilgimizi ona yöneltmiş halde merakla dinli-

yorduk.

"Denizaltıyı duymuştunuz, değil mi? Bilmeyen kalmamıştır herhalde."

"Sadece ismen biliyorum."

"İşin ciddiyeti hakkında ne desem azdır. Tüm hükümet sırları içinde en dikkatle korunmuş olanıdır. Bir Bruce-Partington operasyonu dahilindeki herhangi bir deniz savaşında karşı tarafın en ufak bir şansının bile kalmadığımı söyleyebilirim. İki yıl kadar önce, vergi iadelelerinden büyük bir miktar para kaçırılıp icadın tekelini almak için harcandı. Sırrı saklamak için her türlü önlem alınmıştı. Son derece karmaşık yapıda, her biri bütünü oluşturan, aşağı yukarı otuz ayrı patent içeren planlar, cephaneliğin bitişğinde, kapıları pencereleri sağlam özel bir ofisteki bir kasada tutuluyor. Planlar, hiçbir koşulda o ofisten dışarı çıkarılmayacaktı. Donanmanın baş mimarı planları incelemek istese, o bile bunun için Woolwich'e gitmek zorunda kalıyordu. Durum böyleyken, Londra'nın kalbinde, ölü bir mühendisin cebinde bulunmaları

çok şaşırtıcı. Bu, devlet açısından bakarsanız berbat bir durum."

"Fakat kâğıtları geri aldınız, öyle değil mi? "

"Hayır, Sherlock, hayır! Kötü olan da bu. Kâğıtları geri alamadık. Woolwich'ten on sayfa alınmış. Cadogan West'in cebindeyse sadece yedi sayfa vardı. En önemli üçü ortalıkta yok -çalınmışlar, kayıp. Bütün işlerini bırak Sherlock. Polisin önemsiz küçük vakalarını tamamen çıkar aklından. Çözmen gereken vaka, hayati değer taşıyan milletlerarası bir mesele. Cadogan West o kâğıtları neden aldı, kayıp olan-ları nerede, genç adam nasıl öldü, cesedi bulunduğu yere nasıl geldi, bu korkunç durum nasıl düzeltilebilir? Bütün bu sorulara bir cevap bulursan ülkenin büyük bir hizmette bulunmuş olursun."

"Sen niye çözmüyorsun bunu Mycroft? Sen de en az benim kadar yeteneklisin."

"Mümkündür Sherlock. Ama asıl olay ayrıntıları toparlamada. Bana ayrıntılarını ver,

oturduğum yerden sana bir uzman olarak mükemmel bir açıklamada bulunayım. Ama oraya buraya koşuşturmak, demiryolu görevlilerini soruşturmak, gözüme büyütecı yapıştırıp yere uzanmak - yo, benim işim değil bunlar. Hayır, durumu düzeltebilecek olan kişi sensin. İsmi- nin bundan sonraki onur listesinde çıkmasını istiyorsan..."

Dostum gülümseyerek kafasını hayır anlamında salladı.

"Ben, oyunun kendisi için oynarım," dedi. "Ama vaka gerçekten de ilginç bazı noktalar içeriyor; konuyu araştırmaktan büyük bir zevk alacağım. Biraz daha ayrıntı alayım."

"Önemli olanları, işine yarayacak birkaç adresle birlikte bu kâğıda not aldım. Belgelerin başgardıyanı, hükümet uzmanı ünlü Sir James Walter'dır; beyefendinin unvanları bir ansiklopedi sayfasının iki satırını kaplayacak kadar çok. Bu işte uzmanlaştı, tam bir beyefendi, en önemli ailelerde gözde bir misafir ve en önemlisi de gerçek bir vatansever. Kasanın anahta-

rını saklayan iki kişiden biri o. Belgelerin, pazartesi günü mesai saatleri boyunca ofiste olduğunu ve Sir James'in, saat üç civarında, Londra'ya gitmek üzere ayrılırken anahtarını yanına aldığını da ekleyeyim. Olayın gerçekleştiği akşam ise, Barclay Meydanı'nda, Amiral Sin-clair'in evindeydi."

"Bu doğrulandı mı?"

"Evet; kardeşi Albay Valentine Walter, Woolwich'ten ayrılış saati konusunda, Amiral Sinclair ise varış saati konusunda teminat verdiler; yani Sir James, artık probleme dahil değil. "

"Diğer anahtar kimde?"

"Başmühendis ve teknik ressam Bay Sidney Johnson'da. Kırk yaşında, evli ve beş çocuklu bir adam. Sessiz, suratsız bir adamdır, ama kamu hizmetlerinde mükemmel bir sicili var. Meslektaşları arasında sevilmeyen, ama çalışkanlığı takdir edilen biri. Sadece eşi tarafından doğrulan ifadesine göre, iş çıkışı bütün pazartesi akşamını evinde geçirmiş ve anahtarı

da her zamanki gibi cep saatinin zincirinden çıkarmamış."

"Biraz da Cadogan West'i anlat bize."

"On yıldır serviste ve iyi bir elemandı. Kolay sinirlenen, tez canlı ama dürüst biri olarak bilinirdi. Ona karşı herhangi bir kanıtımız yok. Ofiste Sidney Johnson'un yanında çalışıyordu. Görevi gereği her gün planlarla haşır neşir oluyordu. Ondan başka kimsenin planlara bakmasına izin verilmiyordu."

"O gece kasayı kilitleyen kişi kim?"

"Başmühendis Bay Sidney Johnson."

"Pekâlâ, belgeleri çalan kişinin kim olduğu açık. Mühendis Cadogan West'in üzerinde bulunmuşlar zaten. Buraya kadar anlaşılmayan bir şey yok, öyle değil mi?"

"Evet öyle Sherlock, ama yine de cevaplanamayan çok fazla soru var. Birincisi, belgeleri ne diye çaldı?"

"Değerli oldukları için olsa gerek."

"Evet, kâğıtları kolaylıkla binlerce sterline satabilirdi."

"Teki, satma düşüncesi dışında, Londra'ya götürmesini sağlayacak bir neden geliyor mu aklına?"

"Hayır, gelmiyor."

"O halde başlangıç noktamızı bu oluşturacak. Kâğıtları genç West aldı. Bunu sadece sahte bir anahtarla yapabilirdi..."

"Birden fazla sahte anahtar gerekir. Kasadan önce binayı da ofisi de açmalıydı."

"O halde birden fazla sahte anahtar vardı. Belgeleri gizlice satmak için Londra'ya götürdü; hiç kuşku yok ki sabah kayboldukları anlaşılmadan onları yerine koymak niyetindeydi, ama Londra'daki bu hain görev adamın sonu oldu. "

"Fakat nasıl?"

"Woolwich'e dönüş yolunda öldürülüp vagona atıldığım varsayalım."

"Cesedin bulunduğu nokta London Bridge İstasyonunun oldukça ilerisindeydi, ki Woolwich'e dönmesi için aktarmalar oradan yapılıyor."

"London Bridge'i geçmesini gerektirecek pek çok durum çıkmış olabilir. Mesela, vagondaki biriyle derin bir sohbeta dalmış olabilir. Bu sohbet, onu ölüme götüren bir şiddet sahnesine dönüşmüştür. Belki de vagondan atlamaya çalıştı da bu sırada düşüp öldü. Diğer kapıyı kapattı. Sis yoğun olduğu için kimse bir şey görmedi."

"Şimdiki bilgilerimizle daha iyi bir açıklama yapmak imkânsız; fakat el değmemiş noktaların ne kadar fazla olduğunu da aklından çıkarma. Genç Cadogan West'in gerçekten de belgeleri satmak için Londra'ya götürdüğünü varsayalım. Doğal olarak, yabancı bir casusla randevulaşmış, akşamının geri kalanında da boş kalmış olması gerekirdi. Bunun yerine, tiyatro için iki bilet almış, nişanlısını sokağın ortasında öylece bırakmış ve birdenbire ortalıktan kaybolmuştu."

"Bir aldatmaca" dedi, başından beri sohbeti sabırsızlık içinde dinlemiş olan Lestrade.

"Çok garip bir aldatmaca o halde. Bu bi-

rinci itirazdı. İkinci itiraz da şu: Londra'ya ulaşmış yabancı casusla görüştüğünü varsayarsak, kayboldukları anlaşılmasın diye sabah olmadan kâğıtları geri getirmek zorundaydı. On kâğıt götürmüş, cebindeyse sadece yedi tane bulunmuştu. Diğer üçü neredeydi? Onları isteyerek bırakmayacağı kesindi. Hem sonra ihanetinin karşılığı nerede? Cebinde yüklü miktarda para bulmayı bekler insan."

"Bence her şey gayet açık," dedi Lestrade. "Olanlarla ilgili en ufak bir şüphem bile yok. Satmak için belgeleri aldı. Casusla görüştü ama fiyatta anlaşamadılar. West, eve dönmek için yola çıktı, ama casus peşine takıldı. Metrodayken casus onu öldürdü, kâğıtların en önemlilerini aldı ve adamı trenden attı. Bu her şeyi açıklamaya yetiyor, öyle değil mi?"

"Adamın neden bileti yoktu peki?"

"Bilet, casusun oturduğu yere yakın olan istasyonu gösterirdi. Bu yüzden öldürdüğü adamın cebinden aldı."

"Güzel, Lestrade, çok güzel," dedi Hol-

mes. "Teorin bütün. Ama doğruysa, vaka bir çıkmazda. Hain öldü; Bruce-Partington deniz-altısının planları çoktan anakaraya geçmiştir bile. Bu durumda yapılacak ne var?"

"Harekete geç, Sherlock - harekete geç!" diye atıldı Mycroft ayağa fırlayarak. "Bütün iç-güdülerim bu açıklamayı reddediyor. Yeteneğini kullan! Olay yerine git! İlgili şahısların tümüyle görüş! Altına bakmadığın taş kalmasın! Tüm mesleki hayatın boyunca ülkeneye hizmet etmek için böyle bir fırsat geçmemişti eline!"

"Peki, peki!" dedi Holmes, omuzlarını silerek. "Hadi gel Watson! Ve sen Lestrade, bir iki saatliğine bize katılmaz mıydın? Araştırmamıza Aldgate İstasyonunu ziyaret etmekle başlayacağız. Hoşça kal Mycroft. Akşam olmadan rapor veririm ama fazla bir beklentimin olmadığını söylemeliyim."

Bir saat kadar sonra Holmes, Lestrade ve ben Metronun raylarını inceliyorduk. Kıbar, kırmızı yüzlü, yaşlı bir adam, demiryolları adına

yanımıza verilmişti.

"Genç adamın meesedinin bulunduğu yer şurası," dedi, raylardan yaklaşık bir metre ötede bir noktayı işaret ederek. "Yukarıdan düşmüş olamaz çünkü gördüğünüz gibi üstümüz tamamıyla kapalı. Sadece ve sadece bir trenden düşmüş olabilirdi ve anladığımız kadarıyla tren buradan Pazartesi gece yarısı gibi geçmiş."

"Vagonlar arandı mı, şiddet işlenmiş olduğuna dair herhangi bir bulgu var mı trenlerde?"

"Öyle bir iz bulunmadı - bilet de yok."

"Kapının açıldığına dair bir işaret?"

"Hayır, o da yok."

"Bu sabah elimize taze kanıtlar geçti," dedi Lestrade. "Saat 11:40'ta şehir içi hatlarından biriyle Aldgate'ten geçen bir yolcu, istasyona yaklaşırken ağır bir nesnenin düşüşünü andıran bir ses duyduğunu ifade etti. Raylara düşen bir ceset olabilirmiş, ama yoğun sis dolayısıyla hiçbir şey görememiş. O zaman olayın üzerinde durmamış. Neler oluyor? Bay Holmes'un nesi var?"

Dostum yüzünde yoğun bir ilgiyle durmuş, rayların tünelden çıktıkları noktadaki kıvrımlarına bakıyordu. Aldgate, bir kavşak noktasıydı ve kesişen raylar geniş bir ağ oluşturuyordu. Holmes'un heyecan dolu, sorgulayıcı gözleri işte bu raylara dikilmişti. Ama birden, ihtiyatlı yüzünde, anlamım çok iyi bildiğim o gerginliği, sıkı sıkı kapanmış ağzı, titreyen burun deliklerini ve çatık gür kaşlarını fark ettim.

"Kesişme noktaları," diye mırıldandı kendi kendine, "kesişme noktaları,"

"Ne olmuş onlara? Ne demek istiyorsun?"

"Böyle bir sistemde çok fazla kesişme noktası yoktur, değil mi?",

"Hayır; oldukça az sayıdalar."

"Kesişme noktaları ve bir viraj. İnanılmaz! Eğer düşündüğüm gibiyse..."

"Ne oldu Holmes? Bir ipucu mu buldun?"

"Bir fikir - bir işaret, ama fazlası değil. Bu vaka gerçekten de giderek daha ilgi çekici bir hâl almaya başladı. Eşsiz, kesinlikle eşsiz, ama neden olmasın ki? Bu arada rayların üzerinde

kan izlerine rastlayamadım."

"Neredeyse hiç yoktu."

"Yanlış hatırlamıyorsam ciddi bir yaradan bahsedilmişti/'

"Kafatası kırılmıştı, ama dıştan ciddi bir yara yoktu."

"Buna rağmen biraz kan görmeyi bekler insan. Siste ağır bir şeyin düştüğünü duyan yolcunun binmiş olduğu treni incelemem mümkün müdür acaba?"

"Korkarım bu imkânsız, Bay Holmes. Tren şimdi çoktan vagonlarına ayrılıp diğerlerine eklenmiştir."

"Sizi temin ederim ki Bay Holmes," dedi Lestrade, "her vagon ayrıntılı bir şekilde araştırıldı. Aramayı bizzat yönettim."

Dostumun en büyük zaaflarından biri, kendisinininki kadar hızlı işlemeyen zekâlara karşı sabırsız oluşuydu.

"Tahmin edebiliyorum," dedi, başka bir tarafa bakarak. "Ne var ki araştırmak istediğim şey vagonlar değildi. Watson, buradaki işimizi

bitirdik. Sizi daha fazla alıkoymamıza gerek yok Bay Lestrade. Araştırmamızın bundan sonraki kısmım Woolwich'te sürdüreceğiz."

London Bridge'e vardığımızda Holmes ağabeyine bir telgraf yazdı ve göndermeden önce okumam için bana verdi. Mesaj söyleye!^

Karanlıkta küçük bir ıstık belirdi, ama sönmesi muhtemel. Bu sırada, Baker Sokağı 'nda döndüğümüzde bulacağımız bir ulakla, şu anda İngiltere 'de oldukları bilinen tüm yabancı casusların isim ve adreslerim içeren bir liste gönder.

"Evet, bu işimize yarayacaktır, Watson," dedi Holmes, Woolwich trenindeki yerlerimizi aldığımızda. "Ağabey Mycroft'a, olağanüstü bir vaka olacağına inandığım bu meseleye bizi dahil ettiği için çok şey borçluyuz."

Heyecan dolu yüzü, olağanüstü bir ipucu-

nun onu derin düşüncelere itmiş olduğunu gösteren yoğun ve gerilimli o bildik enerjiyi yansıtıyordu. Avcı köpeğini, bir, uzun kulakları ve sallanan kuyruğuyla kulübesinin civarında gezinirken düşünün; bir de parlayan gözler ve gergin kaslarla bir avın kokusunu duyduğu zamanki haliyle kıyaslayın - Holmes'un sabahki hali şimdiki halinden o kadar farklıydı işte. Sadece birkaç saat önce, sisle çevrili odamızda gri renkli sabahlığının içinde huzursuz bir şekilde amaçsızca dolanan bitkin adam o değildi sanki.

"Burada malzeme var. Büyük olanaklar var," dedi. "Bu denli nitelikli bir vaka olabileceğini daha önce anlayamamakla hakikaten akılsızlık etmişim."

"Bana hâlâ kapkaranlık görünüyor."

"Sonu benim için de karanlık, ama en azından bizi çok ileriye taşıyabilecek bir fikrim var artık. Adam başka bir yerde öldürüldü ve cesedi de bir vagonun içinde değil, tepesindeydi!"

"Tepesinde mi!"

"Olağanüstü, öyle değil mi? Ama delilleri

gözden geçir. Cesedin, trenin kesişme noktasına gelip sarsıldığı, döndüğü yerde bulunmuş olması bir tesadüf müdür? Orası, vagonun üzerindeki bir şeyin (Şişeceğini tahmin ettiği bir yer olamaz mı? Kesişme noktalarında, trenin içindekiler fazla etkilemez. Ceset, vagonun üzerinden düşmediyse, çok garip bir tesadüfler zinciri gerçekleşmiş demektir. Mesela kan izine rastlanmamasına ne demeli? Ölen adamın kanı başka bir yerde aktıysa rayların üzerinde bir ize rastlanmaması gayet doğal tabii. Her bir gerçek kendi hikâyesini anlatıyor. Bir araya geldiklerinde her şeyi anlıyorsun."

"Bilet konusunu da açıklıyor bu!" diye atıldım heyecanla.

"Kesinlikle. Biletin olmamasını açıklayamamıştık. Ama şimdi her şey yerli yerine oturdu. "

"Ama öyle olsa bile ölümüyle ilgili gizemi çözmek konusunda hiçbir ilerleme kat edemedik. Doğrusu, bu, durumu kolaylaştırmaktan çok, daha da karmaşıktırdı."

"Olabilir," dedi Holmes, dalgın dalgın, "olabilir." Sonra sessizlik içinde derin düşüncelere daldı ve tren nihayet Woolwich İstasyonu'na girinceye kadar da tek kelime etmedi. Orada bir araba çağırdı ve cebinden Myeroff'un mektubunu çıkardı.

"Gideceğimiz çok yer var," dedi. "İlk durağımız Sir James Walter'ın evi olacak."

Ünlü müsteşarın evi, Thames Nehri'ne kadar uzanan yeşil çimenlikleriyle güzel bir villaydı. Oraya ulaştığımız sırada sis dağılmaya başlamış, güneş kendini göstermişti. Kapıyı bir uşak açtı.

"Sir James mi efendim?" dedi adam hüznünlü bir yüzle. "Sir James bu sabah öldü."

"Aman Tamım!" diye atıldı Holmes şaşkınlıkla. "Bu nasıl oldu?"

"Belki içeri gelmek istersiniz efendim, kardeşi, Albay Valentine burada."

"Evet, onunla görüşsek iyi olacak."

Loş bir oturma odasına alındık. Çok geçmeden yanımıza çok uzun boylu, yakışıklı, ha-

fıf sakallı, ellisinde bir adam geldi; ölmüş bilim adamının küçük kardeşıydı. Çılgın bakışları ve dağınık saçları, başlarına gelmiş olan felaketin izlerini taşıyordu. Olayı anlatırken düzgün konuşmaktan bile acizdi adam.

"Şu korkunç skandal yüzünden," dedi. "Ağabeyim Sir James, son derece onurlu bir adamdı ve bu olayı kaldıramadı. Kalbi kırılmış. Departmanının verimliliğiyle her zaman gurur duyardı. Onu öldüren, bu skandal oldu."

"Biz de kendisinden, durumu düzeltmemize yarayacak birtakım bilgiler almayı ummuştuk."

"Sizi temin ederim ki, bizler için olay nasıl gizemini koruyorsa onun içki de öyleydi. Bildiklerini zaten polise anlatmıştı. Cadogan West'in suçlu olduğundan şüphesi yoktu tabii ama gerisi tam bir muamma."

"Peki siz bu vakaya bir ışık tutabilir misiniz?"

"Okuduklarımın, duyduklarımın haricinde bir şey bilmiyorum. Saygısızlık etmek istemem,

ama Şu anda son derece kötü bir durumda olduğumuzu görüyorsunuz Bay Holmes. Görüşmeyi mümkün olduğu kadar kısa tutmanızı rica etmek zorundayım."

"Bu gerçekten de beklenmedik bir gelişme," dedi dostum, tekrar arabaya bindiğimizde. "Eceliyle mi öldü, yoksa zavallı adam kendini mi öldürdü acaba? İkincisiyse, bunun sebebi ihmal edilmiş bir görevden duyulan utançla mıydı? Neyse, bunu sonraya bırakalım. Cadogan West'lerin evine yönelme zamanı."

Ölen gencin annesinin oturduğu ev, Őehrin dış mahallelerinden birinde, küçük ama bakımlı bir evdi. Kadıncağız bize yardım edemeyecek kadar kederliydi; ama hemen yanında duran solgun yüzlü genç bir kadın kendisini Bayan Violet Westbury olarak tanıttı; ölen adamın nişanlısı ve onu hayatta görmüş olan son kiŐiydi bu.

"Anlayamıyorum, Bay Holmes," dedi. "Arthur'un öldüğünü duyduğumdan beri g -

züme uyku girmedi. Bunların anlamını çözmek için gece gündüz düşünmekten başka hiçbir şey yapamıyorum. Arthur, dünyadaki en vatansever, en nazik ve en temiz kalpli insandı. Kendisine teslim edilmiş bir hükümet sırrını satmak-tansa, sağ elini kaybetmeyi yeğlerdi. Onu tanıyan herkes böyle bir suçu işlemiş olmasının imkânsız olduğunu bilir."

"Peki ama kanıtlar ne olacak Bayan Westbury? "

"Evet, evet; onları açıklayamadığımı itiraf ediyorum."

"Arthur'un para durumu nasıldı, paraya ihtiyacı var mıydı?"

"Hayır; temel şeyler haricinde hiçbir şeye ihtiyacı yoktu, maaşı ona fazlasıyla yetiyordu. Birkaç yüz sterlin biriktirmişti ve yılbaşında evlenmeye karar vermiştik."

"Heyecanlı mıydı o gece? Haydi Bayan Westbury, bize karşı tamamen açık olun."

Dostumun uyanık bakışlarından, kızda bir değişiklik fark etmiş olduğunu anladım. Bayan

Westbury kızarak tereddüt etti.

"Evet," dedi sonunda, "Arthur'un aklını meşgul eden bir şeyler olduğuna dair bir hisse kapılmışım."

"Uzun zamandır mı?"

"Son bir haftadır. Düşünceli ve endişeliydi. Bir defasında onu konuşturmaya çalıştım. Canını sıkan bir şeylerin olduğunu ve işiyle ilgili bir mesele olduğunu itiraf etti. 'Sana bile anlatamayacağım kadar ciddi bir mesele,' demişti. Ağzından başkaca da bir söz alamadım."

Holmes ciddileşmişti.

"Devam edin Bayan Westbury. Nişanlınızın aleyhineymiş gibi bile gözüксе devam edin lütfen. Bizi nereye götüreceğini bilemeyiz."

"Anlatacak başka pek bir şey yok. Bir iki defa, bana bir şeyler söylemeye çalıştığını hissetmiştim. Bir akşam, sırrının önemiyle ilgili konuştu ve yanlış hatırlamıyorsam* yabancı casusların bunun için yüklü miktarda paralar ödemeye hazır olduğuna benzer bir şeyler söylemişti."

Dostumun yüzü daha da karardı.

"Başka? "

"Böyle konularda gevşek davranıldığını -bir hainin, planlan almasının hiç de zor olmayacağını söyledi."

"Böyle konuşmaya başlaması son günlere mi denk geliyordu?"

"Evet, daha bunlardan bahsettiğini hatırlamıyorum."

"Şimdi de son geceden bahsedin bize."

"Birlikte tiyatroya gidecektik. Sis o kadar yoğundu ki arabayla gitmenin hiçbir yolu yoktu. Yürüdük - yolumuz bizi ofisin bir hayli yakınına getirmişti. Birdenbire sisin içine dalıp ortadan kayboldu."

"Tek kelime etmeden mi?"

"Sessizce sövdüğünü duydum; hepsi buydu. Bekledim ama bir daim gelmedi. Ben de eve yürüdüm. Ertesi gün ofis açıldıktan sonra soruşturma için geldiler. Korkunç haberi saat on ikide aldık. Ah, Bay Holmes, onun adına sürülmüş lekeyi bir temizleyebilirsiniz! Onuru onun

için çok önemliydi."

Holmes üzüntüyle kafasını salladı.

"Hadi gel Watson," dedi, "uğrayacak başka yerlerimiz var. Bundan sonraki durağımız, kâğıtların çalındığı ofis olacak."

"Vakaya başladığımızda da her şey bu genç adama karşıydı; ve soruşturmamız ilerledikçe değişen bir şey olmadı," dedi Holmes, arabamız son hızla ilerlerken. "Sırf evlilik hazırlıkları bile, suç işlemesi için yeterince iyi bir sebep. Doğal olarak paraya ihtiyacı vardı. Fikir aklındaydı - nişanlısına bundan bahsettiğine göre. Ona planlarını anlatarak kızı neredeyse suç ortağı yapacaktı. Olanlar hiç hoşuma gitmiyor."

"Fakat Holmes, karakterin bir önemi yok mu? Hem sonra ne diye suç işlemek için kızı öylece sokağın ortasında bırakıp gitsin ki?"

"Çok haklısın! İşin bazı sakıncaları yok değil. Ama çok zorlu bir vakayla karşı karşıya olduğumuz kesin."

Başmühendis Bay Sidney Johnson bizi ofiste karşılarken dostumun kartvizitine, gereken saygıyı göstermişti. Bay Johnson orta yaşlı, sıska bir adamdı; sevimsiz yüzü yorgunluktan çökmüş, yaşadığı stres sonucunda ellerine bir titreme gelmişti.

"Çok kötü Bay Holmes, çok kötü! Şefin öldüğünün haberini aldınız mı?"

"Az önce onun evindeydik."

"Ofis darmadağın. Şefimiz öldü. Cadogan West öldü, kâğıtlarımız yok. Oysa pazartesi gecesi çıkarken burası hükümetin diğer tüm ofisleri kadar tertipliydi. Tanrım, düşüncesine bile dayanamıyorum! Dünya bir yana, West bir yana, bunu nasıl yaptı akıl sır erdiremiyorum."

"Demek onun suçlu olduğundan eminsiniz, öyle mi?"

"Başka bir açıklama göremiyorum. Oysa ona güveniyordum; kendime nasıl güveniyorsam, o gence de öyle güveniyordum."

"Pazartesi gecesi saat kaçta kapandı burası?"

"Saat beşte beyefendi."

"Kapatın siz miydiniz?"

"Her zaman son çıkan kişi ben olurum."

"Planlar nerede duruyordu?"

"Şuradaki kasada. Onları oraya kendi ellerimle toydum."

"Binanın bir bekçisi yok mu?"

"Var, ama sorumluluğu altında olan başka departmanlar da var. Kendisi yaşlı bir asker ve güvenilir bir adamdır. O gece hiçbir şey görmemiş. Sis çok yoğundu tabii."

"Farz edelim ki Cadogan West çalışma saatlerinden sonra binaya girmek istedi; kâğıtlara ulaşmak için üç anahtara ihtiyacı olurdu, değil mi? "

"Evet, haklısınız. Dış kapının, ofisin ve kasanın."

"Bu anahtarlar sadece sizde ve Sir James Walter'da vardı, yanılıyor muyum?"

"Bende kapıların anahtarları yok, sadece kasanın anahtarına sahibim."

"Sir James, alışkanlıklarına bağlı bir insan

mıydı?"

"Evet, öyle olduğuna inanıyorum. Söz konusu anahtarlara gelince üçünü de aynı halkada taşıdığını biliyorum. Onları o halkada sık sık görmüşümdür." -

"Ve o halka da adamlarla birlikte Londra'ya gitti, öyle mi?"

"Bize öyle söyledi."

"Sizin anahtarınız da hep yanınızdaydı?"

"Bir saniye bile yanımdan ayırmadım onları."

"West'in suçlu olduğunu varsayarsak, anahtarların kopyalarını çıkartmış olması gerektiğini biliyoruz. Oysa cesedinin üzerinde tek bir anahtara rastlanmadı. Bir şey daha var; burada çalışan mühendislerden biri planları satmayı istese, orijinalleri götürmektense kopyalarını çıkarması daha kolay olmaz mıydı?"

"Düzgün bir kopya çıkarabilmek, ileri derecede teknik bilgi gerektirir."

"Sir James, siz ya da West'in, bu bilgiye vâkıf olduğunuzu düşünmek yanlış olmaz her-

halde?"

"Elbette, ama yalvarırım beni bu olaya da-İİİ etmeye çalışmayın Bay Holmes. Orijinal planlar zaten West'in üzerinde bulunmuşken bu şekilde sorular sormanın anlamı nedir?"

"Sonuçta hiç zorlanmadan kopyalarını çıkarmış olabilecekken orijinalleri götürme riskini göze alması çok garip."

"Çok garip, doğru, ama öyle yapmış işte."

"Vakayla ilgili yaptığım her soruşturmada, açıklaması olmayan yeni noktalar çıkıyor karşıma. Neyse, neyse, üç kâğıt hâlâ kayıpmış. Bildiğim kadarıyla en önemli üçüymüş, doğru mu?"

"Evet, doğru."

"Peki bu üç kâğıda sahip olan birinin, diğer yedisi olmadan da bir Bruce-Partington deniz-altısı yapabileceğini Söyleyebilir misiniz?"

"Denizcilik Komutanlığı'na önce bu şekilde ifade verdim; ama bugün çizimleri yeniden gözden geçirme fırsatım oldu ve artık o kadar da emin değilim. Otomatik ayarlı yivleri

olan çifte supaplar, geri gelen kâğıtların arasın-dakilerden birinde çizili. Yabancılar bunu kendileri icat etmedikleri sürece denizaltıyı yapamazlar. Tabii çok geçmeden o zorluğun üstesinden de gelirler, orası ayrı."

"Ama yine de, kayıp olan kâğıtlar en ö-nemlileriydi, öyle mi?"

"Kuşkusuz."

"İzin verirseniz şimdi binada biraz dolaşmak istiyorum. Şimdilik başka sorum yok."

Holmes, kasanın kilidini, odanın kapısını ve en sonunda da pencerelerin demir kepenklerini inceledi. Dışarıdaki çimenliğe çıktığımızda birden çok heyecanlandı. Pencerenin hemen altında bir defne çalısı vardı ve dallarının birçoğu ezilip kırılmıştı. Holmes, büyüteciyle dalları dikkatlice inceledikten sonra yerde belli belirsiz görülen izlere geçti. Son olarak başmühendisten demir kepenkleri kapatmasını istedi ve ikisinin ortasında boşluk bulunduğunu, dışarıdaki birinin içeride olanları rahatlıkla görebileceğini anlattı bana.

"izler, arada geçen üç gün yüzünden işe yaramaz hale gelmiş. Bir anlamı olabilir de, olmayabilir de. Neyse Watson, Woolwich'te başka bir şey bulabileceğimizi sanmıyorum. Buradan çok küçük bir mahsul elde edebildik. Bakalım Londra'da daha başarılı olabilecek miyiz. "

Ne var ki Woolwich İstasyonu'ndan ayrılmadan önce yine de hasadımıza bir şey daha eklemeyi başardık. Bilet gişesindeki memur, Cadogan West'i - ki onu çok iyi tanıtmış - Pazartesi gecesi 8:15 London Bridge trenine binerken gördüğünü söyledi. Yalnızmış ve üçüncü sınıftan bir gidiş bileti almış. Memur, genç adamın heyecanlı ve sinirli haline çok şaşırılmış. West o kadar titriyormuş ki parasının üstünü almakta zorlanmış, memur ona yardım etmek zorunda kalmış. Tren kalkış saatleri çizelgesine bakıldığında, nişanlısını saat 7:30'da bırakan West'in binmiş olduğu trenin ancak ve ancak 8:15 treni olabileceği ortaya çıkıyordu.

"Hikâyeyi baştan alalım, Watson," dedi

Holmes, yarım saat kadar sessizce oturduktan sonra. "Seninle birlikte üstlendiğimiz onca vakanın içinde, yerine bunun kadar zor oturan bir başkasının olduğunu sanmıyorum. Attığımız her yeni adımda, arkamızdaki adımlardan birini yanlış atmış olduğumuzu fark ediyoruz. Buna rağmen takdir edilecek birtakım gelişmeler kaydetmedik de değil tabii.

"Woolwich'teki araştırmalarımızdan çıkanlar genel olarak genç Cadogan West'in aleyhineydi; ama penceredeki izler daha uygun bir varsayıma önayak olabilir. Farz edelim ki yabancı bir casus onunla temasa geçti. Bu, öyle bir tehdit altında yapılmıştır ki, adam konuyla ilgili tek bir söz edemediyse de düşüncelerini içinde saklamakta zorlandı; bunu, nişanlısına yaptığı küçük açıklamalardan anlıyoruz. Güzel. Sonra farz edelim ki geç bayanla tiyatroya gittiği akşam sisin içinde yine bu casusu görmüş olsun - hem de ofise doğru giderken. Tez canlı bir adamdı, hızlı karar veren biri. Her şeyden önce görevi bilinciyle adamı takip edip pence-

reye ulaştı, belgelerin alındığım gördü ve hırsızın peşine düştü. Böylece, kopyalarını çıkarabilecek birinin orijinalleri almayacağı varsayımım da doğrulamış oluruz. Oysa dışarıdan gelen adam orijinalleri almalıydı. Buraya kadar tamam."

"Sonraki adım ne?"

"Asıl zorluklar işte burada başlıyor. İnsan, Cadogan West'in böyle bir durumda öncelikle hırsız ıyakalayıp ortalığı ayağa kaldıracadığını düşünmek istiyor. Genç adam neden böyle yapmadı? Kâğıtları çalan kişi yüksek kademeli memurlardan biri miydi? Bu, West'in hareketlerini açıklardı. Yoksa şef, sisin içinde West'e bir not mu verdi de genç adamımız ondan önce Londra'ya yetişmek için hemen yola ıktı? Son derece önemli bir not olmalıydı, yoksa hiçbir şey söylemeden nişanlısını orada öylece bırakmazdı. Evet, buradan itibaren koku kayboluyor. Her iki varsayımla da, West'in, cebinde yedi kâğıtlarla bir şehir içi treninin çatısında yatması arasında kocaman bir boşluk var. İgdlerim bana

diğer uçtan çalışmaya başlamamı söylüyor. Mycroft, istediğim adres listesini bize yolladıysa belki adamımızı seçip bir yerine iki izin takibine başlayabiliriz."

Baker Sokağı'nda bizi gerçekten de bir not bekliyordu. Hükümetin ulaklarında biri onu bizzat getirmişti. Holmes nota bir göz attıktan sonra bana fırlattı.

'Küçük serserilerden bol bol, bu kadar büyük bir işi üstlenebilecekse çok az insan var. Kafa yormaya degecek kişiler, Great George Sokağı 13 numarada oturan Adolph Meyer; Notting Hill, Campden Konağı'nda kalan Louis La Rothiere; ve Kensington, Caulfield Gardens'tan Hugo Oberstein'dir. Bu sonuncusu, pazartesi günü şehirdeymiş, hemen ardından da Londra'dan ayrılmış. Bir ışık görmüş olduğuna sevindim. Kabine, büyük bir heyecan içinde raporunu bekliyor. Merkezden delegeler gönderildi. Gerekirse tüm Hükümet arkanda olduğu-

nu belirtiyor.

MYCROFT

"Bu konuda artık yapılacak bir şey kalmadı korkarım*" dedi Holmes gülümseyerek. Londra'yı gösteren büyük bir haritayı açmış, merakla inceliyordu.

"Bak, bak," dedi neden sonra, sesinde belirgin bir memnuniyetle, "nihayet işler bizim istediğimiz yönde gelişmeye başlıyor. Ne diyeceğim Watson, bu vakayı her şeye rağmen başarıyla tamamlayacağız galiba." İyice neşelenerek eliyle omzuma vurdu. "Şimdi dışarı çıkıyorum. Zihinsel bir alıştırma, o kadar. Güvenilir dostum ve vakanüvisim yanımda olmadan ciddi bir şey yapmam, merak etme. Sen burada lal, muhtemelen bir iki saat içinde dönerim. Daha uzun sürerse bir kalem ve kâğıt al, hükümeti nasıl kurtardığımızın hikâyesini yazmaya başla. "

Holmes'un neşesi bana da bulaştı, çünkü

çok iyi bir sebebi olmadan, her zamanki ciddiyetinden bu şekilde uzaklaşmayacağını biliyordum. O kasım akşamı boyunca, heyecandan yerimde duramaz bir şekilde dönüşünü bekledim. Ama onun yerine, saat dokuzdan hemen sonra, bir mesajla birlikte bir ulak geldi kapımıza:

Kensington, Gloucester Caddesi'ndeki Goldini Restoram'nda akşam yemeği yiyorum. Lütfen bana katıl. Yanında bir levye, kapaklı bir gaz lambası, bir keski ve tabancanı da getir.

S. H.

Saygın bir vatandaşın, sis kaplı karanlık sokaklarda taşınması için çok güzel bir teçhizatı doğrusu! Hepsini paltomun içine gizlemeye çalışarak, verilen adrese doğru aceleyle yol aldım. Dostumu, gösterişli İtalyan restoranında yuvarlak, küçük bir masada oturur buldum.

"Bir şey yedin mi? Kahve ve portakal liköründe bana katılırsın herhalde. Restoranın

purolarından dene bir tane. Düşündüğünden daha zararsızlar. Senden istediğim şeyleri getirdin mi? "

"Burada, paltomun içindeler."

"Mükemmel. Yaptıklarımı kısaca özetleyeyim ki bizi bekleyen görevi anlayabilesin. Evet, sanırım senin de bildiğin gibi, genç adamın cesedi vagonun üzerine yerleştirilmişti. Bu kadarı, bir vagondan değil de tepesinden düşmüş olması gerektiğini anladığım anda belli olmuştu."

"Peki vagonun üzerine bir köprüden filan düşmüş olamaz mı?"

"Bana kalırsa, öyle bir şeyin olması imkânsız. Trenlerin çatılarını incelersen, hafiften yuvarlatılmış olduklarını, üstlerinde tutunacak hiçbir yerin olmadığını görürsün. Hiç çekinmeden, Genç Cadogan West'in oraya kasıtlı bir şekilde yerleştirdiğini söyleyebiliriz."

"Nasıl yerleştirilebilirdi ki?"

"Cevaplanması gereken soru oydu zaten. Tek bir yolu var. Metro, bildiğin gibi, West End

civarında bir süreliğine tünellerden çıkıyor. Oradan geçtiğimde, hemen üstte pencereler görmüş olduğuma dair bir şeyler hatırlıyordum hayal meyal. Trenin o pencerelerden birinin altında durakladığını düşün - çatısına bir ceset koymak zor olur muydu?"

"Bana sorarsan hiç olası görünmüyor. "

"Eski varsayımımızı hatırlayalım: 'Diğer ihtimaller boş çıkınca, ne kadar olanaksız görünürse görünsün^ geriye kalan ihtimal her zaman doğru olmalıdır.' Bu vakada da diğer bütün ihtimaller boş çıktı. Kısa süre önce Londra'dan ayrılmış olan casusun, Metroya bakan evlerden birinde yaşadığını öğrendiğimde 6 kadar memnun oldum ki sen bile neşeli halime şaştın."

"Ah, onun için miydi?"

"Evet, onun içindi. Caulfield Gardens' 13 numarada oturan Bay Hugo Oberstein yeni he-defimdi. Gloucester Road İstasyonu'ndan başladım. Yardımsever bir memur benimle birlikte hat boyunca gelip Caulfield Gardens'ın arka pencerelerinin raylara baktığını, daha da önem-

lisi, metronun, tren yoluyla kesişmesi sonucu tam da o noktada bazen dakikalar boyunca beklemek zorunda olduğunu öğrenmemi sağladı. "Harika bir şey Holmes! Olayı çözdün!" "Şimdilik - şimdilik Watson. İlerledik, ama hedefimiz hâlâ uzak. Neyse, Caulfield Gardens'ın arka tarafını gördükten sonra ön tarafına da uğrayıp kuşun gerçekten de yuvadan uçmuş olduğu konusunda emin oldum. Adamın kaldığı yer binanın üst katlarında bulunan büyük bir daire ve gördüğüm kadarıyla da mobilyasız. Oberstein orada, büyük ihtimalle suç ortağı da olan tek bir uşakla yaşıyordu. Unutmamamız gereken şey Oberstein'in, malını satmak için anakaraya geçtiğidir; tutuklanma korkusundan değil. Evinin aranabileceği aklının ucundan bile geçmiyordu; oysa yapmak üzere olduğumuz şey tam olarak bu."

"Bir arama emri çıkarsak da olayı yasallaştırsak?"

"Elimizdeki kanıtlarla olmaz."

"Ne bulmak umuduyla gidiyoruz?"

"Bunu önceden söylemek imkânsız."

"Bundan hiç hoşlanmadım Holmes."

"Sevgili dostum, sen sokakta nöbet tutabilirsin. Yasadışı işleri ben hallederim. Boşa harcayacak zamanımız yok. Mycroft'un notunu düşün, haber bekleyen üst seviye yetkilileri, donanmayı, kabineyi düşün. Gitmek zorundayız, başka çaremiz yok."

Cevabım masadan kalkmak oldu.

"Haklısın Holmes, gitmek zorundayız."

Holmes ayağa fırlayıp elimi sıktı.

"Son dakikada korkup kaçmayacağım biliyordum," dedi. Bir an için, gözlerinde şefkate benzer bir şey belirmiştiyse de bir saniye sonra, tekrar eski mantıkçı, güçlü Holmes olmuştu.

"Neredeyse bir kilometrelik yol, ama acelemiz yok, yürüyelim," dedi. "Yanındaki eşyaları düşürme lütfen. Şüpheli şahıs olarak tutuklanman büyük bir şanssızlık olur."

Caulfield Gardens, Victoria döneminde Londra'nın batı yakasında her yere dikilen, düz sütunlu, revaklı binalardan biriydi. Yandaki ev-

de galiba bir çocuk partisi vardı çünkü genç seslerden neşeli bir koro ve piyano sesi yankılanıyordu gecenin içinden. Hâlâ sis vardı ve bizi gözlerden saklamak için elinden geleni yapıyordu. Holmes, lambasın yakmış, kocaman kapıya bakıyordu.

"Bu, önemli bir engel," dedi. "Kilitli olduğu gibi sürgülüdür de. Sanırım bodrumdan girmeye çalışsak daha iyi olacak. Böylece meraklı bir polis memuru gelecek olursa ruhu bile duymaz. Şuradan aşağı inelim."

Bir dakika kadar sonra ikimiz de binanın bodrumundaydık. Karanlık gölgelere henüz sığınmıştık ki, yukarıdaki sisin içinde bir polisin hızlı adımları duyuldu. Sesler uzaklaşınca, Holmes arka kapının üzerinde çalışmaya başladı. Kilide eğildi ve çok geçmeden de yüksek bir çattırtı eşliğinde ardına kadar açıldı kapı. Kapıyı arkamızdan kapayarak karanlık bir pasaja daldık. Holmes önde ben arkada, kıvrımlı, halisiz merdivenden yukarı çıktık. San küçük ışığı alçak bir pencereyi aydınlattı.

"işte geldik Watson - burası olmalı." Pencereyi ardına kadar açtı ve birden kısık sesli, kaba bir mırıltıya benzer bir ses geldi kulağımıza, giderek yükseldi ve sonunda tren, altımızdaki karanlıkta büyük bir hızla akıp geçti. Holmes, ışığını pencereden aşağı sarkıttı. Eşik, geçen lokomotifin çıkardığı isten simsiyah olmuştu, ama bazı yerlerde bu siyahlık dağılmış, silinmişti.

"Cesedi burada bekletmişler işte. Hey hey hey! Watson! Bu da ne? Bir kan izi olduğundan hiç şüphe yok." Pencerenin çerçevesinde görülen silik bir lekeyi gösteriyordu. "Merdivenin üzerinde de bir damla var. Kanıtlarımız tamam. Bir tren durana kadar bekleyelim."

Bekleyişimiz uzun sürmedi. Gelen tren, tıpkı bir önceki gibi tünelden fırladı ama sonra yavaşladı ve inleyen frenlerle hemen altımızda durdu. Vagonların çatısıyla pencerenin arasında bir metre bile yoktu. Holmes pencereyi kapattı.

"Buraya kadar Haklı çıktık," dedi. "Ne düşünüyorsun Watson?"

"Bir şaheser. Daha başarılı olduğun bir zamanı hatırlamıyorum."

"Bu konuda sana katılamam. Cesedin, vagonun çatısında olduğunu anladığım anda - ki bu o kadar da zor değildi - gerisi zaten aydınlanmıştı. Ciddi sonuçlan olan bir vaka olmasa, bu noktaya kadar yaptıklarımız önemsiz sayılacaktı. En zor aşamaları henüz bitirmedik. Ama belki de bize yardımcı olacak bir şeyler bulabiliriz burada."

Mutfak merdiveninden aşağı inip ilk kattaki odaları dolaştık. İlk baktığımız yer, bir yemek odasıydı ve içinde kayda değer bir şey yoktu, ikinci oda bir yatak odasıydı ve o da boş çıktı. Son oda daha ümit verici görünüyordu ve dostum ayrıntılı bir araştırmaya girişti. Besbelli ki çalışma odası olarak kullanılan mekân, kitaplar ve gazetelerle dolup taşıyordu. Holmes, seri bir şekilde çalışarak çekmeceleri, dolapları teker teker boşalttıysa da ciddi gözlerine başarının parıltıları gelmedi. Bir saat çalışma sonunda hâlâ başladığımız yerdeydik.

"Kurnaz tilki bütün izlerinin üzerini örtmüş," dedi Holmes. "Onu suçlamaya yarayacak hiçbir şey bırakmamış. Tehlikeli mektuplarının tümü ya yok edilmiş ya da götürülmüş. Son şansımız bu."

Yazı masasının üzerinde duran küçük bir metal kutudan bahsediyordu Holmes. Onu keskiyle açtı. İçinde, üstleri rakam ve hesaplarla dolu rulo halinde birkaç kâğıt vardı. 'Su basın-cı' ve 'basınç odası' gibi kelimelerin sürekli tekrar edilmiş olması, bir denizaltıyla ilintili olabileceklerini gösteriyordu, ama Holmes sabırsız bir şekilde hepsini yana fırlattı. Kutuda, içi gazete kupürleriyle dolu bir zarf kalmıştı sadece. Onları masanın üzerine boşaltır boşaltmaz, yüzünde, umutlarının yükseldiğini gösteren bir heyecan gelirdi.

"Bu nedir Watson? Ha? Nedir? Gazetelerden birinin ilan sayfasında çıkmış bir dizi mesaj. Harflere ve kullanılan kâğıda bakılırsa Daily Telegraph'ın şikâyetler köşesi. Tarih yok -ama mesajların arasında belli bir ilişki var. tiki

bu olmak:

'Haberini daha önce almayı bekliyordum. Koşullar kabul edildi. Kartta verilen adrese yaz. - Pierrot'

"Sonraki mesaj da şöyle: 'Anlatılamayacak kadar karmaşık. Tam rapor lazım. Mallan getirince burada sana bir şeyler var. - Pierrot.'

"Sonra da şu:'Zaman daralıyor. Sözleşme imzalanmadığı takdirde teklifi geri çekmek zorundayım. Mektupla randevu al. İlanla doğrulayacağım. - Pierrot.'

"Sonuncusu: 'Pazartesi dokuzdan sonra. Kapıyı iki defa çal Sadece sen ve ben. Bu kadar şüpheli olma. Mallar teslim edilince nakit ödeme yapılacak. - Pierrot.'

"Her şey tutanaklara geçmiş Watson! Diğer taraftaki kişiyi bir bulsak!" Holmes derin düşüncelere daldı ve parmaklarını masanın üzerinde tıkırdatarak bir süre sessizce oturdu. Sonunda ayağa fırladı.

"Evet, belki o kadar da zor olmayacak. Burada yapılacak bir iş kalmadı Watson. Şimdi

Daily Telegraph'a uğrayıp güzel bir işgününe son noktayı koyalım."

Ertesi gün, Mycroft Holmes ve Lestrade kahvaltıya davet edildi ve Holmes, bir gün önce yaptıklarımızı onlara anlattı. Müfettiş, yaptığımız soygunun itirafını dinledikten sonra kafasını salladı.

"Biz merkeze bağlı olduğumuz için böyle şeyler yapamıyoruz,' Bay Holmes," dedi. "Bizi aşan sonuçlar elde etmenize hiç şaşmamak gerek. Ama bir gün fazla ileri gidecek, kendi başını da dostunun başını da belaya sokacaksın."

"Her şey İngiltere için - değil mi Watson? Ülkemiz için canımız feda. Ama söylesene Mycroft, yaptıklarımızla ilgili sen ne düşünüyorsun?"

"Mükemmel Sherlock! Hayranlık uyandırıcı. Ama sonucunda bir şey elde edebilecek misin?"

Holmes, masanın üzerinde duran Daily Telegraph gazetesini elini aldı.

"Pierrot'nun bugünkü mesajını gördün mü? "

"Ne? Bir tane daha mı var?"

"Evet, işte burada: 'Bu gece. Aynı saatte. Aynı yerde. Kapıya iki kez vur. Son derece önemli. Hayatın tehlikede, - Pierrot.

"İnanılmaz!" diye haykırdı Lestrade. "Mesaja göre hareket ederse adamımızı yakaladık demektir!"

"İlanı verdiğimde aklımdaki de buydu zaten, ikiniz de saat sekiz civarında bizimle birlikte Caulfield Gardens'a gelerseniz iyi olur; belki çözüme biraz daha yaklaşabiliriz."

Sherlock Holmes'un en ilginç özelliklerinden biri, işe yarayacak herhangi bir şey yapamayacağı konusunda ikna olduğunda, kendini önemli olaylardan tamamen soyutlayıp tüm düşüncelerini daha hafif işlere yöneltebiliyor olmasıydı. O unutulmaz günün tamamı boyunca, Lassus'un Polifonik İlahileri üzerine bir incelemeye gömülüp diğer her şeyi bir yana bırak-

tığım çok iyi hatırlıyorum. Bana gelince; kendimi o şekilde soyutlama gibi bir yeteneğim olmadığı için, gün sanki sonsuza kadar sürecekmış gibi gelmişti. Olayın ulusal önemi, hükümette yaşanan gerilim dolu bekleyiş ve sonucunu iple çektiğimiz deneyin kendisi - bütün bunlar sinirlerimi iyice germişti* Nihayet, hafif bir akşam yemeğinden sonra işe koyulabileceğimizi öğrendiğimde üstümden büyük bir yük kalkmıştı. Lestrade ve Mycroft, Gloucester Road istasyonu'nda buluştu bizimle. Bir gece önce buraya geldiğimizde Oberstein'in bodrum kapışım açık bırakmıştık ama Mycroft Holmes kesin bir şekilde tırabzanı tırmanmayı reddettiği için ben içeri girip ön kapıyı açmak zorunda kaldım. Saat dokuz olunca hep birlikte çalışma odasında oturmuş, sabır içinde adamımızı beklemeye koyulmuştuk bile. Bir saat geçti, sonra bir saat daha. On birde çalmaya başlayan kilise çanının ölçülü çınlamaları, umutlarımızın tükenişini haber veriyor gibiydi. Lestrade ve Mycroft yerlerinde kıvranıyor, dakikada iki kez

saatlerine bakıyorlardı. Holmes, gözleri yan yarıya kapalı, sessiz sakin, ama duyulan tetikte oturuyordu. Ansızın kafasını kaldırdı.

"Geliyor," dedi.

Sessizce yürüyen-biri geçmişti kapının önünden. Şimdiyse geri geliyordu. Kapının önünde durduğunu, ardından da kapıya iki kez vurduğunu duyduk. Holmes, olduğumuz yerde kalmamızı işaret ederek kalktı ve kapıya gitti. Holdeki lamba, sadece kendisini aydınlatacak kadar kısılmıştı. Kapıyı açtı; karanlık bir şekil yanından geçip eve girince de arkasından kapayıp sürgüledi. "Bu taraftan," dediğini duyduk ve bir saniye kadar sonra adam önümüzdeydi. Holmes hemen arkasından gelmişti. Adam şaşkınlıkla haykırarak arkasına döndüğünde onu yakasından tuttuğu gibi tekrar odanın içine itti. Mahkûmumuz, dengesini toparlayamadan Holmes kapıyı kapatıp önünü kesmişti. Adam etrafına baktı, sendeledi ve baygın bir şekilde yere düştü. Düşüşünün etkisiyle geniş kenarlı şapkası uçup gitti, yüzünü örten atkı boynuna indi;

işte orada, karşımızda, hafif sakallan, yakışıldı yüzüyle Albay Valentine Walter yatıyordu.

Holmes, şaşkınlıkla ıslık öttürdü.

"Bu sefer tam anlamıyla afalladığımı yazabilirsin Watson, dedi. "Beklediğim kuş bu değildi. "

"Kim bu?" diye sordu Mycroft heyecanla.

"Geçen hafta ölen, Denizaltı Departmanı'nın eski başkanı Sir James Walter'm kardeşi Evet, evet; eksik parçaların yerlerine oturduğunu görebiliyorum. Kendine geliyor. Sorgulamasını bana bıraksanız iyi olacak."

Baygın adamı koltuğa taşımıştık. Şimdi yattığı yerde doğruldu, dehşet dolu gözlerle &0. rafına bakındı ve gördüklerine inanamaz halde elini alnında dolaştırdı.

"Neler oluyor?" diye sordu. "Ben Bay Oberstein'i görmeye gelmiştim."

"Her şey bitti, Albay Walter," dedi Holmes. "Bir İngiliz beyefendisinin nasıl oldu da bu şekilde davranabildiğini kesinlikle anlayamıyorum, ama Oberstein'le mesajlaşmanızdan

tutun da, Cadogan West'in ölümünü hazırlayan koşullara kadar, birlikte yaptığınız her şey tarafımızca biliniyor. Size tavsiyem, pişmanlık ve itirafla küçük de olsa kendinize bir itibar sağlamaya çalışmanız olacak; sonuçta sadece sizden öğrenebileceğimiz birkaç ayrıntı daha var hâlâ."

Adam inledi ve yüzünü ellerine gömdü. Bir süre bekledik, ama o sessiz kaldı.

"Sizi temin ederim ki," dedi Holmes, "ö-nemli olan her şeyi zaten biliyoruz. Paraya ihtiyacınızın olduğunu, ağabeyinizin taşıdığı anahtarların birer kopyasını çıkardığınızı, mektuplarınıza, Daily Telegraph gazetesinin ilan sayfası vasıtasıyla cevap veren Oberstein'la mesajlaşmaya başladığınızı biliyoruz. Pazartesi gecesi sizin içinde ofise gittiğinizi ve sizden şüphelenmek için büyük bir ihtimalle önceden de bir sebebi olan Cadogan West'in sizi görüp takip ettiğinden de haberdarız. O, hırsızlığı gördü, ama kâğıtları Londra'daki ağabeyinize götürüyor olabileceğiniz için alarm veremedi. İyi bir vatandaş olarak bütün özel işlerini arkada

bırakıp sisin içinde sizi takip etmeye başladı ve bu eve ulaşana kadar da peşinizi bırakmadı. Sizi de ilk olarak o zaman araya girip durdurmaya kalktı. Ve işte o zaman, Albay Walter, o zaman, hırsızlık suçuna çok daha korkunç bir suç olan cinayeti de eklediniz."

"Hayır, yapmadım! Yapmadım! Tanrı aşkına, yemin ederim ki yapmadım!" diye bağırdı adam. Acınacak haldeydi.

"O halde, tren vagonun üzerine koymadan önce Cadogan West'in nasıl öldürüldüğünü anlatın bize."

"Anlatacağım. Yemin ederim anlatacağım. Söylediğiniz diğer şeyleri yaptım. İtiraf ediyorum. Tıpkı anlattığınız gibiydi. Ödenmesi gereken bir senet borcum vardı. Paraya ihtiyacım vardı. Oberstein bana beş bin sterlin teklif etti. İflastan kurtulacaktım o parayla. Ama cinayet konusunda en az sizin kadar masumum."

"Peki neler oldu o halde?"

"West, daha önce de benden şüphelenmişti ve demin söylediğiniz gibi beni takip etti. Ka-

pıya geldiğimiz ana kadar hiçbir şeyin farkına varmamıştım. Sis çok yoğundu, üç metre ötesini bile göremiyordun. Kapıya iki kez vurmuştum, Oberstein da kapıya gelmişti. Genç adam birdenbire sisin içinden fırlayıp kâğıtlarla ne işimizin olduğunu sordu. Oberstein'in topuzlu bir bastonu vardır, hep yanında taşıdığı tek silahıdır bu. West, arkamızdan eve zorla girince Oberstein, bastonu kafasına indirdi. Ölümcül bir vuruştı. Genç adam birkaç dakika içinde hayatım kaybetmişti. Orada, holün ortasında yatıyordu ve biz ne yapacağımızı düşünmekten çıldırmak üzereydik. Oberstein'in aklına, pencerelinin altında duraklayan trenler geldi. Ama önce benim getirmiş olduğum kâğıtları inceledi. Üçünün çok önemli olduğunu, onları almak zorunda olduğunu söyledi. 'Onları alamazsın,' diye atıldım. 'Geri götürmezsem Woolwich'te korkunç olaylar patlak verir.'

'Onları almam gerekiyor; tamamen teknik belgeler olduğu için hızlı bir şekilde kopyalanmaları imkânsız,' dedi Oberstein. 'Yine de bu

KIZIL ÇEMBER

gece hepsi geri dönmüş olmak zorunda,' diye cevap verdim. Bir süre düşündü, sonra da 'Buldum,' diye haykırdı. 'Üçünü ben alacağım,' dedi. 'Diğerlerini de bu genç adamın cebine koyacağız. Onu bulduklarında, suç onun üzerine atılacak.'

"Daha iyi bir çözüm göremediğim için söylediği gibi yaptık. Bir tren durana kadar pencerede yarım saat bekledik. Sisin sayesinde görünmez sayılırdık ve West'ın bedenini frenin üzerine bırakmakta hiç zorluk çekmedik. Evet, benim bildiklerim bu kadar"

"Peki ya ağabeyiniz?"

"Hiçbir şey söylemedi ama bir keresinde bendeki anahtarları görmüştü ve sanırım şüphelenmişti. Gözlerinden okuyordum şüphesini. Bildiğiniz gibi sonradan bir daha başı dik dolaşamadı."

Odayı bir sessizlik kapladı ve sonunda konuşan Mycroft Holmes oldu.

"Olayları düzeltemez misiniz? Bu hem vicdanınızı hem de cezanızı hafifletirdi."

"Neyapabilirim ki?"

"Oberstein ve kâğıtlar nerede, onu söyleyin."

"Bilmiyorum."

"Size bir adres vermedi mi?"

"Paris'teki H tel du Louvre'a gönderilen mektupların eninde sonunda kendisine ulaşacağını söylemişti."

"O halde hâlâ d zeltebileceğiniz bir şeyler var," dedi Sherlock Holmes.

"Elimden gelen her türlü yardıma hazırım. O adama karşı bir iyilik borçlu değilim. Benim hayatımı mahvetti."

"Kâğıt ve kalemi alın, masaya oturun ve söylediklerimi yazın. Zarfın  zerine vereceğim adresi ekleyin. İşte böyle. şimdi de mektuba başlayalım:

"Saygıdeğer Beyefendi;

"Yaptığımız alışverişte son derece önemli bir ayrıntının eksik kalmış olduğunu anlamış olmanız gerekirdi. Planı tamamlayacak son bir

kopya var elimde. Ne var ki bunu çıkarmak için kendimi riske attım ve beş yüz sterlinlik bir avans daha istemek zorundayım. Planı postaya veremem ve karşılığında nakit paradan başka bir şey de kabul edemem. Yurtdışında seni görmeye gelebilirdim ama şimdi ülkeyi terk edersem şüpheleri üzerime çekerim. Cumartesi, öğlen, Charing Cross Otelinin lobisinde seni bekliyor olacağım. Sadece İngiliz sterlini ya da altın kabul edeceğimi unutma."

"Çok güzel oldu. Adamımızı yakalamamıza yardım etmezse çok şaşırırım."

Söylediği gibi oldu da! Hayatının darbesini tamamlama hevesi içindeki Oberstein'in yemi yutması ve bir İngiliz hapisanesinde on beş yıl geçirdiği tarihe yazıldı — ülkelerin, çoğu kez resmi tarihten kat be kat ilginç ve gizli, resmi olmayan tarihine tabii ki. Paha biçilmez Bruce-Partington planları, Oberstein'in sandığında bulundu; onları Avrupa'nın tüm büyük kentlerinde açık arttırmaya vermişti.

Albay Walter, cezasının ikinci senesinin sonlarına doğru hapishanede öldü. Holmes'a gelince; o, yeni bir hevesle, Lassus'un çoksesli İlahileri'yle ilgili yazısına döndü, ki bu yazı daha sonra basıldı. Uzmanların söylediğine göre, korayla ilgili son noktayı koyuyormuş. Birkaç hafta sonra, tesadüfi bir şekilde dostumun, bir gününü Windsor'da geçirdiğini öğrendim. Döndüğünde boynunda harikulade güzellikte zümrüt bir kravat iğnesi vardı. Onu satın alıp almadığımı sorduğumda bana gülümsedi ve bir hanımefendinin küçük bir meselesini halletme şansım elde etmiş olması karşılığında kendisine hediye edilmiş olduğunu belirtti. Başka bir şey anlatmadı, ama o hanımefendinin onurlu ismini tahmin edebiliyorum ve zümrüt iğnenin de dostuma her zaman Bruce-Partington planlarıyla ilgili vakayı hatırlatacağından pek kuşku yok.